PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, PETEK, 12. JULIJA 1963 • LETO V., ŠTEVILKA 189 • CENA 20 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE

ODGOVORNI UREDNIK MARJAN JAVORNIK

Prva izdaja

Predsednik Tito se zahvaljuje za čestitke

»Ob izvolitvi za predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije sem prejel mnogo čestitk od okrajnih in občinskih skupščin, družbeno-političnih organizacij, delovnih kolektivov, podjetij in ustanov, pripadnikov JLA, verskih skupnosti, naših predstavništev v tujini in mnogih občanov.

Ker ne morem vsem osebno odgovoriti, se jim po tej poti najtopleje zahvaljujem za poslane čestitke.

Josip Broz Tito«

Podpredsednik Ranković v Bileći

BILEĆA, 11. julija (Tanjug) — Danes dopoldne je obiskal Bileco podpredsednik republike Aleksandar Ranković. V enournem pogovoru s predstavniki družbeno političnih organizacij se je zanimal za gospodarski in kulturni razvoj te občine.

Neubran zaključek razprave o „desetletju razvoja“ v ECOSOC

Delegat SFRJ: temeljni cilji programa se ne uresničujejo

ŽENEVA, 11. julija (Tanjug) — Na zasedanju ECOSOC v Ženevi so danes končali razpravo o desetletju razvoja OZN in o koordinaciji dejavnosti med organi OZN in specializiranimi agencijami. Pokazale so se razlike v tolmačenju te iniciative svetovne organizacije. Delegacije industrijskih držav vidijo poglavitno nalogo OZN in specializiranih agencij pri uresničevanju programa desetletnega razvoja zgolj v boljši koordinaciji sedanjih dejavnosti. Razvijajoče se dežele pa sodijo, da ta program ni izpolnil pričakovanj in da se je nadalje poslabšal položaj teh držav v svetovnem gospodarstvu, namesto da bi se zboljšal.

Delegacije razvitih držav, predvsem ZDA, Velike Britanije, Francije in Japonske, so pozdravile dejstvo, da so bila šestdeseta leta razglašena za desetletje razvoja OZN, a so poudarjale zgolj pomen tekočih dejavnosti kot na primer na področju izkoriščanja znanosti in tehnologije, v mobilizaciji ljudi, tehnične pomoči, razvoju vasi in planiranju razvoja. Po njihovem mnenju je pri uresničevanju ciljev desetletnega programa poglavitno, da OZN in specializirane agencije bolje uskladijo in koordinirajo svoje dejavnosti.

Razvijajoče se dežele pa so razočarane, ker še bolj zastaja njihova gospodarska rast, namesto da bi se pospešeno gospodarsko razvijale. Indijski predstavnik je poudaril, da se program desetletnega razvoja zadržuje pri obrobnih vprašanjih razvoja. Zavzel se je za bolj intenzivno dejavnost OZN na področju mednarodne trgovine in finansiranja. Predstavniki Argentine, Urugvaja in Kolumbije so opozorili, da noben program tehnične pomoči ali planiranja ne more biti uspešen, če ne odstranijo ovir za povečanje izvoza iz razvijajočih se držav.

Predstavnik Jugoslavije je poudaril, da se temeljni cilji desetletnega razvoja ne uresničujejo, čeprav program razvoja precej za-

● Nadaljevanje na zadnji strani

Nepretrgana albanska diverzantska dejavnost

BEOGRAD, 11. julija — Znano je, da so naši obmejni organi letos 28. junija ubili albanskega diverzanta Šabanaja Derviša Redžepa, takoj drugi dan, 29. junija, pa so prijeli drugega albanskega diverzanta Hazima Salilovića. Državni sekretariat za zunanje zadeve je bil spričo resnosti tega primera, ki ni osamljen, primoran 6. julija v zvezi s tem protestirati pri odpravniku poslov poslaništva LR Albanije v Beogradu. Z uradnim sporočilom albanske brzojavne agencije z dne 8. julija, pa je vlada LR Albanije skušala zanikati resničnost teh dveh primerov in obdolžiti SFRJ sovražne dejavnosti proti LR Albaniji.

Navedena incidenta z albanskima diverzantoma nista osamljena primera, marveč sta samo podrobnosti večletne sovražne politike vlade LR Albanije proti Jugoslaviji, ki hkrati osvetljuje tudi metode te politike. Tako so jugoslovanski obmejni organi leta 1962 ubili na obmejnem področju albanskega diverzanta Jordana Trajkovskega, državljana SFRJ, ki je pobegnil v Albanijo iz zaporov, kjer je prestajal kazen zaradi dvojnega uboja, za kar ga je okrožno sodišče v Ohridu obsodilo na smrt z ustrelitvijo, nadalje Cufa Djombalića, tudi državljana SFRJ, dolgoletnega emigranta v Albaniji, ki so ga poslali na jugoslovansko ozemlje tudi kot diverzanta, in Djokaja Zenuna, ki je po nalogu albanske obveščevalne službe prišel na jugoslovansko ozemlje, pa so ga organi državne varnosti prijeli.

Jugoslovanski organi so svoj čas predložili albanskim organom škodljivost takšne albanske prakse, toda v želji, da bi se ohranili normalni sosedski odnosi, o takšnih incidentih niso na široko poročali. Na takšno prizadevanje z jugoslovanske strani so albanske oblasti odgovorile s še bolj intenzivno subverzivno-diverzantsko dejavnostjo proti SFRJ. V tej zvezi je Tanjug pooblaščen navesti še nekatere primere, ki nedvomno potrjujejo organiziranost in nepretrganost sovražne dejavnosti albanske obveščevalne službe in albanske vlade proti Jugoslaviji. Samo letos so jugoslovanski organi državne varnosti izsledili naslednje agente albanske obveščevalne službe:

Dine Korumija, Miodraga Mirjanića, Vaida Ramadana, Seljvera Ramadanija, Stamenka Kostića, Boška Kovačevića, Vojislava Memedovića, Ljazara Kajtezija, Sinana Mehovića, Prenka Dadeja, Ahmeta Gašija, Cvetka Trifunovskega, Mladena Bašovića, Ramzija Jegenjina, Sokrata Nazimija in druge.

Vsi ti agenti so bili najeti, da so delali v korist

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Srečanje U Tant – papež

Pavel VI. podpri politiko in cilje OZN

RIM, 11. julija (Tanjug) — Generalni sekretar OZN U Tant, ki je na uradnem obisku v Italiji, je danes obiskal Vatikan, kjer ga je sprejel papež Pavel VI. Razgovor med poglavarjem rimske cerkve in U Tantom je trajal kake pol ure. Po razgovoru med štirimi očmi je bil uradni del avdience.

»Visoko cenimo OZN, ki jo imamo za sad civilizacije in instrument bratstva med narodi«, je na sprejemu generalnega sekretarja OZN U Tanta v Vatikanu izjavil papež Pavel VI. Papež je dodal, da OZN pospešuje napredek in mir v svetu in da je kot oblika organiziranega, uravnovešenega in skupnega življenja človeštva še v procesu razvoja in izboljševanja.

Poglavar Vatikana je dejal, da imajo države članice OZN veliko in različne ideologije in da je zbiranje toliko narodov, ras in držav v eni organizaciji, katere naloga je preprečiti vojno, dejstvo, ki je v skladu z nazori Vatikana. Ko je U Tanta opozoril na enciklikо »Mir na zemlji« bivšega papeža Janeza XXIII., je Pavel VI. dejal, da visoko ceni Ustanovno listino OZN in napore pri prepre-

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Ustanovljen pododbor OZN za spremembo Ustanovne listine

Na pobudo Afrike naj bi povečali organe OZN

NEW YORK, 11. julija (Tanjug) — Odbor za pripravo konference o reviziji Ustanovne listine OZN je sprejel sklep o ustanovitvi posebnega pododbora devetih članov. Ta bo do konca avgusta proučil, katere zahteve za povečanje glavnih organov svetovne organizacije bodo priporočili na prihodnjem zasedanju Generalne skupščine. Pobudo za razširitev teh organov je dala vrsta afriških držav. Podkomite naj bi stopil v stik z vsemi članicami OZN, še posebej pa s stalnimi članicami Varnostnega sveta.

Glasovanje o predlogu resolucije je izrazilo trenutno razpoloženje, ki vlada v svetovni organizaciji. V prid predloga se je izjasnilo 62 držav ob 10 vzdržanih glasovih, medtem ko ni proti glasovala nobena država. Navzlic temu je bilo odsotnih 39 držav. Nekaj predstavnikov afriških in azijskih držav je nastopilo proti zahtevi, naj bi vprašanje razširitve Varnostnega sveta in Ekonomsko socialnega sveta povezali z vprašanjem kitajskega predstavništva v OZN.

Predstavnik Tanganjike Mangenija je poudaril, da 32 afriških držav ni sorazmerno zastopanih v glavnih organih OZN in da lahko s polno pravico pričakujejo, da se bo to spremenilo. Ko je navajal sklepe vseafriške konference, je Mangenija dejal, da njegova delegacija ni prepričana o pravilnosti argumentacije, ki povezuje afriško predstavništvo v obeh svetih s kitajskim predstavništvom v OZN.

Sovjetski predstavnik Fedosejev je izjavil, da razume prizadevanje afriških držav. Pododbor pa vendarle ne bo mogel odstraniti glavne ovire v razpravi o spremembi Ustanovne listine OZN, ker je po mnenju sovjetskega delegata ta ovira v trdovratnem zavračanju zahodnih sil, da bi LR Kitajska prišla do zakonitih pravic v OZN.

Razširjanje organov OZN, je dejal Fodesejev, terja spremembe v Ustanovni listini OZN. Sprejem amandmaja k Ustanovni listini brez prisotnosti vseh stalnih članic Varnostnega sveta, vključno LR Kitajske, pa bi bil po njegovih besedah nezakonit.

PREDSEDNIK MAČEK SPREJEL CERARJA IN ŠROTA — Predsednik skupščine SRS Ivan Maček je sprejel včeraj naša orodna reprezentanta Mira Cerarja in Tineta Šrota. Sprejemu so prisostvovali podpredsednik izvršnega sveta Janko Smole, tajnik skupščine Peter Zorko, predsednik Zveze za telesno kulturo Slovenije Janez Zemljarič in drugi. Predsednik skupščine je tudi izročil obema reprezentantoma darila. Na sliki l/d: Miro Cerar, predsednik Ivan Maček, Tine Šrot. Foto: Busić

PIONIRJI IZ TABORA »SUTJESKA« so obiskali včeraj Glavni odbor ZZB NOV Slovenije, kjer jih je sprejel sekretar Stane Bizjak. »Sutjeska« je v Šmihelu pri Novem mestu, kjer tabore delegacije pionirjev iz vseh republik. Iz tabora prirejajo izlete v partizanske kraje po Sloveniji. Foto: Busić

Harriman je optimističen

Upanje na uspeh pogajanj o prepovedi poskusov

LONDON, 11. julija (AP) — Ameriški podsekretar Averell Harriman, ki bo vodil ameriško delegacijo desetih članov na moskovskih pogajanjih, je nocoj izjavil, da odhaja v ZSSR »z dobro voljo in upanjem, da bodo napravili koristne korake«. Ameriški podsekretar je pred odhodom iz Washingtona dejal, da obstoje znamenja, po katerih si Sovjetska zveza želi sporazumeti se o prepovedi jedrskih poskusov.

Ob tej priložnosti je Harriman opozoril na predlog sovjetskega premiera o delni prepovedi sovjetskih eksperimentov in dejal, da je ta predlog podoben zahodnim ponudbam. Po njegovem mnenju pa »še ni znano, kakšne pogoje postavlja sovjetska stran za ta sporazum«, medtem ko so »zahodni pogoji že znani«.

Ko je ocenjeval splošno atmosfero pred razgovori, je Harriman dejal, »da bi morali imeti možnosti, da se v krajšem ali daljšem roku sporazumemo o vprašanjih, ki so pred nami«.

Harriman je natančno povedal, da je pooblaščen samo za pogajanja o prepovedi jedrskih poskusov, medtem ko se o drugih morebitnih vprašanjih lahko samo pogovarja. Ameriška stran želi poleg vprašanja prepovedi jedrskih poskusov načeti tudi vprašanje Laosa, je dejal Harriman.

Harriman je izjavil, da ne ve, če bo njegov obisk v Moskvi privedel do konference na najvišji ravni med predstavniki Vzhoda in Zahoda.

V političnih krogih v Washingtonu izjavljajo, da je naloga posebnega Kennedyjevega odposlanca Harrimana na pogajanjih v Moskvi predvsem razpravljati o prepovedi jedrskih poskusov in, kolikor bi okoliščine to dovoljevale, tudi analizirati predloge sovjetskega premiera ter sama pogajanja. Averell Harriman ima prav tako nalogo, da razpravlja, ne pa, da se pogaja o drugih vprašanjih, ki bodo skoraj gotovo prišla na površje med trojnimi razgovori, kot so na primer sporazum o nenapadanju med NATO in Varšavskim paktom in druga vprašanja v zvezi z evropsko varnostjo.

Čestitka ob črnogorskem dnevu vstaje

LJUBLJANA, 11. julija. Glavni odbor SZDL Slovenije je poslal Glavnemu odboru SZDL Črne gore naslednjo čestitko:

Ob Dnevu vstaje črnogorskega ljudstva čestitamo vam in vsem delovnim ljudem Socialistične republike.

Skupaj z vami se veselimo vaših velikih delovnih zmag in vsestranskega napredka Socialistične republike Črne gore. Bratstvo, enotnost naših narodov ter utrjevanje socialističnih odnosov med našimi delovnimi ljudmi raste in se nenehno razvija na bogatih tradicijah narodnoosvobodilnega boja.

Želimo vam še mnogo delovnih uspehov pri nadaljnji graditvi bratske Socialistične republike Črne Gore.

Kennedy zadnji hip preprečil stavko železničarjev v ZDA

V sporu je več družb in 200.000 železničarjev

WASHINGTON, 11. julija (Tanjug) — Z osebno intervencijo je predsednik Kennedy zadnji trenutek začasno odložil stavko na ameriških železnicah, ki bi se morala začeti danes. V soglasju z lastniki družb in predstavniki sindikata železničarjev je Kennedy predlagal 29. julij kot skrajni rok za zbližanje obeh strank v tem sporu. Tako so se za najmanj 19 dni izognili nevarni stavki na železnicah, katere vzrok je v krizi delovnih razmerij, ki se je začela že pred štirimi leti.

Na tem področju prometa je zaposlenih več kot 700.000 delavcev in nameščencev. V sporu je več družb in 200.000 železničarjev, organiziranih v petih sindikatih. Osnovni vzrok krize je prizadevanje lastnikov velikih družb, da bi odpustili odvečno delovno silo.

Železniške družbe trdijo, da se ne bodo mogle dolgo upirati konkurenci cestnega in zračnega prometa, če ne začnejo z reorganizacijo delovnih mest, po kateri bi letno prihranili več kot 600 milijonov dolarjev. Zrtve reorganizacije bi bile predvsem 40.000 kurjačev, ki so nepotrebni na dizel lokomotivah. Po predlogu družb bi preostalih 27.000 kurjačev obdržali na delu in bi jih prekvalificirali. Zveza kurjačev se ob podpori štirih ostalih sindikatov bori, da bi kurjači ostali kot pomagači na dizel lokomotivah, da bi se pri tem delu usposobili za voznike.

Po dolgih pogajanjih in neuspelih poizkusih posredovanja raznih komisij se je vprašanja lotila Kennedyjeva uprava, da bi v nacionalnem interesu preprečila stavko. Vendar so sindikati zavrnili tudi kompromisni načrt ministrstva za delo in Kennedyjev predlog, naj bi obe strani pristali na arbitražo. Kennedy je sinoči imenoval posebno komisijo šestih članov z nalogo, naj do 22. julija pripravi poročilo o celotni problematiki spora. Predsednik ZDA bo nato poslal priporočila Kongresu, ki mu bo ostalo samo sedem dni časa, da bo odločil o morebitnem posredovanju.

Sklenjeno: stiki EGS-Britanija

BRUSELJ, 11. julija (AFP). Zunanji ministri šestih držav Evropske gospodarske skupnosti so danes popoldne sklenili, da bodo navezali stike z Veliko Britanijo v okviru zahodnoevropske unije. Sporazum, ki so ga dosegli na sestanku ministrskega sveta EGS, določa, da bodo sklicevali vsake tri mesece ministrske sestanke zahodnoevropske unije. Kje bodo sestanki, bodo določili po običajni proceduri.

Po sporazumu bodo sestankom ministrov zahodnoevropske unije prisostvovali tudi člani komisije EGS, kadar bodo na dnevnem redu gospodarski problemi.

Zahodnonemška policija ranila našega zdravnika

Dr. Petkoviću v Münchenu zlomili roko

BONN, 11. julija (Tanjug) — Jugoslovanskega zdravnika dr. Hrvoja Petkovića, ki je na strokovnem izpopolnjevanju v Münchnu, je münchenska policija pred petimi dnevi aretirala, pri čemer je bil huje ranjen. Münchenski zdravnik dr. Legemann je ugotovil zelo hude fizične poškodbe od udarcev, med njimi zlom kosti na eni roki in štiri centimetre globoko rano na roki.

Petković zaradi teh poškodb več mesecev ne bo mogel delati.

Doslej še niso razjasnjeni vsi momenti, ki so pripeljali do policijskega napada na jugoslovanskega državljana. Ugotovljeno je, da je lastnica gostišča, v katerem je stanoval Petković, poklicala policijo in zahtevala, naj se gost takoj izseli iz sobe. Policijski organi so nastopili kar najbolj grobo, odpeljali so jugoslovanskega zdravnika, ki se ni mogel niti zadostno obleči, na policijo, od koder so ga izpustili šele drugi dan, a je bil zaradi poškodb takoj odpeljan v bolnišnico.

Direktor münchenske policije Schreider je zaradi tega incidenta poslal opravičilo jugoslovanskemu generalnemu konzulu v Münchenu Slobodanu Krstiću in obljubil, da bodo proti dvema policijskima uslužbencema uvedli preiskavo.

Protipravna aretacija dr. Hrvoja Petkovića in mučenje jugoslovanskega državljana na policiji je vzbudilo veliko pozornost zahodnonemškega tiska. »Abendpost«, »Süddeutsche Zeitung« in še nekateri drugi listi izražajo nezadovoljstvo zaradi nezakonitega in skrajno surovega ravnanja z jugoslovanskim državljanom

Pričakujejo zaupnico Leoneju

Socialisti ostro napadli uradniško vlado

RIM, 11. julija (Tanjug) — Italijanska skupščina je nadaljevala razpravo o programski deklaraciji nove vlade, ki jo bo z govorom premiera Leoneja in glasovanjem o zaupnici novemu kabinetu končala danes zvečer. Potem, ko je prejšnji teden izglasoval senat zaupnico vladi, pričakujejo, da bo tudi glasovanje v skupščini pozitivno.

Tako bo prehodna in uradniška vlada nocoj dobila investituro s pomočjo glasov krščansko - demokratskih poslancev, medtem ko se bodo vzdržale tri stranke levega centra: socialistična, socialno - demokratska in republikanska. Komunisti, liberalci in neofašisti so se med razpravo opredelili proti vladi.

Namestnik sekretarja socialistične stranke de Martino je imel govor, ki je vzbudil živahno zanimanje. Natančno je povedal, da je bila socialistična stranka vedno proti takoimenovanim uradniškim vladam

Po izjavi govornika se socialisti ne bodo vzdržali glasovanja zaradi strahu pred novimi volitvami temveč zaradi utrditve demokracije.

Kmetijska stavka v Italiji

RIM, 11. jul. (Tanjug). V vsej Italiji so bila danes zborovanja in stavke kmetijskih delavcev, spolovinarjev in bajtarjev. Sindikati in kmetijske organizacije, ki so organizirale to splošno protestno akcijo, zahtevajo takojšnja sklenitev novih delovnih pogodb s konfederacijo kmetijskih posestnikov. Cilj te akcije je tudi — kakor poudarja objavljeno sporočilo — da opozorijo parlament na položaj spolovinarjev in na zahteve kmetijskih delavcev.

Današnja protestna zborovanja in stavke so zajele več milijonov prebivalcev na kmetijskih področjih Italije.

London

ZDRUŽITEV V SILI

Tri glavne organizacije britanskih delodajalcev naj bi se v kratkem združile. S to organizacijsko koncentracijo si britanski kapital prizadeva vzpostaviti enotno fronto delodajalcev, da bi tako zaščitil svoje interese in laže zoprval težnjam sindikalnega gibanja po zboljšanju delovnih pogojev britanskih delavcev. Sporazum o fuziji so po prejšnjih brezuspešnih prizadevanjih dosegli šele zdaj na tajnih pogajanjih.

Buenos Aires

PREPOVED

Vlada predsednika Guida je sklenila prepovedati delovanje raznim družbenim organizacijam v Argentini, vštevši Komunistični partiji. Na seznamu 30 organizacij, ki jim je prepovedano nadaljnje delo, so inštitut za kulturne odnose med Argentino in SZ, komisija za solidarnost s Kubo in druge. Vlada ni pojasnila teh najnovejših ukrepov predsednika Guida, ki naj bi po nedavnih volitvah oktobra odložil predsedništvo.

Georgetown

SANDYSOV OBISK

Predsednik vlade Britanske Gvajane Cheddi Jagan se je predsinočnjim v Georgetownu razgovarjal z britanskim ministrom za Commonwealth Duncanom Sandysom, ki je na obisku v Gvajani. Gvajanski premier je izjavil, da so razgovori potekali v prisrčnem vzdušju. Sandys se je včeraj sestal z voditeljema opozicije Burnhamom in Daguiarom. Kakor hkrati poročajo, je bilo v Gvajani samo v zadnjih 24 urah več rasističnih incidentov.

Moskva

ATOMSKI POSVET

V Rigi, glavnem mestu Litve, je bilo redno zasedanje stalne komisije Sveta za medsebojno gospodarsko pomoč in sodelovanje (SEV) za izkoriščanje atomske energije v miroljubne namene. Na zasedanju so sprejeli vrsto priporočil o razširitvi medsebojnega sodelovanja na tem področju. V sporočilu, objavljenem po zasedanju, je povedano, da so se zasedanja udeležili predstavniki Bolgarije, Madžarske, NDR, Poljske, Romunije, SZ in ČSSR.

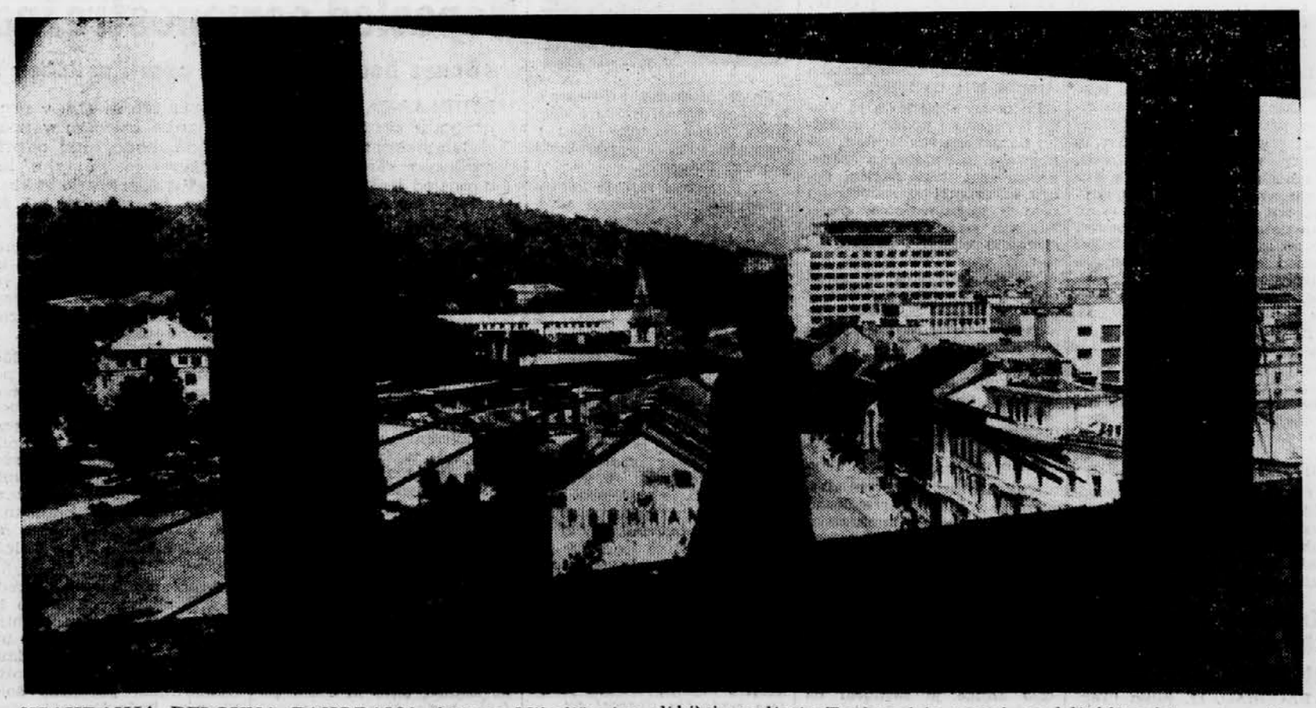

VSAKDANJA DELOVNA PANORAMA Antona Mikuliča (na sliki) iz podjetja Toplovod je precej »nad ljubljanskim povprečjem«, namreč na vrhnjem nadstropju nove stolpnice Metalke na Titovi cesti, odkoder se fotografski kameri ponujajo nove ljubljanske panorame. V ozadju novi hotel Lev. Foto: Šelhaus

Komentar

Spodbuda živinorejcem

Pred kratkim je zvezni izvršni svet sprejel ukrepe, ki naj bi izboljšali položaj proizvajalcev mleka, zdaj pa je sklenil zvišati garantirane cene in premije za koruzo, živino in perutnino. Predvsem so zvišane garantirane cene za pitane prašiče, pitana teleta boljših pasem ter za broilerje.

Najnovejši ukrepi ZIS pomenijo spodbudo proizvajalcem živine, saj bodo z garantiranimi cenami uskladjene tudi dogovorjene cene klavne živine. Kmetijske organizacije se bodo odslej z večjo gotovostjo lotevale živinorejske proizvodnje za domači trg in izvoz. Znano je namreč, da se je število živine v zadnjih letih občutno zmanjšalo: po eni strani zaradi sušnih let in pomanjkanja krme, po drugi pa prav zaradi neurejenih ekonomskih problemov živinorejske proizvodnje. Spričo ukrepov ZIS lahko pričakujemo, da se bo položaj v živinorejski proizvodnji zboljšal in da se bo živalska čreda predvsem pri družbenih kmetijskih organizacijah hitreje povečala. S tem pa bodo tudi bolje krite potrebe domačega trga in izvoza.

Seveda pa bi bilo napak pričakovati, da bodo sprejeti ukrepi sami po sebi uredili vse probleme živinorejske proizvodnje, kajti le-ti še vedno obstajajo v notranji organizaciji kmetijskih posestev in zadružnih ekonomij. Te probleme bodo morale urejati subjektivne sile v kolektivih samih. V nadaljnjem uvajanju sodobnih tehnoloških postopkov, povečanju produktivnosti, delitvi dohodka po delu, specializaciji proizvodnje itd., se skrivajo še tolikšne rezerve, da lahko mirno govorimo o nadaljnjih možnostih večje akumulacije v živinorejski proizvodnji, ki bo predvsem plod prizadevanj kolektivov kmetijskih organizacij.

S tem ne mislimo reči, da sprejeti ukrepi niso bili nujni, vendar je ob tem treba opozoriti na staro navado nekaterih kolektivov kmetijskih organizacij, da raje iščejo vzroke za neuspehe v živinoreji navzven, ne pa tudi navznoter. Ukrepi ZIS zagotavljajo določeno stabilizacijo živinorejske proizvodnje, stvar kolektivov pa je, da še nadalje iščejo možnosti pocenitve proizvodnje in s tem dosežejo večje ekonomske uspehe.

Ob sprejetju ukrepov ZIS za zboljšanje in stabilizacijo živinorejske proizvodnje pa je treba omeniti še nekaj: vse kaže, da gospodarske organizacije, ki se ukvarjajo s prometom in s predelavo mesa, želijo na vsak način na veliko »pristaviti lončeka« te« doseči občutno zvišanje cen mesa na trgu. Težko je komentirati upravičenost ali neupravičenost teh zahtev. Reči pa je treba, da bi morali družbeni organi vsekakor temeljito pretehtati zahteve po zvišanju prodajnih cen mesa in doseči tako rešitev, ki ne bi zvalila peze zvišanih cen na rovaš potrošnika.

M. REMEC

STANOVANJA ZA DELAVCE TOVARNE ŠIVALNIH STROJEV — Te dni bodo vseljivi bloki, ki jih je zgradila tovarna šivalnih strojev v Mirni na Dolenjskem za svoje delavce. Foto: Šelhaus

Četrt milijarde za raziskovanja – pol pa za opremo inštitutov

Odločitev zveznega sklada za znanstveno delo

BEOGRAD, 11. julija (Tanjug). — Upravni odbor zveznega sklada za znanstveno delo je odobril za financiranje tekočih raziskav in nakup opreme za znanstveno-raziskovalne inštitute 326,991.000 din. Od te vsote so dobile nad 256,000.000 din ekipe znanstvenikov in strokovnjakov, ki bodo razvozlavali 33 znanstvenih problemov s področja kemije in kemijske tehnologije, metalurgije in strojništva.

Nad pol milijarde kredita je odobreno za opremo znanstvenih inštitutov, in sicer inštitutu tovarne »Djuro Djaković« v Slavonskem Brodu 46,253.000, inštitutu za orodne stroje in orodje v Beogradu 120 milijonov, inštitutu za orodne stroje pri tovarni »Prvomajska« v Zagrebu 100 milijonov, biološkemu inštitutu v Beogradu 117,188.000, metalurškemu inštitutu v Ljubljani 94,400.000 in medicinski fakulteti — interna »B« klinika 30 milijonov.

Pričakujemo bogato trgatev

Cenijo, da bomo pridelali 12.000 vagonov grozdja

SPLIT, 11. julija (Tanjug) — Ugodno vreme, ki je bilo doslej v Dalmaciji, kaže, da bo letošnji pridelek grozdja presegel povprečje. Čeprav oprezni v ocenah, strokovnjaki menijo, da bi utegnil letošnji pridelek grozdja, če ne bo kakih vremenskih presenečenj, znašati 12.000 vagonov. Od tega pričakujejo kakih 10.000 vagonov vina.

Vinska trta je v vsej Dalmaciji obrodila dobro in grozdje se razvija zelo dobro. Samo toča je delno poškodovala vinograde pri Imotskem, kjer cenijo škodo na dobrih 30 milijonov. V drugih krajih pričakujejo razen večjega pridelka tudi večji odstotek sladkorja v grozdju, tako da bo tudi vino boljše.

Za kakovost vina je zlasti važna tudi sodobna predelava grozdja v modernih in mehaniziranih vinskih kleteh, kakršne so zgradili zadnja leta skoraj v vseh vinogradniških krajih Dalmacije. Računajo, da bodo letošnji pridelek blizu 6.000 vagonov grozdja predelali v takšnih kleteh.

Na vsakih 10 km avto ceste telefonska govorilnica

Telefonske zveze predvidoma ob novem letu

ZAGREB, 11. julija (Tanjug) — Vzdolž odseka avto ceste Zagreb—Beograd skozi Hrvatsko so začeli postavljati telefonske naprave. Delavci podjetja za ceste iz Zagreba in Slavonskega Broda grade zdaj 29 parkirnih prostorov od skupnih 51, kolikor jih bodo morali zgraditi na obeh straneh avto ceste, da bi lahko postavili montažne pozivne telefonske stebre na medsebojni razdalji 10 km.

Da bi bil možen normalen pogovor s teh pozivnih telefonskih stebrov, bodo v ustrezne prostore montirali tudi štiri posredovalne naprave, in sicer: v Popovači, Novski, Slavonskem Brodu in na križišču avto ceste pri Županji. Pri teh napravah bo noč in dan delal dežurni uslužbenec, ki bo sprejemal in odpošiljal pozive in obvestila avtomobilistov, organov službe za ceste, prometne milice in službe nujne pomoči.

Za uvedbo telefonske službe na tej važni prometni žili bodo porabili kakih 74 milijonov. Od tega je iz republiškega sklada za ceste že zagotovljenih 25 milijonov, drugo pa bodo prispevala podjetja za ceste iz Zagreba in Slavonskega Broda.

Če ne bodo nastale nepredvidene težave, računajo, da bodo avtomobilisti lahko uporabljali telefonske zveze vzdolž avto ceste od začetka prihodnjega leta.

Knjiga o jugoslovanskih socialističnih strankah

BEOGRAD, 11. julija (Tanjug) — Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu je izdala te dni knjigo Vlada Strugarja »Jugoslovanske socialnodemokratske stranke 1914 do 1918«.

Po oceni akademije je Vlado Strugar na podlagi pretežno neznanega rokopisnega arhivskega in sodobnega še neproučenega tiska napisal dobro in originalno znanstveno delo o jugoslovanskih socialističnih strankah med prvo svetovno vojno. Posrečilo se mu je vsako teh strank podrobneje prikazati in prvič omogočiti vpogled v notranje boje v vsaki socialnodemokratski stranki. Avtor navaja v tej knjigi celo vrsto v naši historiografiji še ne opaženih problemov in tokov socialističnega gibanja. Knjiga je tem pomembnejša, ker je to obdobje zgodovine jugoslovanskega delavskega gibanja še zelo malo obdelano.

Knjiga obsega nad 300 strani in je v njej avtor prikazal srbsko socialnodemokratsko stranko, bosensko-hercegovsko, hrvatsko, slavonsko in slovensko, ki se je imenovala jugoslovanska. Ko je avtor pisal to delo po znanstvenih načelih sodobne historiografije, si je prizadeval opisati akcijsko gibanje in prikazati ideje protagonistov. Kompozicijo knjige je zasnoval na kronoloških okvirih in na problemih takratnega delavskega in socialističnega gibanja.

Priprave na 7-letni plan v Celju

Priprave za sestavljanje osnutkov 7-letnih planov delovnih organizacij, občin in okraja so se začele na vseh nivojih. Zvečine so kajpada šele v začetni fazi. V nekaterih občinah so sicer že imenovali vrsto komisij in podkomisij, a le-te s konkretnimi pripravami in zbiranjem gradiva še niso daleč. Precej dlje so s plani v nekaterih večjih podjetjih. V široko zastavljeno akcijo »7-letni plan« se je vključila tudi okrajna gospodarska zbornica.

Le-ta bo obdelala predvsem program razvoja gospodarskih dejavnosti po panogah za naslednja leta. Za posamezna področja so ustanovili 15 skupin, v katerih sodelujejo izključno strokovnjaki, tako npr. posebno skupino za energetiko, nadalje za metalurgijo in podobno. Njihova naloga je proučiti na podlagi dosežkov zadnjih 7 let kar 43 različnih tem. Zbornica sama tega ne bi zmogla in je zato pritegnila v delo več skupin strokovnjakov izven zbornice. V okviru posameznih skupin naj bi izdelali razne analize in študije, pri čemer bo pomagal Zavod za napredek gospodarstva v Celju, pri katerem zbornica tudi sicer naroča raziskave, študije in programe. Da bi delo po skupinah kar najhitreje steklo, je zbornica pred dnevi sklicala več kot 50 strokovnih sodelavcev, da so se podrobno dogovorili o načinu dela in rokih. Predvidoma naj bi vse skupine pripravile potrebno gradivo do konca oktobra letos, nakar ga bodo obravnavali sveti zbornice in ga uskladili z zasnovami planov po občinah.

F. KRIVEC

Maks Blejec

Sredi plodnega ustvarjanja je moral zapustiti svoje delo Maks Blejec, široko znan v slovenski in jugoslovanski grafični industriji.

12. februarja 1917 je kot vajenec stopil v tiskarno sedanjega ČZP Ljudska pravica. Do l. 1928 je delal kot ročni stavec v isti tiskarni, do l. 1935 je bil ročni stavec pri časniku, od takrat do 1945. pa vodja zadružne tiskarne v Ljubljani. Po osvoboditvi je bil delegat ministrstva za industrijo v Zadružni tiskarni, tehnični vodja v upravi za tisk, analitik in urednik strokovne knjižnice pri združenju grafičnih podjetij.

Maks Blejec je napisal in uredil številne zvezke grafične strokovne literature. Dolga leta je sodeloval pri urejanju učnih programov za grafično industrijsko šolo in bil član izpitne komisije za visoko kvalificirane delavce.

V naši grafični stroki so ljudje, ki bi se kakor Blejec z vso vnemo posvetili strokovnemu izpopolnjevanju mlajših kadrov, zelo redki. In komaj še kdo se lahko pohvali z uspehi, kakršne je na tem področju dosegel on.

Zato bo vrzel, ki je ostala za njim, zares težko zapolniti.

Povprečna hitrost 3 km na uro

S tako »hitrostjo« potuje blago od Skopja do Ljubljane

BEOGRAD, 11. julija (Tanjug) — Jugoslovanske železnice so storile več konkretnih ukrepov, da bi čimbolj zadovoljile potrebe gospodarstva in kar najbolj racionalno izkoristile vozni park. To je danes v pogovoru z novinarji rekel generalni direktor skupnosti jugoslovanskih železnic Marijan Dermastia.

Potrebno pa je, je pripomnil, da store izredne ukrepe tudi gospodarske organizacije, ki naj z nepretrganim natovarjanjem in iztovarjanjem skrašajo čas, ko vagoni stoje na postajah. Natovarjanje in iztovarjanje izven običajnega delovnega časa bi morale sprejeti tudi organizacije, ki delajo z železnico, kakor so sprediterji, carina, fitopatološka služba in druge, kajti samo s skupnimi napori bomo lahko zadovoljili najvažnejše potrebe gospodarstva.

Marijan Dermastia je rekel, da so jugoslovanske železnice v zadnjih treh mesecih prepeljale nad 6 milijonov ton blaga mesečno, s čimer stalno presegajo jugoslovanski rekord 6 milijonov ton blaga, dosežen lani v oktobru. Pripomnil je, da jugoslovanske železnice z uveljavljanjem vseh izrednih ukrepov (nepretrgano natovarjanje in iztovarjanje, prepoved generalnega popravila voznega parka, nakup novih vagonov, maršrutni vlaki itd.) lahko v jesenskem »ozkem grlu« prepeljejo kakih 6,5 milijona ton blaga mesečno, kar velja za največje možne zmogljivosti naših prog.

V tej zvezi je Dermastia pripomnil, da so jugoslovanske železnice v pogledu prevoznih zmogljivosti celotnega omrežja in komercialne hitrosti prevoza v Evropi samo pred Turčijo. Iz Skopja do Ljubljane potuje blago povprečno 3 km na uro. Ta »hitrost« pa je na stranskih progah še manjša. Neusposobljene proge za 20-tonski osni pritisk, zastarele signalno-varnostne in TT naprave ter premajhne ranžirne postaje, ki veljajo za najožje »grlo« na naših železnicah, terjajo čimprejšnje naložbe investicijskih sredstev za modernizacijo in mehanizacijo najvažnejših železniških prog.

V prihodnjih treh letih naj bi razen razširitve ranžirnih postaj v Ristovcu, Nišu, Beogradu, Novem Sadu, Zagrebu, Zalogu in Doboju modernizirali in uvedli električno vleko na kakih 1800 kilometrov najvažnejših prog, pri mečer bodo imele prednost proge Niš—Beograd, Jesenice — Ljubljana, Vrpolje—Sarajevo, Reka—Karlovac—Zagreb in Reka—Ljubljana—Sežana. Kolektivi železniško-transportnih podjetij bodo prispevali 45 odst. potrebnih sredstev, 15 odst. naj bi dale republike in občine, ostalih 40 odst. pa bo dala federacija iz svojih sredstev.

Program: 1964. za polovico večja kmetijska proizvodnja v Vojvodini

Vojvodinski poljedelci naj bi posejali poldrug milijon hektarov

NOVI SAD, 11. julija (Tanjug) — Upravni odbor gospodarske zbornice Vojvodine je na današnji seji sprejel program kmetijskih del v prihodnjem letu. Program predvideva za 40 do 50 odstotkov večji obseg proizvodnje v primerjavi s sorazmerno majhnim v zadnjih štirih letih.

Na seji je bilo rečeno, da naj bi takšen obseg proizvodnje na našem najbogatejšem kmetijskem področju kril in celo presegel enoletni deficit Jugoslavije v osnovnih živilih. Če upoštevamo, da daje Vojvodina polovico skupnega pridelka pšenice in sladkorja, dve tretjini pridelka koruze in tretjino odkupljenih količin kmetijskih pridelkov, vidimo, da pomeni tak program dober start v prvem letu realizacije sedemletnega plana razvoja našega kmetijstva.

Najobsežnejša dela naj bi opravili vojvodinski poljedelci, ki naj bi prihodnje leto zasejali poldrugi milijon hanjiv in porabili 135.000 ton mineralnih gnojil. V živinorejski proizvodnji je predvideno, da se spita okrog dva milijona dvesto tisoč prašičev, ali 60% več kot letos in dvakrat več kot preteklo leto. Od tega bodo dobavili klavni industriji poldrugi milijon pitancev, nadalje 140.000 glav govedi in štiri milijone pišančev.

Integracija industrije svinca in cinka

BEOGRAD, 11. julija (Tanjug). — Na sestanku predstavnikov vseh podjetij za proizvodnjo in predelavo svinca in cinka v državi so sklenili navezati poslovno sodelovanje za organiziranje sodobnejše, specializirane, produktivne in ekonomične proizvodnje in prometa s tema dvema važnima kovinama.

Nova oblika poslovnega sodelovanja bo zajela skupno šolanje in izpopolnjevanje kadrov, skupne konjunkturne raziskave in spremljanje tržnih gibanj, raziskovalna dela in povečanje surovinske baze, skupno preskrbo s surovinami pa topilniške in predelovalne kapacitete ter sestavljanje letnih in perspektivnih planov proizvodnje in izvoza.

Ta teden v »Komunistu«

V tej številki so objavljeni naslednji prispevki: Janez Vipotnik: »V središču pozornosti: šole druge stopnje«, v katerem so podrobneje obrazložene nekatere težave v zvezi s strokovnim izobraževanjem, profili kadrov, financiranjem šol druge stopnje in dopolnilnim izobraževanjem; B. Z. »Komunisti v proizvodnji« — analiza o delovanju Zveze komunistov v 25 velikih industrijskih podjetjih v Sloveniji; novi organi CK ZK Črne gore; nekatere kadrovske spremembe v občinskih komitejih ZK Slovenije; Danica Mićković »Neopravičena odpovedi« — primer delavca, ki mu je podjetje neupravičeno odpovedalo delovno razmerje; Marinko Gruić »Logična posledica« — ob sklepu izvršnega komiteja CK ZKH o razpustitvi občinskega komiteja ZKH v Metkoviću; več prispevkov iz organizacij ZKJ: Ljubljana (s seje okrajnega komiteja), Ljubljana-Šiška, Zaječ, Skopje; prispevka s filozofskega simpozija v Dubrovniku; Stana Tomašević: »Brezimna deklica Djine Vrbice« — iz življenja narodnih herojev Djine Vrbice — Miodragović in Ljubiše Miodragovića; Lojze Požun: »Dušan Kraigher — revolucionarna pot narodnega heroja; in drugo.

Naposled samopostrežna restavracija

Danes bodo v Ljubljani odprli sodoben samopostrežni obrat

LJUBLJANA, 11. julija — V središču mesta, v preurejenih prostorih Narodne banke oziroma v prostorih nekdanje kavarne Emona, bodo jutri odprli moderno samopostrežno restavracijo in tako bo naposled tudi Ljubljana, čeprav s precejšnjo zakasnitvijo, dobila gostinski obrat, kakršen je bil že precej časa potreben.

Vhod v vogalno stavbo nove restavracije bo mogoč s Cankarjeve in Titove ceste. Dve etaži so po načrtih inž. arh. Marjana Šorlija funkcionalno tako priredili, da bo v kleti samopostrežna restavracija, v pritličju, kjer bodo osrednja privlačnost jedi, pripravljene na žaru, pa bo »okrepčevalnica«. Mimogrede naj omenimo, da je bržkone za lokal takšnega formata naziv nekoliko preskromen. V samopostrežni restavraciji — v kletni etaži bo skupno 160 sedežev v pritličju pa bo razen 80 sedežev še okrog 150 stojišč ob pultih. Računajo, da bodo v »Emoni« lahko dnevno postregli s približno 4000 obroki.

Prostori v pritličju, kjer bo razen omenjenih jedi na žaru mogoče dobiti tudi razne sladice, kavo in ostale pijače, bodo torej namenjeni prodaji raznih prigrizkov; odprti bodo, kot računajo, že od pol šeste ure pa vse do 23. ali 24. ure. Kletne prostore, v katerih si bo mogoče izbrati malico, kosilo ali večerjo, pa bodo odpirali sredi dopoldneva in jih zapirali prej kot »okrepčevalnico«.

Za ureditev samopostrežnega obrata Emona je bilo potrošenih skupno 360 milijonov dinarjev, pri čemer so všteti vsi izdatki in tudi uvoz opreme znamke Offeco. Spričo visokega investicijskega zneska bo seveda najpomembnejše to, da si bo novi obrat z bogato izbiro kvalitetnih jedi po primernih cenah zagotovil čimširši krog stalnih gostov.

Poslovanje pa je seveda močno odvisno od dobre izbire in strokovne usposobljenosti kadra. Prav zato so pri usposabljanje personala Emone tudi sodelovali najboljši strokovnjaki gostinske šole. Sicer pa bodo čimvečjo strokovnost skušali zagotoviti s specializacijo kadra pri pripravljanju jedi (nekateri bodo recimo pripravljali solate, spet drugi juhe itd.).

Med specialitetami, ki jih obljubljajo, naj posebej omenimo joto, vipavsko in kislo juho in tople sendviče. Zlasti slednji bodo dokaj okusna posebnost, ki jo bodo v pičlih 4 minutah pred gostovimi očmi pripravili v posebni infra pečici. Po omenjeni specialiteti se, kot zagotavljajo, ne bo mogoče odreči vrčku piva.

Kot kaže cenik, po katerem bodo po otvoritvi prodajali jedila in pijače, bodo cene na povprečni ravni; dokaj zmerne pa bodo za brezmesne jedi.

F. J.

Zasedanje jugoslovansko-avstrijske komisije

KOPER, 11. julija (Tanjug) —V Piranu se je začelo 4. redno zasedanje stalne mešane jugoslovansko-avstrijske komisije za maloobmejni promet. Jugoslovansko delegacijo vodi višji svetnik v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Milan Jelovac, avstrijsko pa pooblaščeni minister v zunanjem ministrstvu republike Avstrije dr. Edward Schiller.

Pisma bralcev

Ali v mestu res ni prostora za zbiranje odpadnih surovin?

Tovariš urednik,

v zadnjem času se v večjih mestih čedalje pogosteje postavlja vprašanje, kam z zbiralnicami odpadnih surovin. Če pa pogledamo prinašalce odpadnih surovin, vidimo, da so to ljudje, ki nimajo visokih dohodkov. Zato se vprašujem, ali naj sedaj zbiralce še kaznujemo s tem, da bodo morali od nekaj stotakov, ki jih dobe za material, dati po 60 ali več dinarjev za avtobus! Ali lahko pričakujemo, da se bo zbralo več uporabnih odpadkov iz gospodinjstev, če bodo morali otroci z vozički skozi vse mesto v oddaljene zbiralnice v stalni nevarnosti, da jih bo kdo povozil?

To nam pove, da bodo količine zbranega materiala manjše, čeprav po drugi strani stalno propagiramo zbiranje odpadkov papirja, železa itd., kajti teh surovin primanjkuje. Poživi po radiu na zbiranje papirja bodo ostali samo pozivi, če ne bomo imeli zbiralnic v bližini lastnikov starega papirja. V razvitih deželah posvečajo temu problemu mnogo več pozornosti kot pri nas: zbiralnice imajo tudi v centrih velikih mest. Zato je čudno, da pri nas ob takem pomanjkanju surovin, na primer za tovarne papirja, ne moremo najti prostorov, kjer bi takih surovin največ odkupili.

Postavlja se vprašanje: ali je bolje, da odpadki leže in propadajo po podstrešjih in kleteh, ali pa je bolje da se zbirajo, prebirajo in pripravljajo za industrijo?

LUDVIK JORDAN,
Ljubljana, Topniška 28

O »artiklu« in še nekaterih besedah

Tovariš urednik,

v časopisju beremo in v radiu poslušamo razne govornike, ki obveščajo, kakšne artikle »proizvaja« naš kmet, nam prožijo naše trgovine, kakšne in koliko artiklov izdeluje naša industrija, katere artikle nam izkopava naše rudarstvo itd. — vesoljni potop samih artiklov. Vse to namesto ustreznih, lepih slovenskih označb, ki jih imamo v izobilju.

Vzemimo pa še nekaj domačih primerov, da bomo videli, kako včasih nespametno govorimo in pišemo.

Naš kmetovalec nam je enostavno p r o i z v a j a l e c, in to od konj, volov, krav, telet, svinj do kokoši, pišcancev, morskih prašičkov in kdo bi vedel česa še drugega. Če ne bi bilo nič drugega res kot samo tisto o teletih, bi ga že davno tožili krave in biki (zaradi nelojalne konkurence), tako pa je bil, je in ostane naš kmet le marljiv v z g o j i t e l j in r e j e c, ne pa »fabrikant« vse te koristne živine, živali in živalic.

Tudi proizvodnje mleka ne more povečati, more pa z boljšo krmo in ustreznejšimi p o s t o p k i, ne instrumenti — ker krave ne poznajo not in niti ne znajo tolči na boben — zboljšati in povečati molznost krav.

Perutninarski ali krajše perutninski zavod, oziroma še krajše kokošereja v Neverkah — tujo »farmo« opustimo brez škode — ne bo povečala proizvodnje jajc, ker kokoši, še tako plemenite, pri vsem napredku in iznajdbah doslej še ne proizvajajo, pač pa jajca nesejo in znesejo.

MILAN ŽNIDERŠIČ,
Nova Gorica,
Gradnikova 10

Tovariš Žniderščič ima prav, tujka *artikel* in mlade izposojenke *proizvajati, proizvod, proizvodnja* niso zmeraj na mestu, kjer največkrat lahko z domačim izrazom lepše povemo, je odgovoril na pismo tov. Žniderščiča dr. Mirko Rupel.

Namesto *artikel* pravimo *predmet, blago, izdelek,* v slovnici govorimo o *členu.*

Namesto *proizvajati* imamo na izbiro *izdelovati* (pohištvo, obleko), *pridelovati* (krompir, žito, vino; spomnite se Prešerna, ki je zapisal: »kak prideluje se krompir najbolji«), *pridobivati* (sol, železo, električno energijo).

Namesto *proizvod* pravimo *izdelek* (domači, tovarniški izdelki, izdelek iz lepenke), *pridelek* (poljski pridelki, vino domačega pridelka), *prireja* (prireja telet).

Namesto *proizvodnja* bomo lahko dejali *izdelovanje, pridelovanje, pridobivanje.*

S tem pa nočem reči, da ne bi včasih le potrebovali tudi izrazov *proizvajati, proizvod* in *proizvodnja,* zlasti kadar gre za višje, moderne oblike pridelovanja ali kadar bi hoteli z enim izrazom zaobjeti vse troje: izdelovanje, pridelovanje in pridobivanje, kakor to izražamo s tujkami *producirati, produkt* in *produkcija.* Kmet pa naj ima *pridelke* (ne: proizvode), kure naj še naprej *nesejo* (in ne: proizvajajo), kokošerejci naj skušajo povečati *nesnost* kokoši (in ne: dvigniti *proizvodnjo* jajc), vsi pa si prizadevajmo, da bi kar se dá lepo in smiselno govorili in pisali.

M. RUPEL

V Celju pogrešamo gumice

Tovariš urednik,

ta čas vkuhavamo gospodinje sadje in zelenjavo za zimske mesece. Pri vlaganju v patentne kozarce pa ni šlo brez težav.

Patentni kozarci trajajo leta, ne pa gumice, ki se strgajo ali tako obrabijo, da več ne tesnijo. Teh gumic pa posamič ni mogoče dobiti — dobe se le pri kompletnih kozarcih, tako je vsaj pri nas v Celju, kako je drugod, ne vem.

Zanima me, če so nastale ovire pri izdelavi ali pa se trgovina za te gumice ne zanima. Menim, da ne bi bilo težko to pomanjkljivost odpraviti, saj bi po mojem take gumice brez težav lahko izdelovalo kako naše podjetje.

ALENKA STRMSEK,
Celje, Maistrova 10

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
STAVBENIK – IZOLA
sprejme takoj
več kvalificiranih zidarjev in tesarjev
več nekvalificiranih delavcev
kvalificiranega žerjavista
4 stavbne ključavničarje
Za obalno področje naj se interesenti zglase v upravi podjetja v Izoli, Tomažičeva št. 16, za sektor Ljubljana pa v sektorskem vodstvu Ljubljana, Hotimirova 19. — Samska stanovanja in hrana zagotovljena. — Sprejemali bomo do izpopolnitve delovnih mest. 5699

Takoj sprejmemo v službo
več trgovskih pomočnikov
za bencinski servis v ZAGORJU in
trgovskega pomočnika
za bencinski servis v TRBOVLJAH.
Ponudbe pošljite na naslov:
PETROL – LJUBLJANA
Vošnjakova 2. 5700

TOVARNA GUMIJEVIH IZDELKOV
»SAVA« – KRANJ
DOVOLJUJE SKUPINSKE OBISKE V TOVARNI ZA OGLED PODJETJA RAZNIM ORGANIZACIJAM IN STROKOVNIM ŠOLAM LE OB PETKIH OD 7.—12. URE.
5698

NA JESENICAH
sprejme podružnica
ČASOPISNEGA PODJETJA »DELO«
pisarniško moč
za 4-urno dnevno zaposlitev.
Nastop službe po dogovoru.

Komisija za razpis delovnih mest pri SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA PRI NARODNI BANKI JUGOSLAVIJE, CENTRALI SRS
razpisuje naslednja delovna mesta za podružnici LJUBLJANA 600-17
šefa splošnih poslov
— visoka strokovna izobrazba
mlajšega kontrolorja
— srednja strokovna izobrazba
referenta
za pripravo podatkov za analize
— srednja strokovna izobrazba
obdelovalca
— srednja strokovna izobrazba
daktilografa
— znanje strojepisja
Prejemki po začasnem pravilniku o razdelitvi sredstev za osebne dohodke uslužbencev in delavcev Narodne banke Jugoslavije.
Razpis velja do izpopolnitve delovnih mest.
5706

Stanovanjska skupnost »MILAN ČESNIK« Ljubljana, Hajdrihova 21a sprejme
2 HONORARNI SNAŽILKI
Nastop službe mogoč takoj. 8596

NATAKARICO
kvalificirano ali polkvalificirano
sprejme Gostinsko podjetje »Pri Mraku«, Ljubljana, Rimska 4. 5745

ŠIVILJO
sprejmem — za perilo — lahko začetnica.
PLEVEL HELENA
Ljubljana, Mivka 16
8484-1

REALITETNA AGENCIJA MURSKA SOBOTA pp 62
nujno kupi
EKSCENTRIČNO STISKALNICO
100—500 ton,
kakor tudi vse vrste strojev za obdelavo kovin.
Ponudbe s tehničnim opisom pošljite gornjemu naslovu. 5681

NON-STOP trgovina
KERAMIKA, Ljubljana, Nazorjeva 8,
sprejme takoj
PRODAJALKO
Pogoji: kvalificirana, nekaznovana, mlajša moč s stanovanjem v Ljubljani.
Zglasite se v upravi. 5691

Upravni odbor
STOMATOLOŠKE KLINIKE V LJUBLJANI
razpisuje na Kliniki za zobno in čeljustno ortopedijo naslednji delovni mesti:
— ZOBOTEHNIKA
— ZOBARSKO ASISTENTKO
Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba. Nastop službe 1. septembra 1963. — Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. Ponudbe predložite upravnemu odboru Stomatološke klinike v Ljubljani, Zaloška c. 2.
5744

Krediti za razvoj zdravstva

Razgovor z dr. Bojanom Špicarjem, direktorjem republiškega zavoda za socialno zavarovanje o uporabi rezerv

Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja je na svojem predzadnjem zasedanju potrdila zaključni račun republiškega zavoda za socialno zavarovanje in odvedla presežek iz leta 1962 v varnostno rezervo invalidskega in pokojninskega zavarovanja. Ker morajo biti varnostne rezerve po določbah zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja naložene pri banki ter jih je moč uporabiti za razvoj varstva zavarovancev, smo se obrnili na direktorja republiškega zavoda za socialno zavarovanje dr. Bojana Špicarja z nekaterimi vprašanji o uporabi teh sredstev.

»Kaj je republiški zavod za socialno zavarovanje ukrenil v zvezi z naložbo rezerv?«

»Upravni odbor republiškega zavoda je varnostne rezerve, ki znašajo nekaj več kot dve milijardi 200 milijonov dinarjev, naložil pri Splošni gospodarski banki Slovenije na rok petih let, kot to določajo predpisi. S pogodbo pa je bilo določeno, da se ta sredstva lahko uporabijo za kredite, za razvoj varstva zavarovancev, predvsem za razvoj zdravstvene službe.

Tako je upravni odbor želel ustvariti osnovo za združevanje sredstev, namenjenih za gradnje v zdravstvu. S to akcijo smo letos sicer nekoliko zakasnili, vsekakor pa bomo v prihodnjem letu lahko še bolj smotrno združili sredstva republiškega kot tudi komunalnih zavodov ter družbeno-političnih skupnosti v splošni akciji za smotrnejši razvoj zdravstvene mreže.«

»Kdo bo dajal kredite in pod kakšnimi pogoji?«

»Kredite bo odobravala Splošna gospodarska banka ob sodelovanju upravnega odbora republiškega zavoda. Denar je namenjen predvsem občinam, okrajem in republiki za gradnjo in dogradite tistih zdravstvenih objektov, s katerimi naj bi najbolj smotrno in učinkovito izboljšali zdravstveno varstvo prebivalstva. To bodo v glavnem krediti z relativno kratko odplačilno dobo, najdalj za dobo petih let, ker so pač rezerve in ni mogoče predvidevati, kdaj jih bo republiški zavod potreboval. Zato se za sedaj še ni mogoče vezati na daljšo dobo, ob ugodnem finančnem stanju skladov pa bo morda v naslednjih letih že moč dajati kredite z daljšo odplačilno dobo. Pogoje za dodelitev kredita bo določila banka sama in presodila kreditno sposobnost prosilca. Zdravstveni zavod sam sicer ne bo mogel najeti kredita, pač pa bo to lahko le družbeno-politična skupnost oziroma ustanovitelj zavoda, ki bo moral prevzeti tudi obveznost za vračanje izposojenih sredstev, saj anuitet ni moč vračunati v ceno zdravstvenih storitev.«

»Ali so že vložene prošnje in kdo lahko še zaprosi za kredit?«

»Banka in republiški zavod imata že precej prošenj. Komu pa bo kredit odobren, bo odvisno od tega, ali prosilec izpolnjuje zahtevane pogoje, tak ekonomske kakor tudi tiste glede smotrnosti gradnje in dogradite objekta. Zavodi, ki so sami zaprosili za kredit, pa bodo morali predložiti še izjave družbeno-političnih skupnosti, da one najemajo kredite. Vsekakor pa je še vedno čas za vloge, vendar jih je treba vložiti čimprej, ker se bo sklepalo o dodelitvi kreditov še ta mesec, kar je nujno potrebno, če želimo, da bodo investitorji še v letošnjem letu zgradili, kar je planirano.« MARIJA NAMORS

Skupnost »Maris« širi svojo dejavnost

Ustanovili bodo biro za opremljanje gostinskih objektov

»Maris« je ena najstarejših industrijskih skupnosti v Sloveniji, ki temelji na samostojnosti včlanjenih industrijskih podjetij in na koncentraciji določenih služb. Omenjena skupnost pripravlja zdaj v Ljubljani ustanovitev posebnega biroja, ki bo imel značaj inženiring biroja, prevzemal pa bo kompletna projektiranja in opremljanja gostinskih ter turističnih objektov.

Biro se bo torej specializiral za projektiranje in opremljanje objektov, s tem pa bo vplival, da se bo povečala proizvodnja serijskih izdelkov in zmanjšala proizvodnja individualnih artiklov, s čimer se bodo zmanjšali izdelavni stroški. Novo organizacijsko tvorbo v okviru »Marisa« terjajo tudi zahteve po kompletnejši proizvodnji gostinske opreme in tudi nagio naraščajoče investicije v turizem in gostinstvo.

Računajo, da se bo z ustanovitvijo novega biroja razširil tudi krog v »Marisu« včlanjenih podjetij. V industrijsko skupnost so zdaj včlanjeni: »Elektrokovina«, Maribor; »Elma«, Črnuče; »EM«, Maribor; »ETA«, Cerkno; Loške tovarne hladilnikov, Škofja Loka; »Primat«, Maribor; »TIKI«, Ljubljana in Zavod za hladilno tehniko pri podjetju LTH, Škofja Loka.

Skupnost je bila ustanovljena za proizvodnjo gospodinjskih aparatov in strojev za gostinstvo in trgovino, za usklajevanje proizvodnih programov, za skupno uporabo opreme in naprav, za skupno nabavo opreme in reprodukcijskega materiala, prodajo in opravljanje zunanjetrgovinskih poslov, za skupen nastop na trgu in uporabo licenc, raziskovalna in konstrukcijska dela in za projektiranje ter opremljanje gostinskih, turističnih in trgovinskih objektov. Proizvodnja gospodinjskih aparatov in gostinske opreme je zadnja leta v Sloveniji močno napredovala in se je iz leta v leto skokovito večala. Tudi letos bodo, v primerjavi z lanskim letom, povečala podjetja proizvodnjo za okoli 50%. Pričakovati je, da bo domače tržišče v bližnji prihodnosti s proizvodi industrijske skupnosti »Maris« že precej založeno, prav zato pa bo treba toliko bolj intenzivno iskati možnosti za prodajo v tujini.

Širok program sodelovanja, ki si ga je zastavila industrijska skupnost, je pravzaprav samo delno uresničen. — Nedvomno je vzrok v tem, da podjetja, vključena v skupnost, niso strogo specializirana in razen gospodinjskih aparatov ter gostinske opreme izdelujejo tudi druge proizvode. Krivda, da ni bilo napravljenega več na področju delitve dela, pa je tudi v obstoječih predpisih o davku na promet proizvodov. Ta davek, kot je znano, ne podpira specializacije v proizvodnji, ampak jo zavira. Predpisi namreč naravnost silijo, da podjetja napravijo čimveč elementov in sestavnih delov v svojih lastnih hišah.

Sodelovanje med podjetji »Marisa« pa je vendarle že dalo zelo dobre rezultate v skupnih nastopih na sejmih, ki močno zmanjšujejo stroške. Počasi se uveljavlja tudi skupni oddelek za zunanjo trgovino, čeprav so pri izvozu velike težave, predvsem zaradi tega, ker so izdelki precej dražji od izdelkov tujih konkurentov. Dobro se razvija tudi skupni servis v Mariboru, v zadnjem času pa je začel redno poslovati tudi referat za standardizacijo in tipizacijo, ki ima nalogo organizirati izdelavo internih standardov za surovine, vezne elemente in za orodja.

RADO PUŠENJAK

SODOBNI NASADI V SAVINJSKI DOLINI — Najnovejši hmeljski nasadi, ki so povezali starejše, imajo betonske stebre. Foto: J. Petek

Letno 100 ha novih hmeljskih nasadov

Kmetijski kombinat Žalec pričakuje jeseni večji odkup zemlje

Nakup novih zemljišč je le ena izmed nalog, ki jih uspešno opravlja kmetijski kombinat Žalec. Nova zemljišča takoj vključuje v sodobno, donosno proizvodnjo. Pospešeno obnavlja hmeljske nasade in jih širi na sosednja vmesna polja. Tam, kjer zemljišča ne ustrezajo za pridelovanje hmelja, pa urejajo sadovnjake ali grade hleve. Povezano s tem izpopolnjujejo mehanizacijo in strokovno znanje delavcev.

Letošnjo pomlad je ta kombinat nakupil 280 ha novih zemljišč, po programu pa jih bo vse leto 620 ha. Ob največjih kmetijskih delih je odkup zemljišč zastal, večjo ponudbo pa kolektiv kombinata pričakuje v jeseni, ko bodo zasebni lastniki pospravili letošnje pridelke. Sicer pa je v prvem polletju kar dobro izpolnil program nakupa zemljišč.

Kmetijski kombinat v Žalcu uredi letno okoli 100 ha novih hmeljskih nasadov. Obnavljajo jih skoraj na vsem hmeljskem območju, s tem da svoje sodobne nasade, ki so jih uredili prejšnja leta, širijo na sosednja, dokupljena zemljišča. Prednost dajejo večhektarskim strnjenim obnovam, ki služijo tudi povezovanju prejšnjih manjših nasadov v velike. Tako nastajajo več deset ali celo stohektarska polja strnjenih hmeljskih nasadov, na katerih je mogoče uporabljati vso sodobno mehanizacijo. Doslej so tako široko obnovo hmeljskih nasadov izvedli na obratu Vrbje. Sledil mu bo obrat Šempeter, pozneje pa še drugi.

Na območju Mirosana urejajo velike sadovnjake. Se večjo skrb posvečajo živinoreji, za katero so ustrezni naravni pogoji — pridelovanje krme. Kombinat je sprejel nalogo, da bo oskrboval Celje z mlekom. Čeprav pri prejšnji ceni mleka za kolektiv to ni bilo dovolj spodbudno, se je že lani odločil, da bo uredil dve veliki farmi molznic, in sicer v Zalogu in Podlogu. Na vsaki od teh farm, za kateri zdaj grade ustrezne zaprte hleve s strojnim molziščem, bo prostora za 400 molznic. Vsaka farma pa bo imela 550 molznic. Kadar bodo zaradi brejosti molznice nehale dajati mleko, jih bodo namreč poslali drugam, v tako imenovano porodnišnico, kjer bodo telile. Zato jih bo okoli 150 vedno odsotnih.

Farma v Zalogu že ima ustrezno krmsko osnovo za predvideno število molznic, farma v Podlogu pa je zaenkrat še združena z obratom v Šempetru. A tudi ta bo kmalu imela toliko zemljišč za pridelovanje krme in pašnikov, da bo postala samostojen obrat in ekonomska enota.

Ko bosta farmi molznic zgrajeni, bodo preselili nanju vse molznice, ki jih imajo zdaj na različnih obratih. Dokupili oziroma vzgojili pa bodo še nekaj novih. Z mehanizacijo pri krmljenju in molži bodo znižali proizvodne stroške mleka. V hlevih, ki jih bodo ob preselitvi molznic izpraznili, pa bodo povečali pitanje goved in rejo mladе plemenske živine. Na obratu Žovnek, kjer so lepi pašniki, bodo npr. redili mlado plemensko živino, ki bo služila za zamenjavo slabših in starih molznic, na obratih Vransko in Celje pa bodo samo pitali živino. JOŽE PETEK

MILAN MAVER: ZANESLJIVO ZNAMENJE

— No, zdaj pa zdravstveni dom ne more biti več daleč!

Zabeleženo

Podcenjevanje zadrug

Neka učenka iz kmetijske šole v Rakičanu je pisala kmetijski zadrugi v Postojni, če jo lahko sprejme na prakso. Zadruga je seveda ponudbo sprejela in obvestila učenko, da lahko pride.

Vendar dekle ni prišlo. Ne zato, ker bi se premislila in bi si za prakso izbrala kakšno drugo kmetijsko organizacijo — vzrok je bil drugje. V šoli so ji kratkomalo pojasnili, da praksa v kmetijskih zadrugah ne bo upoštevana in da velja samo praksa pri kakšnem kombinatu ali pa posestvu.

Kaže torej, da so v šoli potegnili črto in kmetijske zadruge izločili iz kroga kmetijskih organizacij, v katerih se učenec lahko nauči sodobnega kmetovanja. Skratka, to je nezaupnica zadružni proizvodnji.

Ob tem se velja zamisliti: omenjeno stališče ni namreč izjemna zadeva šole, ampak izhaja iz precej pogostnega podcenjevanja vloge kmetijskih zadrug in zapoznelega mnenja, da so zadruge predvsem trgovsko posredniške organizacije. Zapoznela mnenja pravim zato, ker je bil svojčas ta trgovsko posredniški značaj res značilen za zadruge. Ampak danes je prišlo v kmetijskem zadružništvu do bistvenih sprememb: večina zadrug si prizadeva čimbolj razširiti lastno proizvodnjo, in to na temeljih sodobne tehnologije. Marsikatera kmetijska zadruga prav nič ne zaostaja za kmetijskimi posestvi in kombinati. Tako tudi kmetijska zadruga Postojna uspešno razvija proizvodno dejavnost v živinoreji in ima na tem področju tudi določene izkušnje.

Res še obstajajo posamezne zadruge, ki se še vedno krčevito oklepajo odkupa in trgovine, za proizvodnjo pa se bolj malo menijo. Vendar je napak izjeme posploševati in zadrugam odrekati proizvodne sposobnosti in pozitivno vlogo, ki jo imajo pri razvoju sodobne kmetijske proizvodnje. Stališče kmetijske šole v Rakičanu glede prakse v kmetijskih zadrugah je očitno podcenjevanje zadrug, ki zadnje čase ni osamljeno in ki nikakor ne more biti v prid splošnemu razvoju našega kmetijstva.

M. REMEC

Pred zaposlitvijo v pripravljalni tečaj

Zagrebški nekvalificirani ali začasno nesposobni delavci se na eno ali večmesečnih strokovnih tečajih pripravljajo za svoje bodoče delo. Na misel, da je takšna praksa potrebna, so prišli v številnih zagrebških podjetjih, saj so analize pokazale, da imajo novi delavci, ki opravljajo zaupano delo prvič, težave pri delu in da to ovira normalni tok proizvodnje.

Tako so tovarne »Rade Končar«, Radioindustrija Zagreb, TEZ-CROATIA in še nekatere druge prosile mestni zavod za zaposlovanje, naj jim pomaga organizirati pripravljalne tečaje. Praktični del pouka poteka v posameznih obratih, kjer delajo delavci pod nadzorstvom instruktorjev. Po končanem seminarju delajo izpite in tisti, ki jih uspešno opravijo, se zaposlijo v določeni tovarni.

T. V.

Sprejmemo v takojšnjo zaposlitev:

- **dva strojna inženirja**
- **tri strojne tehnike**
- **več nekvalificiranih delavcev**

za priučitev kovinske stroke

Podjetje »AGROSTROJ« LJUBLJANA, tel. 33-052.

5746

‚Kam naj se obrnem po nasvet?‘

Pravna pomoč je v marsikateri občini še vedno le na papirju

»Ne mine dan, da se ne bi kdo obrnil na nas,« pravijo na občinskem odboru SZDL v Črnomlju. »K nam prihajajo zaradi najrazličnejših zadev: če bi bilo treba v vasi kaj urediti, se obrnejo najprej na nas, če je kaj nejasno glede dela krajevne skupnosti, zbora volivcev, če bi bilo treba urediti lokalne zadeve, skoraj vedno je prva pot na občinski odbor SZDL. Največkrat se obračajo na nas tudi v različnih osebnih zadevah in sprašujejo — kam naj se obrnem?«

»Povprečno imamo dnevno tri take obiske. Po eni strani je to dokaz, da nam ljudje zaupajo, po drugi strani pa nam to jemlje precej dragocenega časa. Ljudi pa seveda ne moremo zavračati.«

Tako kot v Črnomlju je še v marsikateri občini. Občani dostikrat ne vedo, kam naj bi se obrnili, pa potrkajo pač na tista vrata, ki so jim najbližja.

Zdaj gre že v marsičem na bolje. Redke so občine, kjer na upravi še nimajo sprejemnih pisarn, kjer lahko občan zve, kam naj se obrne, da mu ne bo treba tekati od vrat do vrat. Seveda pa se še pogosto zgodi, da se občan znajde na hodniku pred vrsto pisarn in sam pri sebi modruje: »Toliko vrat! Na katera naj potrkam, da bodo prava?«

Če občan potrka na napačna vrata, je to največkrat znak, da tam, kjer bi morali njegovo zadevo urejati, ni vse tako, kot bi moralo biti. Ali za take zadeve pristojni organ ne dela ali pa občan nima zaupanja, da bo svoje stvari tam lahko uredil.

Pri občinskih skupščinah naj bi imeli komisije za prošnje in pritožbe. Take komisije bi morale delati že pri prejšnjih ljudskih odborih. Doslej pa si še niso pridobile domovinske pravice v vseh občinah. Ponekod so samo na papirju ali pa jih sploh niso imeli. Pa tudi tam, kjer so take komisije delale, so se občani dostikrat obračali mimo njih, zlasti na višje organe.

Tajnik občinske skupščine v Črnomlju pravi, da se občani njihovega območja obračajo predvsem na republiške, pa tudi zvezne organe in na kabinet predsednika republike. Po njegovem državljani menijo, da bodo tako laže prišli do pravične rešitve svoje zadeve. Referat pri občinski upravi najčešče ureja zadeve, ki jih dobi »od zgoraj«.

Vsak državljan ima pravico obrniti se na katerikoli organ v državi. Toda, če se občani le prevečkrat obračajo na forume izven občine, je to gotovo opozorilo, da v stiku občan — občinski forumi nekaj skriplje. V Črnomlju pravijo, da bodo prav sedaj, ko oblikujejo nove metode dela občinske skupščine, tudi te odnose temeljito prerešetali.

V občinah pa naj bi funkcionirale tudi službe pravne pomoči, ki lahko občanom najhitreje pokažejo pot do učinkovitega uveljavljanja njihovih pravic. 227. člen ustave SR Slovenije pravi o tem:

»Državni organi in organizacije, pred katerimi se vodi postopek, morajo strankam pomagati pri uresničevanju njihovih pravic.

Družbena skupnost skrbi, da je za občane in druge samoupravne organizacije organizirana pravna pomoč.«

To pravno pomoč pa si dokaj različno razlagajo. Nekateri mislijo, da je s tem občina dolžna zagotoviti pravno službo, drugi spet, da naj bi pri občinski upravi deloval referat, na katerega bi se lahko občani obračali, kadar potrebujejo pravni nasvet.

To obveznost za zadovoljevanje skupnih potreb občanov so vnesli tudi v nekatere (žal redke!) osnutke občinskih statutov. Osnutek statuta občine Žalec navaja o tem naslednje:

»Občina zagotavlja svojim občanom pri uveljavljanju njihovih pravic in zakonitih interesov pravno pomoč skladno s predpisi širše družbeno-politične skupnosti.

Pravna pomoč državljanom je brezplačna v zadevah delovnih razmerij in socialnega zavarovanja kakor tudi za vojaške vojne invalide in udeležence NOB ter tudi za občane s šibkejšim imovinskim stanjem.

Službo pravne pomoči občanom uredi občinska skupščina s posebnim odlokom.«

Tako osnutek statuta občine Žalec. V številnih drugih osnutkih pa o tem ni besede.

O pravni pomoči so marsikje že svojčas govorili in tudi nekaj urejali. Ponekod so občinski sindikalni sveti ustanovili pravne posvetovalnice. Drugod so sodniki okrajnega sodišča imeli na ObLO tedensko uradne ure ter sprejemali stranke, ki so jih žulile kakšne skrbi, da so se lahko posvetovale s strokovnjakom. Toda povsod pravijo, da se taka oblika pravne pomoči ni obnesla. In kaj pravijo o tem na občinskih upravah?

»Že pred leti smo govorili o pravni pomoči državljanom. Dalj od besed pa nismo prišli. Tudi v osnutku našega statuta je določilo o tem. Svojčas je tukajšnji sodnik imel tedensko uradne ure. Toda od tega ni bilo posebne koristi. Občani se niso dosti obračali nanj. Mislimo, da bi bolj potrebovali posvetovalnico, kajti ljudje bi radi nasvete o najrazličnejših zadevah, ne pa samo pravni pouk.«

»Pri nas skrbi za to pravnik v splošnem oddelku. Zdaj je na orožnih vajah. Nihče ga ne nadomestuje.«

»Odkar je šel referent v šolo (lanske jeseni), napotimo take stranke k tajniku. Teh pa ni veliko.«

Teh nekaj odgovorov o tem, kako deluje pravna pomoč v posameznih občinah, nam sicer ne daje popolne slike, opozarja nas pa, da v taki obliki, kot je sedaj, ta pomoč občanom res ne more kaj prida koristiti. Potrebna pa je. In če hočemo dosledno izvajati ustavna načela, ne bi smeli mimo nje.

Vse prepogosto se še občani sprašujejo — kam naj se obrnem. Seveda ne gre za to, da bi teh vprašanj ne bilo več, pač pa za to, da bi državljan vedno dobil odgovor na to vprašanje in s tem napotilo, da bi z zaupanjem potrkal na prava vrata. In da bi v svojem zaupanju nikoli ne bil razočaran!

GUSTAV GUZEJ

„Rudis“ se uveljavlja v Etiopiji

Prevzel je kompleksno obdelavo etiopskega železarstva

RUDIS je v marcu in juniju letos sklenil več pogodb za geološka in geofizična raziskovanja ležišč železove rude v Etiopiji, kamor bodo v avgustu odpotovale ekipe geologov in geofizikov Geološkega zavoda v Ljubljani.

Ministrstvo za rudarstvo Etiopije je zaupalo kompleksno obdelavo razvoja rudarstva in metalurgije železa RUDISu. Strokovnjaki Rudisa bodo predložili ministrstvu za finance in rudarstvo preliminarni elaborat o razvojnih stopnjah železarstva v Etiopiji, ki bo vključeval raziskovalna dela in odpiranje rudnikov železa, premoga in nekovin, izgradnjo visokih in električnih peči, valjarne ter hidrocentrale. Železarna bo imela predvidoma letno kapaciteto v prvi razvojni stopnji 100.000 ton, v drugi pa 300.000 ton surovega železa. V teku so razgovori o tem, za katere od omenjenih objektov bo Rudis prevzel izdelavo inženiringov ter izgradnjo.

Rudisov član Geološki zavod iz Ljubljane je že prevzel izvajanje geoloških in geofizičnih raziskovalnih del na treh področjih Jubdo-Neje in Koree v jugozapadnem delu Etiopije ter v Agametti (Eritreja) v severovzhodnem delu.

Na območju Agamette je več primerkov magnetitno — hematitne rude s 60% Fe, na območju Subdo-Neje pa so našli magnetitno rudo s preko 70% Fe.

Na podlagi izdelane geološke karte ter rezultatov geomagnetskih merjenj na omenjenih področjih bodo določili lokacije za raziskovalna vrtanja, ki jih bodo izvajali etiopski vrtalci z Rudisovimi vrtalnimi garniturami J-600, ki smo jih letos prodali v Etiopijo. Na zahtevo etiopske vlade bodo prvi dve leti vodili vrtalna dela v Etiopiji strokovnjaki — vrtalci Geološkega zavoda, ki bodo istočasno strokovno usposabljali etiopske vrtalce za samostojno delo. Hkrati pa bodo sodelovale tudi ekipe Geološkega zavoda s svojimi vrtalnimi garniturami in ostalo opremo.

Najzanimivejše delo v Etiopiji, ki ga bo opravljal Rudis v Etiopiji, je vrtanje vodnjakov v jugovzhodnem puščavskem območju Ogadena. Na površini okoli 150.000 km² bo potrebno v naslednjih šestih letih izvrtati 90 vrtin, globine 300 metrov in premera 6—8 col. V zacevljeno vrtino bodo vgradili filtre, na površini nad vrtino pa bodo postavili črpalke ter ostalo potrebno opremo za dobivanje vode. Izviri vode bodo dajali pitno vodo za ljudi in živino, ter omogočili, da se bodo nomadska plemena, ki se stalno selijo in potujejo vzdolž pustinjskega dela vzhodne Etiopije, sčasoma ustalila ter stalno naselila v bližini vodnih izvirkov.

Rudisovi strokovnjaki so prvi, in to v začetku junija tega leta po razgovorih z etiopskimi predstavniki, izdelali v Etiopiji ponudbo, ter jo predali pomočniku ministra za javna dela. Doslej je bila oddana samo že ponudba neke ameriške firme. Vrtalna dela naj bi izvajal Geološki zavod Ljubljana s svojimi specialnimi vrtalnimi garniturami, ki omogočajo vrtanje velikih premerov.

Ne smemo pozabiti, da ima Geološki zavod iz Ljubljane že veliko tradicijo v vrtanju vodnih vrtin, saj so vrtalci Geološkega zavoda s svojo lastno garnituro kot pionirji prvi od jugoslovanskih vrtalcev zelo uspešno delali pri vrtanju vodnih vrtin v Siriji leta 1958, čeprav so bili tedaj še v sklopu Geoiztraživanja in so mu tako pomagali v nastopu in afirmaciji na inozemskem tržišču.

RUDIS je že tudi prijavil svojo udeležbo v mednarodnem tenderju za izgradnjo dveh jezov na reki Awash, nedaleč od Adis Abebe, ter za velika injekcijska dela na hidrocentrali Awash.

INŽ. PETER GRAŠEK

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij Tovarne glinice in aluminija **»BORIS KIDRIČ« — Kidričevo** — razpisuje prosti delovni mesti, in sicer:

1. **vodjo PE laboratorija aluminija in anodne mase**
2. **vodjo analiz za anodno maso**

Pogoji: pod 1. inženir metalurg s petletno prakso, pod 2. metalurški tehnik s petletno prakso. — Urejena vojaška obveznost. Interesenti za razpisani delovni mesti naj se zglase pismeno ali osebno v kadrovskem oddelku podjetja do 26. 7. 1963. Oglas velja do zasedbe delovnega mesta. — Nastop službe je mogoč takoj, osebni dohodek je urejen s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Komisija za razpis mest direktorjev in upravnikov gospodarskih organizacij

OBČINSKE SKUPŠČINE SLOVENSKA BISTRICA

razpisuje po 21. čl. zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. l. FLRJ, št. 52-57) naslednja mesta

DIREKTORJA GRADBENEGA PODJETJA »GRANIT« SLOVENSKA BISTRICA

POGOJ: gradbeni inženir s triletno prakso, gradbeni tehnik s petletno prakso in pooblastilom za gradnje ali visokokvalificiran delavec z osemletno prakso. — Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

DIREKTORJA KMETIJSKE ZADRUGE SLOVENSKA BISTRICA

POGOJ: visoka, višja ali srednja izobrazba s 5-letno prakso. — Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Ponudbo pošljite Občinski skupščini Slovenska Bistrica v 15 dneh od objave razpisa. Vlogi priložite verodostojne dokumente o kvalifikaciji, življenjepis in potrdilo o nekaznovanju. Vlogo kolkujte po tar. štev. 1 s 50 din, nekolkovane priloge po tar. št. 6 s 30 din, ter priložite za rešitev kolkov za 200 din po tar. št. 7 zakona o upravnih taksah (Ur. l. FLRJ, št. 28-59).

KOMISIJA ZA RAZPIS IN RAZREŠITEV MEST DIREKTORJEV IN UPRAVNIKOV GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ OBČINSKE SKUPŠČINE SLOVENSKA BISTRICA. 5716

Vesti

Naraščanje prometnih storitev železnic in avtotransportnih podjetij. Naglo povečanje obsega transportnih storitev je letos že v prvem polletju povzročilo težave v železniškem transportu, ki se kažejo predvsem v pomanjkanju vagonov. Po najnovejših podatkih so jugoslovanske železnice letos do konca maja prepeljale 26,8 milijona ton blaga, kar je za 16 odstotkov več kakor lani v enakem obdobju. Računano v netotonskih kilometrih pa se je obseg železniških transportnih storitev povečal celo za 18 odstotkov. Težave v železniškem prevozu pa so še bolj kakor druga leta usmerile blago na cestni prevoz, in to predvsem pri krajših relacijah. Tako so avtotransportna podjetja v teh petih mesecih prepeljala 6,9 milijona ton blaga, kar je za 35 odstotkov več kakor lani, po prevoženih tonskih kilometrih pa zaradi krajših relacij za 21 odst. več. Pri tem pa je treba upoštevati, da se je že v zadnjih treh letih cestni prevoz blaga podvojil. Delež javnega cestnega transporta se je po količini prevoženega blaga letos povečal že na 17,9 odst. nasproti 15,5 odst. v petih mesecih lanskega leta. Pomorski prevoz med domačimi lukami je bil po količini sicer za 5 odst. večji kakor lani, po prevoženih tonskih kilometrih pa za 13 odst. manjši, medtem ko je rečni transport zaradi dolgotrajne zime močno zaostal.

✣

Pri Žablju je začela obratovati največja črpalna postaja v naši državi. Pred kratkim so v Žablju, zahodno od Zrenjanina slovesno odprli veliko črpalno postajo, največjo v naši državi, ki bo lahko z območja reke Jegričke odvajala odvečno vodo in obvarovala pred poplavo okrog 60.000 ha. Ob slovesni otvoritvi so predstavniki direkcije za gradnjo prekopa Donava—Tisa—Donava poudarili, da je žabaljska črpalna postaja hkrati ena izmed sodobnejših naprav te vrste v mednarodnem merilu. Postaja ima dva črpalna agregata, ki lahko črpata vsako sekundo okrog 20.000 litrov vode. Tako načrti kakor tudi celotna naprava so delo domačih strokovnjakov in domače industrije. Hidromehanično in strojno opremo so izdelali v Litostroju v Ljubljani, elektromotorje je dobavila tovarna Rade Končar, ostale električne naprave pa podjetje Energoinvest iz Sarajeva. Spričo velike zmogljivosti črpalne postaje je bilo treba zgraditi do postaje poseben daljnovod s transformatorsko postajo za 4000 kilovatov.

✣

Priprave za gradnjo nove termoelektrarne v Kostolcu. Na območju lignitnega bazena Kostolac ob Donavi, vzhodno od Smedereva, pripravljajo gradnjo nove velike termoelektrarne, ki bo dvainpolkrat večja od obstoječe. Imela bo zmogljivost 100.000 kilovatov. Idejni projekt so izdelali projektanti v Sovjetski zvezi, medtem ko bodo naši strokovnjaki v kratkem končali glavni projekt. Osnovno opremo za to termoelektrarno bodo izdelali v Sovjetski zvezi, vendar pa bodo 60% celotne opreme dobavila jugoslovanska podjetja. Po pogodbi z dobavitelji opreme mora biti termoelektrarna zgrajena do konca leta 1965.

✣

Konvoj z opremo za TE Kosovo je prispel po Črnem morju do Donave. Poročali smo že o težavnem prevozu treh velikih kosov opreme za termoelektrarno Kosovo, ki so prispeli iz ZDA v Split, kjer so jih s pomočjo velikega pontonskega žerjava »Veli Jože« preložili na tramper »Mosor«. Celotni konvoj, sestoječ iz tramperja »Mosor« in vlačilca »Borac«, ki vleče pontonski žerjav »Veli Jože«, je po dolgi poti po Jadranskem, Egejskem in Črnem morju prispel do izliva Donave. Program za nadaljnji prevoz so deloma spremenili. Namesto v romunski luki Brajli so se ustavili v bližnji sovjetski luki, kjer bodo s pomočjo žerjava »Veli Jože« preložili oba transformatorja v teži 145 in 114 ton ter stator generatorja v teži 186 ton na posebno prirejeno rečno ladjo s 1200 tonami nosilnosti za nadaljnjo pot po Donavi navzgor do Smedereva. Težki tovor bo treba v Smederevu znova preložiti z ladje za nadaljnji prevoz po železnici, zato bodo zavlekli pontonski žerjav »Veli Jože« do Smedereva. Ker povzroča oblika tega pontonskega žerjava velik odpor pri vleki, ga bodo vlekli skozi Djerdap oziroma Sipski kanal z dvema rečnima vlačilcema in dvema lokomotivama.

✣

Uvoz rezervnih delov za avtomobile tujih znamk. Po informacijah iz Avtomoto zveze Jugoslavije je odobrenih 250.000 dolarjev za uvoz rezervnih delov avtomobilov tujih znamk. Teh rezervnih delov zelo primanjkuje. Uvoz pa je še zlasti potreben zaradi tega, ker prihaja k nam čedalje več tujih turistov s svojimi vozili, za katera morajo biti v servisnih podjetjih na razpolago najnujnejši rezervni deli.

Hariri odhaja

Nekaj dni po udaru 8. marca sta se na letališču Meze pri Damasku srečala dva vojaka: general Zead Hariri, ki je udar izvedel, in brigadir Amin el-Hafez, ki ga je nova oblast poklicala iz izgnanstva v Argentini (bil je vojaški ataše v Buenos Airesu), da prevzame važno mesto v novi vladi.

Odtlej je njuna kariera tekla nekako tako kot voda v občutljivi posodi: Haririjev stolpec je počasi, a vztrajno padal, Hafezov pa rasel.

Hariri odhaja zdaj v pozlačeno izgnanstvo kot vojni ataše Sirije v Parizu, njegovo mesto pa zaseda Hafez.

V zapletenem, a nekje vendarle jasno začrtanem boju za oblast v deželi je Baas zapisal v svojo bilanco še eno pozitivno postavko: z odhodom Haririja je zdaj (po mnogih čistkah) sirska armada, čeprav morda ne za zmeraj, pod kontrolo civilistov, se pravi stranke.

Sklep o odstranitvi Haririja je bil sprejet še pred odhodom sirske državne delegacije v Alžir junija meseca. Član delegacije Hariri je v Alžiru zvedel, da je postavljen za vojnega odposlanca v Washingtonu, toda sklepu se je upri in se sprt z ostalimi člani, dasi v istem letalu, vrnil v Damask.

Preizkušnja je bila trda, kajti udara v Siriji ni izvedel Baas, temveč oddelek vojske pod vodstvom Haririja. Člane sedanjega političnega vodstva Sirije so tisto noč iskali po vsem mestu, da so jih nabrali in sestavili vlado.

Danes je krog zaključen in sirski državni udar morda dokončno opravljen.

Zadnji vodilni udeleženec se je moral umakniti.

Hariri se je moral umakniti, ker je — vezan tudi po svaštvu — zagovarjal povezavo Baasa z disidentskim, separatističnim krilom Akrama Horanija. Trdijo, da ga je dokaj časa po udaru celo skrival ali pomagal skrivati.

V konfliktu z unionisti in preko njih z Naserjem si Baas tega očitka ne more dovoliti. Morda tudi načelno noče.

Hariri pa je moral iti tudi zato, ker politično ni bil jasno obarvan: često je bilo slišati očitke, da je oportunist, ki bi se za svoje osebne cilje povezal s komer koli. Morda tudi z unionisti?

Baasovsko »čiščenje terena« pred končnim soočenjem z Naserjem je z likvidacijo Haririja napravilo precejšen korak naprej.

Še večjega pa Amin el-Hafez, močna roka Baasa, osebno. V sirski politiki, posebno še v okrilju Baasa, predstavlja novi načelnik generalnega štaba novo kategorijo (ne da bi se spuščali v kvalitativne ocene). Utegne biti, da bodo ob njem in ob podpori iraških baasistov, ki so podobnega kova, stari politiki Baasa kot sta intelektualca Aflak in Bitar, rahlo padli v senco... Najostrejše bitke v boju za oblast (naj omenimo samo Alepo) je izvojeval stranki general Amin el-Hafez. jkš

Električna energija v ZAR

Skupna proizvodnja električne energije v ZAR dosega okoli 1,2 milijona kilovatov ali 175 kilovatov na prebivalca, kar je veliko pod svetovnim povprečjem.

Energetski viri so za sedaj skromni, pričakujejo pa, da se bo proizvodnja električne energije hitro povečala, ko bo zgrajen asuanski jez. Hidroenergetski sistem na Asuanu bo sam dajal osemkrat več električne energije, kot znaša celokupna dvoletna proizvodnja v ZAR.

OB PONOVNI IZVOLITVI STRAUSSA ZA PREDSEDNIKA CSU

»Hej, bratci, spet bom igral z vami ...!«

Kmečki nemiri v Franciji

Gre predvsem za interese velikih kmetov in za njihove dobičke

Kmečki nemiri v Franciji so zdaj že skoraj vsakoleten pojav. Toda ne upirajo se kmetijski delavci, kot v Italiji, temveč kmetje, večji in veliki posestniki. Vsako leto nastopijo z ostrimi zahtevami in povzročajo vladi hude preglavice. Vzroki za to so v strukturi francoskega gospodarstva na splošno in posebej v strukturi poljedelstva.

Letos protestirajo kmetje v Bretagni (ne vsi in ne v vseh krajih) proti prenizkim cenam za krompir. Cena za krompir se je znižala na 7 sujev (en su = stotinka franka) za kilogram, medtem ko potrošnik v Parizu plačuje za kilogram 35 do 40 sujev. Nakupovalci in vmesna trgovinska mreža nočejo plačevati kmetom v Bretagni več kot 7 sujev za kilogram: to je bil povod za hude revolte. Kmetje so iz protesta posipali ceste s tonami krompirja in krompir zmečkali s težkimi traktorji.

Poleg cen za krompir so bile tudi cene za marelice, vino in paradižnike povod za protestno gibanje. Uvoz iz Italije, Španije in Nizozemske je pritiskal na cene. V Avignonu se je 5000 kmetov zabarikadiralo na svojih kmetijah, zaprlo ceste in uprizarjalo s policijo pravcate cestne bitke, pri čemer je bilo mnogo ljudi ranjenih. V vzhodnopireneiskem kraju Perpiguan je 3000 pridelovalcev paradižnikov napadlo tamkajšnje vladne ustanove.

Voditelji protestnega gibanja opozarjajo, da kmetje predstavljajo 23% celotnega francoskega prebivalstva, imajo pa samo 12% nacionalnega dohodka. V zadnjih letih so se dohodki kmetov povečali samo za okrog 25%, medtem ko so se dohodki ostalih Francozov zvišali za 50%. V zadnjih osmih letih se je število kmetijskega prebivalstva zmanjšalo za četrtino, to se pravi za 1,3 milijona ljudi.

Vsi argumenti in tožbe kmetov so v načelu upravičeni. Kmetje so zadolženi in nimajo možnosti za napredek, če hočejo ostati na rodni grudi. V vaseh praktično sploh ne gradijo novih hiš, televizijski sprejemniki, ki že spreminjajo svetovne in življenjske nazore italijanskih delavcev in kmetov, v francoske vasi takorekoč še sploh niso prodrli.

Drugo vprašanje pa je seveda, če ima to protestno gibanje pravilne cilje. Dejstvo, da večina malih kmetov dvomi o tem, dokazuje prejšnja abstinenca malih kmetov pri kmečkih nemirih. Kaže, da gre pri povzročiteljih nemirov predvsem za velike kmete: med tistimi številnimi kmeti, ki jih je policija med zadnjimi nemiri aretirala, so skoraj izključno samo veliki kmetje, ki so se šolali v privatnih katoliških seminarjih. Mali kmet išče vzroke za sedanji položaj drugod.

Dvomi predvsem v vrednost uradnih statistik, po katerih je rast življenjskega standarda kmetov v primeri z rastjo življenjskega standarda industrijskih delavcev prepočasna. Mali kmetje vedo, da take statistike ne upoštevajo dejstva, da delavci v mestih izdajo okrog 50% svojih dohodkov za hrano, ki jo proizvajajo kmetje. Kmet pa se preživlja predvsem s pridelki svoje lastne zemlje. Njegovi direktni denarni dohodki so torej namenjeni nakupu industrijskega blaga. Kmet tudi ne plačuje najemnine za stanovanje. Res ima druge izdatke, vendar pa drži, da kmetovih dohodkov nikakor ni mogoče primerjati z minimalno delavčevo plačo.

Veliki kmetje pa vendarle zahtevajo zvišanje svojih dohodkov na račun industrijskega delavca. Če nastopajo proti parazitom vmesne trgovine, potem tega ne delajo zaradi tega, ker bi hoteli zmanjšati visoke dobičke veletrgovcev, temveč zato, ker bi te dobičke radi sami pograbili. Dogaja se, da kmetje odpeljejo svoje pridelke sami v Pariz in jih tam direktno prodajo potrošnikom. Razlika pri ceni pa je tako majhna, da z njo ne morejo zadovoljiti mestnega potrošnika. Če postane kmet neposredni prodajalec svojih pridelkov, kar je zaradi transportnih stroškov mogoče predvsem ali samo velikim kmetom, potem zelo hitro približa svojo ceno splošnim cenam ali pa jo z njimi izenači. Druga metoda velikih kmetov je v tem, da od države zahtevajo garantirane najnižje cene. Zvišanje državne nakupne kvote z 72 na 77 milijonov centov pšenice pri za 6% višjih cenah — prvi rezultat letošnjih kmečkih nemirov — pomeni v resnici, da so se povečali stroški potrošnika.

Mali kmetje spoznavajo, da se bo njihov položaj zboljšal samo, če se bo zvečala potrošnja, če se bodo torej znižale cene. Znižanje cen je pa možno samo, če bodo na vaseh zgradili dovolj skladišč, klavnic in hladilnic ter izboljšali transport. To pa je za občine predrago. Mali kmetje se zato zavzemajo za spremembo finančne politike v njihovih departmajih. V Bretagni, kjer katoliška cerkev in njen vzgojni sistem požreta večino javnih sredstev, medtem ko v blagajnah državnih šol zija praznina, je problem na dlani.

Zadnji kmečki nemiri, ki o njih iz propagandnih in taktičnih vzrokov na veliko piše tudi levičarski tisk, so torej v bistvu akcije z dvomljivo usmeritvijo.

H. P. R.

JEMEN NAŠIH DNI

„Leta 1965 ali 66 se bomo pomenili ..."

Dežela je raztrgana med Sever in Jug, med Vzhod in Zahod, a vezi so krepke

»Prej ali slej, ko bo stanje v deželi urejeno, bodo potrebne spremembe v vodstvu ... nekje v letu 1965 ali 1966 se bomo pogovorili,« je rekel mlad, sposoben človek, ki naj ostane neimenovan, in dodal: »V vladi vendar ne more biti tričetrt ljudi, ki so domala nepismeni ...«

Poskusi restavracije monarhije so obsojeni na propad. Čas dela za republiko, celo če je bil udar, ki je vrgel monarhijo, slabo pripravljen in prezgoden. Za nadaljnji razvoj Jemena, ne glede na čas, ki bo potreben za likvidacijo tuje in imamove intervencije in njenih posledic v notranjosti dežele, pa so premiki na notranji, republikanski fronti, stališča in mnenja, ki se porajajo med revolucionarji, zelo važni.

Zarote in spopadi s podkupljenimi plemeni porajajo vprašanje taktike, ki sega dalj kot samo na to področje. Povezuje se z osebnostmi v vodstvu in njihovimi razpoloženji ter sposobnostmi. Oživitev rojalističnih akcij v neposredni bližini prestolnice Sane in napadi na glavne komunikacije (te dni spet poročajo o poskusu vdora z jugovzhoda čez perimeter Maariba) so ostro zastavili vprašanje likvidacije državljanske vojne, bolje rečeno tujega vmešavanja. Prihod opazovalcev Združenih narodov, ki je bil najbrž neposredni povod za te demonstrativne akcije, je vprašanje samo še podčrtal.

Slučajno — nekateri pravijo, da ne — je ta oživitev bojev sovpadala s potovanjem predsednika Sallala po arabskih deželah. Saudski radio je seveda takoj razglasil, da je Sallal zbežal pred silami imamovih vojska in da se ne bo več vrnil ... Hkrati pa je jemenska vlada za časa predsednikove odsotnosti začela izvajati v odnosih s plemeni politiko odločnih ukrepov s pomočjo zavezniške armade ZAR.

To smer v Jemenu na splošno — in z odobravanjem — povezujejo z vršilcem dolžnosti predsednika republike, brigadirjem Hasanom el-Amrijem.

»Ne zamerite, da ste morali čakati na srečanje z menoj nekaj dni,« je rekel v bagdadski vojaški akademiji izučeni vojak ostrih potez in odločnega ravnanja našemu dopisniku 19. junija. »Že nekaj dni sem neprestano na terenu zaradi operacij proti upornikom ... Njihove akcije, posledica vmešavanja od zunaj, so sicer zadržale razvoj naše revolucije, toda ne za dolgo ...«

Maršal Sallal, tako pravijo v Sani, je skušal v osmih mesecih po revoluciji najti stik s plemeni in jih prepričati, da upor nima smisla. Po njegovem naj bi bilo treba nevednim in zapeljanim dati čas, da se znajdejo v novih razmerah. Ta politika je našla odraz tudi v ustavni ureditvi Jemena, kjer je poleg predsedniškega sveta tudi »plemenski svet« (medžlis el-kebail), v katerem pod predsedstvom šefa države zasedajo plemenski poglavarji (čeprav predstavljajo plemena le petino celotnega prebivalstva Jemena).

Zagovorniki odločnega ravnanja trdijo, da politika prepričevanja ni rodila sadov. Nemara, da meni tako tudi poveljstvo združenih arabskih sil, ki čuti, da so minili meseci, da je bilo zapravljenega ogromno denarja in preveč človeških žrtev, da o materialu ne govorimo, rezultatov pa ni bilo ...

V to razpravo se — v **republikanskem** okviru — mešajo tudi stara nasprotja Juga in Severa. Jug, čeprav zadovoljivo zastopan v vladi, sodi, da je Sallal, sam severnjak (nekateri pravijo kabil), preveč sentimentalen do svojih rojakov in ne da prostora ustvarjalnim sposobnostim južnjakov. Slišati je pripombe, da Sever v novi obliki želi obdržati staro razdelitev, ki je zagotavljala oblast Sani nasproti južni prestolnici Taizu ... Zato pozdravljajo Amrijevo politiko, čeprav je tudi podpredsednik severnjak.

Mimo teh tradicionalnih delitev pa se pojavljajo sodobnejše. Očiten je razloček med starimi in mladimi. Mladina je nestrpna, njej gre vse prepočasi; predvsem pa mladi, ki so imeli srečo, da so si nabrali večjo ali manjšo mero znanja v tujini, sodijo, da so ljudje, ki danes vladajo Jemenu, preveč povezani s preteklostjo in nekompetentni. Seveda je pretirano, če mladi govorijo o nepismenih ministrih. Tega ni vzeti dobesedno: tako označujejo ljudi, ki imajo po jemenskih pojmih iz preteklosti višek možne izobrazbe. In če imajo mladi več strokovnega znanja in morda bolje poznajo svet okrog sebe, imajo stari neprimerno več izkušenj v vladanju. Toda mladih je dosti in njim bo pripadel Jemen prej ali slej.

Res je, da se stvari v Jemenu gibljejo počasi, da si republika z muko ustvarja upravni aparat ob pomoči egiptovskih svetovalcev, ki potrebujejo veliko potrpežljivosti in takta, da ne ranijo ponosa domačinov, starih in mladih. Stari morda sodijo, da hočejo Egipčani preveč in prehitro, mladi pa, da bi lahko opravili Jemenci sami več in hitreje, če bi mladi dobili več življenjskega prostora v upravljanju dežele ...

Hkrati pa se pojavlja med mlajšimi in mladimi tudi večja politična izdiferenciranost. V zametkih, ki niso brez pomena, je celo v zaostalem Jemenu viden odraz vseh političnih smeri današnjega arabskega sveta: od čisto jemenskih nacionalistov preko vseh zvrsti zagovornikov arabskega združevanja. Ne manjka komunistov (prosovjetska in prokitajska grupacija), pa tudi ne ljudi pod vplivom Zahoda.

V arabskem okviru se čuti začetek delitve duhov med unioniste in pristaše Baasa. Morda je teh zadnjih celo več. Toda kako močna je ta ali ona skupina in kdo bo prevladal na koncu koncev, je težko reči. Gotovo je le to, da bo novi Jemen Jemen mladih.

Pri tem opisu zarodka politične osveščenosti novega Jemena ni mogoče mimo vpliva tujih sil v tem novem okviru. Tako Vzhod kot Zahod očitno delujeta — v glavnem preko projektov, ki jih izvajata Sovjetska zveza in Združene države — za svoje koristi. Na eni strani so tu zametki komunističnih organizacij (razcepljenih med sovjetskim in kitajskim vplivom), na drugi pa se opazovalec prej ali slej trči ob dejstvo, da razen problema Severa obstaja tudi separatizem Juga. Tu je slutiti vpliv Zahoda, ki izkorišča stara nasprotja in dejstvo, da ima jemenski Jug dosti več povezave z ljudmi »neosvobojanega Juga«, kot se temu pravi uradno, to je področja Adena in »Južnoarabske federacije«. Meseci državljanske vojne na severu so dali podlago težnjam po odcepitvi od Severa (s katerim si po tem mnenju ni kaj pomagati in ga je najbolje pustiti v njegovi zaostalosti) in tesnejši povezavi preko južne meje. S poskusi restavracije kraljevine to seveda nima nič skupnega. Če se notranje zadeve Jemena ne uredijo kmalu in odločno, utegne ta miselnost dobiti dosti plodnega terena za razvoj ... »Toda,« tako mi je rekel minister jemenske vlade, »ko se bo Sever osvestil te nevarnosti, bo opustil igro z imamom in se bo zavzel za enotnost države ...« Tudi to ni brez podlage, kajti zaostali Sever je zaradi stoletne tradicije nadvlade državotvorni element dežele, nosilec miselnosti o enotnosti. Seveda ne več v pogojih hegemonije, temveč novega sožitja in dopolnjevanja.

x x x

Po vsem tem bi se zdelo, da je današnji Jemen raztrgan na vse štiri strani neba, med Severom in Jugom, med Vzhodom in Zahodom in da za nameček nosi še vse težave Srednjega vzhoda.

Vendar to ni tako. Upoštevati je treba dejstvo, da je Jemen na zgodovinski prelomnici in da so tudi politično osveščene sile šele v zametku, čeprav jih za prihodnje ne gre podcenjevati.

Toda: niso vsi saidi za imama — niso vsa plemena zoper republiko — niso vsi trgovci špekulanti — ni ves Jug proti Severu in obratno — niso razlike poglavitno, temveč tisto, kar Jemence druži.

Tega pa je precej. Vsi republikanci, večina v Jemenu, se neglede na svoje poglede strinjajo, da je pomoč ZAR nujna, obilna in korektna, da mora Jemen ostati enoten in da bo za prehod na višjo stopnjo notranjega življenja treba pustiti času čas. Morda ne ravno do 1966. leta, ampak malo dalj.

JAKA ŠTULAR

(Dalje)

Notranja samouprava za Britanski Honduras?

Danes se bodo v Londonu začela ustavna pogajanja med predstavniki britanske vlade in Britanskega Hondurasa. Sedanja ustava te britanske kolonije je v veljavi od marca leta 1961, po ustavni konferenci v Londonu. Po tej ustavi ima Britanski Honduras sicer svojo vlado s premierom, vendar je glavna oblast še vedno v rokah britanskega guvernerja.

Pričakujejo, da bodo na sedanji konferenci revidirali ustav, tako da bo Britanski Honduras dobil notranjo samoupravo, ki naj bi bila pripravljalno obdobje notranjega razvoja k popolni neodvisnosti. Nadzorstvo nad zunanjo politiko, obrambo in policijo pa bo, kljub samoupravi, še naprej ostalo v rokah britanskih kolonialnih oblasti.

Najmočnejše politično gibanje v Britanskem Hondurasu »Združena ljudska stranka«, ki je na vseh volitvah leta 1954, 1957 in 1961 dobila skoraj vsa poslanska mesta, se zavzema za neodvisnost. Opozicijsko gibanje »Ljudska stranka neodvisnosti, pa kljub svojemu imenu nasprotuje neodvisnosti, češ da »majhno ozemlje Britanskega Hondurasa« s svojimi 90.000 prebivalci »ni sposobno samostojnega življenja«. Toda vpliv opozicije je omejen le na enega imenovanega člana zakonodajne skupščine in zato njeno stališče pač ne bo igralo pomembne vloge pri sedanjih razgovorih v Londonu, na katerih bodo odločali o prihodnosti Britanskega Hondurasa.

(TANJUG)

Indonezijski deficit

Indonezija bo prihodnje leto zmanjšala proračunski deficit na 1,776.000 rupij. Vlada predvideva, da bo proračunski deficit letos znašal več kot 33 milijonov rupij.

Zmanjšanje proračunskega deficita je predvideno v dvoletnem proračunu, ki ga je pred parlamentom obrazložil ministrski predsednik Džuanda. Džuanda je rekel, da se je gospodarstvo Indonezije približalo tisti točki, ko bo Indonezija z lastnimi silami krčila pot napredku.

Rekorden izvoz Poljske

Poljaki predvidevajo to leto rekorden izvoz strojev in industrijske opreme. Izvoz bo predvidoma dosegel 2 milijardi deviznih zlotov. Izvoz strojev in industrijske opreme zavzema 30 odstotkov vseh deviznih dohodkov. Strojna industrija izvaža 15 odstotkov vseh svojih izdelkov.

Poljska izvaža največji del proizvodov svoje strojne industrije v socialistične države, v zadnjih treh letih pa se je povečal tudi izvoz v zahodne države, in sicer za več kot 50 odstotkov.

Fritz Platten rehabilitiran

V zadnji številki »Aganjoka« je rehabilitiran eden izmed voditeljev švicarskega socialističnega gibanja Fritz Platten, ki je umrl v sovjetskih zaporih v obdobju tako imenovanega Stalinovega kulta osebnosti. Ob osemdesetletnici njegovega rojstva je »Aganjok« posvetil Plattenu dve strani.

Sovjetska revija piše, da je bil Platten Leninov prijatelj, ki se je leta 1923 z družino preselil v ZSSR. Leta 1938 je bil nezakonito aretiran in obsojen, umrl pa je v jetniški bolnišnici 24. aprila 1942. V revolucionarnem gibanju Rusije je sodeloval Platten že leta 1906. Sovjetska revija omenja tudi epizodo iz leta 1913, ko je Platten s svojim telesom zaščitil Lenina pred atentatom in bil pri tem ranjen. Ko se je leta 1923 preselil v Rusijo, je Platten organiziral kmetijsko »komuno« in zbral v njej švicarske delavce. Razen tega je predaval na inštitutu za tuje jezike v Moskvi.

Sodelovanje med SAS in Lufthanso

Skandinavska letalska družba SAS in zahodnonemška Lufthansa sta podpisali sporazum o sodelovanju in koordinaciji v letalskem prometu. V sporočilu je poudarjeno, da želita obe letalski družbi »kompletirati svoje usluge potnikom namesto da bi med seboj konkurirali«. Predstavnik SAS je dejal, da ta sporazum ni naperjen proti nobeni letalski družbi in da pomeni korak v smeri »krepitve sodelovanja z drugimi evropskimi letalskimi družbami«.

Depresija v avstrijski metalurgiji

Proizvodnja v avstrijskih livarnah kaže težnjo upadanja. V prvem tromesečju letos se je proizvodnja sive litine zmanjšala od 54.000 na 46.000 ton v primerjavi z lanskim letom, proizvodnja litega jekla pa se je zmanjšala od 6100 na 5600 ton.

Izkoriščanje zmogljivosti avstrijskih livarn se je v preteklem tromesečju zmanjšalo od 76,9 na 73,6 odst. Ob koncu lanskega leta je vsega samo 10 livarn v Avstriji delalo s polnimi zmogljivostmi.

TURISTIČNO DRUŠTVO NOVA GORICA

sprejme v službo

ZA GOSTIŠČE SKALNICA

OSKRBNIKA GOSTIŠČA (po možnosti z ženo)

NATAKARICO

POGOJI: gostinski delavec, znanje italijanščine — osebni dohodki po dogovoru. Nastop službe 1. avgusta 1963.

Gostišče oddamo eventualno v zakup. 5715

»KABILI« - PLEMENJAKI — življenja brez puške in noža »džambije« ne priznavajo za življenje. V Jemenu je približno milijon »kabilov« Foto: Jaka Štular

Jodl pred sovjetskimi preiskovalci (IV.)

Vem tudi to, da je naša obveščevalna služba delala velike napake. Največja je bila novembra leta 1942, ko smo povsem spregledali koncentracijo velikanskih sovjetskih sil na Donu, na boku šeste (Paulusove, op. ured.) armade. Takrat nismo imeli nikakršne predstave o moči sovjetskih sil na tem prostoru.

Prej na tem ozemlju ni bilo sovjetskih sil, naenkrat pa so nam od tam zadali udarec z velikimi silami. Ta udarec je bil odločilen. Po tem spodrsljaju je Hitler z velikim nezaupanjem gledal na podatke, ki jih je dostavljal obveščevalni oddelek generalštaba kopne vojske.

Osnovno količino obveščevalnih podatkov, do 90 odstotkov, smo črpali iz gradiva, ki smo ga dobili s poslušanjem tajnih pogovorov po radiu in z zaslišavanjem ujetnikov. Prestrezanje nešifriranih kot tudi šifriranih radijskih depeš je bilo zlasti pomembno v začetku vojne, popolnoma brez pomena pa ni bilo niti v zadnjih dneh.

Sicer se nam ni nikoli posrečilo ujeti in dešifrirati radiogramov vrhovnega poveljstva, niti radiogramov frontnih in armadnih štabov. Prestrezanje podatkov po radiu je bilo kot druge oblike opledovanja in obveščanja omejeno na ožjo, taktično cono.

V naši izvidniško-obveščevalni službi smo imeli tudi različne težave. Naša služba na primer ni mogla odkriti pete gardne tankovske sovjetske armade (od februarja leta 1945 je bila ta armada na pribaltiški, drugi in tretji beloruski fronti, op. ured.). Za njo smo izgubili sled pozimi leta 1945.

Glede grupacij Rdeče armade na daljnovzhodni fronti smo dobivali podatke od japonskega generalnega štaba, vendar pa ti podatki niso bili zmerom verodostojni.

Vprašanje: Osvetlite razvoj operativnega položaja na vzhodnem bojišču od leta 1943 do 1945.

Odgovor: Predpostavke za razvoj položaja leta 1943 so temeljile na naslednjem:

a) Naše sile na vzhodnem bojišču niso nikdar imele toliko divizij, da bi lahko enakomerno razporedile svoje moči po vsej fronti. Lahko rečem, da je leta 1943 veljalo načelo: kdor napada, ta dobiva.

b) Načelni sklep: čim dlje obdržati pobudo v svojih rokah, in to s krajevnimi aktivnostmi.

c) Posebni sklepi: popraviti frontno črto na področju Kurska, nato pa tudi na bojišču severne skupine armad. Nadaljnjega razvoja kurske operacije nismo planirali.

Hitler je pri izvedbi kurske operacije okleval. Posebej je predlagal še en dopolnilni udarec v center kurske obrambe. Operacija se ni posrečila, čeprav je bil generalni štab kopnih sil o tem docela prepričan. Potem smo se morali umakniti dalec nazaj.

Edini namen in edini načrt vrhovnega poveljstva v tem času je bil: obdržati se na kakem položaju. Vendar pa to ni bilo mogoče, ker se naše enote niso mogle odlepiti od zasledovalnih sovjetskih sil, da bi se pravočasno pripravile za novo obrambo.

Od takrat sta se Hitler in načelnik generalnega štaba kopne vojske general Zeizler nenehno prepirala. Zeizler je zahteval hiter umik na zaledne položaje, Hitler pa se je skliceval na Rdečo armado iz leta 1941: boriti se za sleherno ped zemlje.

V tem sporu sem bil na Zeizlerjevi strani. Še leta 1942 sem predlagal Hitlerju, da je treba pravočasno zgraditi »vzhodno obrambno črto« ob reki Dnjeper. Tako bi imeli proti Sovjetom močan obrambni položaj, vendar pa moj predlog ni bil sprejet.

Izidi bitk leta 1943 so pokazali, da so Sovjeti povsem prevzeli pobudo, medtem ko nemška vojska ni bila več gibka in ni mogla več nadomestiti izgubljenih kadrov.

Načrti za operacije leta 1944 sploh niso obstajali. Podrobno smo pretresali vprašanje, kje naj bi naša vojska napadala sovražnika? Na zahodu so enote čakale na izkrcanje zaveznikov, zato ni bilo kje vzeti vojakov za vzhodno bojišče. Obstajal je predlog, naj bi naša vojska aktivno delovala v rajonu Brodi, vendar iz tega ni bilo nič.

Tisti čas smo prvič imeli težave pri preskrbovanju vojnega materiala. Proizvodnja jekla in proizvodnja v rudarstvu sta namreč močno padli.

Navzlic izgubam se nam je nekako posrečilo zapolniti vrzeli v živi sili. V začetku poletnih operacij leta 1944 smo 75 do 80-odstotno izpopolnili divizije na vzhodnem bojišču, četudi je bila kvaliteta ljudi precej slabša kot prej.

Menili smo, da bodo Sovjeti udarili na južni fronti, v smeri romunske nafte, zato smo tam skoncentrirali tudi glavno silo naših tankovskih divizij.

Takrat je Hitler izjavil: »Raje izgubim beloruske gozdove kot pa romunsko nafto.«

Toda Sovjeti so svoj glavni napad usmerili na centralni odsek, ki je bil močno oslabljen, ker smo od tam poslali del sil na jug. Kot posebni vzrok za zlom armadne skupine Center je treba imeti slabo gibljivost in operativnost te skupine, ki ji je poveljeval general feldmaršal Busch, razen tega pa je poveljnik tudi nepravilno uporabil rezerve. Rezerve je zadrževal predaleč, čeprav leta 1944 ni bilo mogoče računati niti na protiofenzive niti na protiudare, pač pa samo na protijuriše.

Za razbitje armadne skupine Center je Hitler iskal vzrok med izdajalci, udeleženci zarote 20. julija. S tem se nisem strinjal. Vzrok je bilo treba iskati v pomanjkanju sil, ne pa med izdajalci.

Zdi se mi, da je bila glavna pomanjkljivost v tem, da vzhodno bojišče nikdar ni moglo imeti pravih rezerv. Divizije, ki so se umaknile v drugo bojno črto, si niso nikdar dodobra oddahnile, temveč so bile spet vržene v boj. Končno sem razumel, da je tukaj položaj oziroma pobuda v sovjetskih rokah.

imv

Gospodarske organizacije

ZAGOTOVITE SI HITER IN CENEN PREVOZ BLAGA!
Z UDELEŽBO 30 % LAHKO NABAVITE NA KREDIT NASLEDNJA VOZILA:

IMV-1250 KURIR, odprto dostavno vozilo, cena 2,246.500 din
minimalna 30 % udeležba 673.950 din

IMV-1000 SERVIS, zaprto dostavno vozilo za prevoz kruha, mesa itd., cena 2,650.000 din
minimalna 30 % udeležba 795.000 din

ZA ZDRAVSTVENE ZAVODE IN DOMOVE TER REŠEVALNE POSTAJE:

IMV-1000 SANITET, rešilni sanitetni avtomobil, cena 3,180.000 din
minimalna 30 % udeležba 954.000 din

TURISTIČNO GOSTINSKA PODJETJA IN ZDRAVILIŠČA!
KOMBINIRAJTE PREVOZ BLAGA IN POTNIKOV!

IMV-1000 KOMBI, idealno kombinirano vozilo za prevoz blaga in potnikov, cena 2,970.000 din
minimalna 30 % udeležba 891.000 din

IMV-1000 TURIST, mali avtobus z 9 sedeži, cena 3,650.000 din
minimalna 30 % udeležba 1,095.000 din

KREDIT ZA PRODAJO VOZIL ODOBRAVAMO PO SKRAJŠANEM POSTOPKU NA 3 LETA.

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO 5615

Novice

DUBROVNIK: začetek XIV. dubrovniških poletnih iger — S terase palače Sponza so fanfare naznanile začetek XIV. dubrovniških poletnih iger, ki potekajo pod pokroviteljstvom predsednika republike Josipa Broza-Tita. Po pozdravnih besedah predsednika občinske skupščine se je začel tradicionalni ceremonial. Ob zvonjenju zvonov je svečana povorka baklonoscev v narodnih nošah iz dubrovniške okolice v vlogi spremstva festivalske zastave krenila iz knežjega dvorca do Orlandovega stebra, kjer je glasnik, ki je tudi nekoč sporočal meščanom novice o pomembnih dogodkih, prebral razglas o otvoritvi letošnjih poletnih iger. Pri tem so ob zvokih fanfar potegnili na drog vrh Orlandovega stebra rdečo festivalsko zastavo z napisom »Libertas«. Sledile so recitacije pesmi iz zakladnice dubrovniške književnosti ter koncert velikega zbora in orkestra, ki je izvajal Gundulićevo »Himno svobodi« v glasbeni obdelavi Jakova Gotovca.

ZAGREB: III. internacionalni festival študentskih gledališč — Od 8. do 15. septembra bo tu III. internacionalni festival študentskih gledališč, na katerem bodo poleg študentskega eksperimentalnega gledališča in studia igralske akademije iz Zagreba sodelovale tudi gledališke skupine iz Anglije, Poljske, Italije in Francije. Pričakujejo tudi nekatere skupine iz Češkoslovaške, Zahodne Nemčije, Holandije in Grčije. Med festivalom bodo organizirane tudi skupne razprave o vsaki predstavi, pa tudi o drugih problemih sodobne gledališke umetnosti.

ZAGREB: prodajna likovna razstava — Na nedavnem plenumu Združenja likovnih umetnikov Hrvaške so sprejeli predlog sekretariata, naj bi v razstavnem salonu združenja priredili prodajno razstavo grafik, risb, akvarelov in drobne plastike. Umetniki so se obvezali, da bodo svoja dela poslali do 6. julija. Razstava bo vse poletje. Prekinila naj bi običajno poletno mrtvilo, obenem pa tudi omogočila umetnikom večji finančni učinek.

SKOPJE: prireditve »Ohridskega poletja« — V dneh »Ohridskega poletja« od 14. julija do 20. avgusta bo tu nastopilo večje število glasbenih in folklornih skupin iz države in tujine. V stari cerkvi »Sv. Sofija« bodo gostje slišali 13 koncertov. Poleg zborov RTV Beograd, Akademskega kulturno umetniškega društva »Mirče Acev« iz Skopja ter komornega orkestra makedonske filharmonije bodo sodelovali tudi godalni kvartet »Beethoven« iz Moskve, komorni orkester iz Češkoslovaške, koncertni ansambel »Pro musica« iz New Yorka ter »Berliner Trio« iz Vzhodnega Berlina. Festival folklore, ki bo potekal na odprtem odru, pa bo privabil na svoje prireditve okrog 500 izvajalcev narodnih plesov in pesmi iz vse države.

SKOPJE: koncert bolgarskega ansambla — Člani zborskega ansambla »Kaval« iz Sofije so v dvorani Doma JLA v Skopju imeli svoj peti koncert na gostovanju po Makedoniji. Izvajali so dela devetih bolgarskih skladateljev, pa tudi kompozicije Schuberta, Straussa, Verdija, Sveštenikova in drugih. 21. julija bo na desetdnevno turnejo po Bolgariji odpotoval zbor kulturnoumetniškega društva »Kočo Racin« iz Skopja.

KRUŠEVAC: razprava o problemih kulture — V Kruševcu so imeli razširjen sestanek občinskega komiteja Zveze komunistov, na katerem so se pogovarjali o problemih kulture v občini. Ugotovili so, da je kulturna dejavnost tu zelo razvita, posebno kar zadeva literaturo, likovno in dramsko umetnost. Vendar pa kulturnim institucijam primanjkuje delovnih programov, ki bi jih bilo treba izdelati na podlagi možnosti in politike občine ter v skladu s potrebami delovnih ljudi. Pri sestavljanju takih programov je po mnenju razpravljalcev neogibno potrebno sodelovanje širše javnosti.

TUZLA: še letos razstavni paviljon — Občinski ljudski odbor v Tuzli je investiral gradnjo razstavnega paviljona, ki bo stal v središču mesta in v katerem bodo razstavni prostori, skladišče in oddelek za pripravo razstav. Paviljon bo zgrajen še letos. Razen razstav pa bodo imeli v njem tudi stalno zbirko okoli sto likovnih del, ki jih je odstopil Svet za kulturo Bosne in Hercegovine.

PRAGA: nov uspeh »Surogata« — Jugoslovanski kratkometražni film »Surogat« je dobil skupaj s češkoslovaškim filmom »Blatno mesto« prvo nagrado na XIV. češkoslovaškem festivalu izbranih tujih filmov in najboljših domačih filmskih stvaritev. Potekal je hkrati v 30 češkoslovaških mestih ob sodelovanju več kot milijon in pol gledalcev. Na tem svojevrstnem festivalu, ki je trajal 15 dni, je naredil zelo dober vtis tudi jugoslovanski igrani film »Stopnice hrabrosti«. V vsakem od 10 mest, kjer so ga vrteli, so ga žirije ocenile kot predstavnika novega žanra vojnih filmov, in to zaradi liričnih ter romantičnih prijemov in epizod, ki spremljajo njegovo osrednjo akcijo.

MEXICO CITY: razstava jugoslovanskih srednjeveških fresk — Na univerzi mehiške federalne države Gvanahato so v navzočnosti večjega števila predstavnikov oblasti, kulturnih in javnih delavcev ter študentov odprli razstavo jugoslovanskih srednjeveških fresk. Med občinstvom je veliko zanimanje za to razstavo, ki je doslej obiskala že nekaj večjih mehiških mest in kulturnih središč.

FAENZA: XXI. mednarodna razstava keramike — Na tej razstavi z veliko mednarodno udeležbo — žirija je dobila 1692 izdelkov, izbrala pa jih je samo 432 — sodelujejo tudi jugoslovanski umetniki Vilim Svečnjak in Lidija Sekvaro iz Zagreba ter Olga Vujadinović, Nebojša Delja in Olga Saničanić iz Beograda.

PARIZ: kako se človek lahko uniči — Približno tak naslov bo imel najnovejši filmski omnibus producenta Massima Ulerija, kjer sodelujejo režiserji Roger Vadim, René Clair in Vittorio De Sica. Prvi bo režiral film o uživalcih mamil, drugi o ljubezni, tretji pa (z igralcema Claudio Cardinale in Marcellom Mastroiannijem) o kockarjih. Uleri ima v načrtu tudi zgodbo o moškem, ki zapravi vse premoženje na konjskih stavah, vendar režiserja še ni dobil. Nekaj časa je mislil na Alfreda Hitchcocka.

PARIZ: ustanavljajo kulturne domove — V nekaj letih bodo vsa večja mesta v Franciji imela kulturne domove, v katerih bodo večja in manjša gledališka dvorana, avditorij, razstavna dvorana, knjižnica, čitalnica in še nekaj drugih prostorov. Najprej bodo te ustanove zgradili v Caenu, Bourgesu, Amiensu, Saint-Etiennu in Parizu. V vsej Franciji bodo zgradili dvajset takih domov.

BRUSELJ: zmaga sovjetskega umetnika — Na velikem mednarodnem tekmovanju glasbenikov v belgijski prestolnici je dobil prvo nagrado (150.000 belgijskih frankov) 24-letni sovjetski umetnik Aleksej Miškin. Tudi drugo in četrto nagrado sta dobila sovjetska tekmovalca: Samson Snitkovski in Zarja Šimšursajeva, tretjo pa Američan Arnold Steinhardt. Druge nagrade so dobili glasbeniki iz Izraela, Sirije in Japonske.

RIM: nad 100.000 maturantov — Letos dela zrelostni izpit v Italiji 106.278 dijakov. Največ je med njimi dijakov tehničnih in upravnih šol, potem pa gimnazijcev in absolventov znanstvenih šol.

LONDON: dražba partitur in starih knjig — Na javni dražbi v Londonu so pred kratkim prodali tudi del partiture Beethovnove opere »Fidelio«, partituro uverture k Webrovemu »Oberonu« in starejše izdaje Shakespearovih del »Sen letne noči«, »Perikleja« in »Vesele žene windsorske«.

KEMIČNA TOVARNA KOČEVJE

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

pravnega referenta

ekonomskega svetnika

V obeh primerih je pogoj fakultetna izobrazba, po možnosti z nekajletno prakso. Stanovanje bo predvidoma priskrbljeno do konca tega leta. 5708

Wolf-Ferrari: Zdraha na trgu

Operna premiera v okviru ljubljanskih poletnih prireditev

Premiero komične opere »Zdraha na trgu« smo pričakovali z velikim zanimanjem, saj so nam v dobrem spominu »Štirje grobijani«, s katerimi si je skladatelj Wolf-Ferrari ustvaril lepo popularnost tako v glasbenem svetu drugod kot pri nas. Moram pa reči, da me je to, pri nas prvič izvajano delo, nekoliko razočaralo. Medtem ko so »Grobijani« živa in duhovita muzika, je komična opera »Zdraha na trgu« dokaj bledo delo, po kompozicijskih prijemih in po glasbeni dramaturgiji sicer zelo ali pa kar preveč podobno »Grobijanom«, vsekakor pa po svoji invenciji neprimerno slabotnejše in manj izrazito. Zelo verjetno pa je, da bo splošen vtis predstave v operni hiši precej ugodnejši, ker bosta tam prišla bolj do izraza tudi tekst in mimika igralcev, ki se v velikem prostoru Križank skoraj popolnoma izgubita. Pa tudi v scenskem pogledu bo prišla predstava šele v teatru do polne veljave, saj so Kavčičeve sicer slikovite kulise piranskega trga precej v nasprotju z idiličnim vzdušjem velikega avditorija v Križankah. Morda bi bilo Preddverje ustreznejši ambient za to predstavo.

Režiser Hinko Leskovšek je zelo duhovito in plastično izoblikoval vsako izmed vlog in skušal pognati dejanje v čimbolj živahen in briozen tempo, kolikor ga pri tem ni ovirala muzika, ki je vse prej kot vročekrvna.

Od solistov ni mogel nihče prikazati kaj posebnega, kaj čez mero, saj so posamezne vloge, zlasti po svoji muzikalni vsebini, dokaj skromne, pač pa je bila igra celotnega solističnega ansambla zelo dobro povezana in usklajena, pri čemer je dal vsak igralec od sebe najboljše. V glavnih vlogah so nastopili Maruša Patikova, Vilma Bukovčeva, Sonja Hočevarjeva, Bogdana Stritarjeva ter Drago Čuden, Slavko Strukelj, Rajko Koritnik, Ladko Korošec, Samo Smerkolj in Friderik Lupša.

Po muzikalni plati je predstavo zelo skrbno in natančno pripravil dirigent Demetrij Zebre in jo vodil z vso zanesljivostjo in temperamentom. Koreografijo je oskrbel dr. Henrik Neubauer, kostumi pa so bili izdelani po načrtih Mije Jarčeve.

UROŠ PREVORŠEK

RUDOLF VALENTINO — pravzaprav natančneje in mnogo bolj slovesno — Rodolpho Alfonzo Rafaelo Pierre Filibert Guglielmi di Valentina d'Antonguolla, velika filmska sanja iz dvajsetih let, kot očarljivi, nežno in orientalsko strastno ljubeči »Sejkov sin«. Naše matere in babice so Agnes Ayres na vso moč zavidale njegov objem. Danes, oziroma v sredo zvečer, je bilo srečanje z njim ljubek sentimentalen spomin — pa tudi poglavje iz sociologije in psihologije filma z naslovom »Začetki in razcvet zvezdništva«.

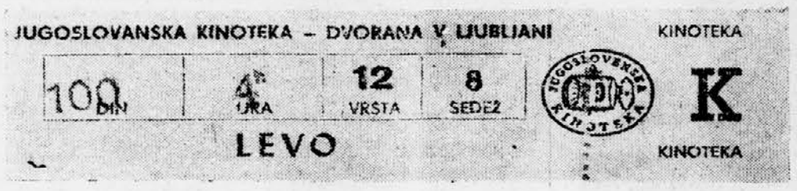

Sto dvaindevetdeseta vstopnica

Predvsem bi se rada opravičila vsem, ki so me v sredo popoldne na Miklošičevi cesti pred dvorano kinoteke spraševali po karti odveč, ker sem se jim zlagala. Imela sem vstopnico odveč, kot vidite, toda ker so me tako povpraševali in prosili zanjo, ker so za vstopnice ponujali celo 200 in še več dinarjev, se mi je zazdela tako pomembna, da sem jo prihranila. Zdi se mi majhen dokument, ki govori, da smo naše želje po kinoteki v Ljubljani izrekali upravičeno, da je kinoteka že s svojimi prvimi predstavami pri nas zares popularno zaživela. Kajti ta vstopnica je bila edina, ki je za predvajanje Fordovega filma »Poštna kočija« gledalci niso izkoristili.

V lepi dvorani kinoteke (ki je obenem edini ljubljanski kinematograf z garderobo!) je 192 sedežev. Gledalcev, ki bi radi prišli vanjo, pa je vedno precej več. Vrste izpred blagajne se včasih raztegnejo daleč na pločnik. In pred predstavami je takšna gneča, da morajo skrbeti za red miličniki. Uslužbenci pa se morajo spreminjati v vedno bolj izkušene detektive, kajti radovednost zapelje zlasti mlado generacijo k najrazličnejšim ukanam. Starejšim pa je treba včasih tudi dopovedati, da je kinoteka pravzaprav filmsko gledališče, ki ne more in ne sme imeti zamudnikov.

Predstave, ki budijo tolikšno zanimanje gledalcev, pa so pravzaprav šele nekakšen uvod v redno programsko delo kinoteke v Ljubljani. Seznam filmov, ki jih bodo predvajali v poletnih mesecih, ni urejen po zaokroženih ciklih, temveč prosto izbran iz fonda Jugoslovanske kinoteke. Vendar v tem seznamu ni dela, ki si ga ne bi bilo vredno ogledati.

Naštejmo jih vsaj nekaj: »Plesala je eno samo poletje« Šveda Arna Mattsona z Ullo Jacobson (1951); »Bulvar somraka« Billyja Wilderja z Glorio Swanson in Erichom von Stroheimom (1950); japonski »Rashomon« Akira Kurosawa (1951); »Asfaltna džungla« Johna Hustona (1950); »Lady izgine« Alfreda Hitchocha (1938); »Beli Tiger« Millarda Webba z Johnom Barrymorom (1926); »Pygmalion« Anthonyja Asquita z Leslijem Howardom (1938); »Panika na cestah« Elie Kazana (1950); »Begunec« Carola Reeda z Jamesom Masonom (1947); »Tretji človek« istega režiserja (1949); »Mož z brazgotino« Howarda Hawksa s Paulom Munijem (1932) in končno filmski debut Grete Garbo — Stillerjev »Gösta Berling« iz leta 1923. Skratka: filmi, ki so povezani z imeni velikih ustvarjalcev, pa so obenem s kvalitetnim vzponom dosegli tudi popularnost pri gledalcih.

Morda ima tudi ta popularnost nekaj zasluge, da so vrste pred blagajno kinoteke tako dolge. Vendar pa je ta popularni programski uvod tudi nekakšna šola za obiskovalce kinoteke: navadili se bomo na to dvorano in na srečanja s filmsko zgodovino, ki nam jih pripravlja. Tako bomo jeseni pripravljeni na izbran program, ki bo prinesel Ljubljani prvo širšo možnost za resno, organizirano filmsko vzgojo. (Ko smo že pri filmski vzgoji: kinoteka v Ljubljani bo pripravljena prirejati po dogovoru posebne študijske predstave v dopoldanskem času tudi za naše šole, ki so v svoje urniki vpisale nov predmet: filmska vzgoja.) In šete takrat bomo dodobra spoznali, kaj smo s kinoteko pridobili in kaj vse nam bo lahko pomenila. Brez dvoma bodo tedaj vstopnice z neodtrganim kuponom še večja redkost.

STANKA GODNIČ

Preizkušen šolski program

„Tekstilindus" je izobrazil mojstre za moderno proizvodnjo

Kranjsko tekstilno podjetje »Tekstilindus« se bo v kratkem opremilo z novimi avtomatičnimi tkalskimi stroji, predvsem s češkoslovaškimi stroji »Kovo« in zagrebškimi »Picanol«, izdelanimi po belgijski licenci. Ker z njimi v podjetju še ne znajo ravnati, kot je treba, in ker gre večina mojstrov, ki delajo s sedanjimi tkalskimi stroji, kmalu v pokoj, je bilo torej dvakrat potrebno poskrbeti za strokovnjake, ki sodijo k novim avtomatom.

Za tkalske mojstre, kakršne potrebuje podjetje, šole v Jugoslaviji ni in tudi učnega programa ne. Zato je podjetje sklenilo, da jih bo izobrazilo samo v svojem izobraževalnem centru. Program za študij so začeli pripravljati pred dobrimi tremi leti. Po več ko letu dni pionirskega in težaškega dela je bil program izdelan in skupina prvih mladih ljudi iz podjetja, ki so imeli za seboj že vsaj pet let prakse, se je spoprijela z eksperimentom, za katerega niso vedeli, kakšen bo izid. V podjetju so redno delali, zraven tega pa obiskovali po 20 ur pouka v tednu.

Program je določal, da slušatelji obvladajo stroj in da se nauče ekonomičnosti pri delu ob njem, da se vpeljejo v novo organizacijo dela, da si privzgoje smisel za uvajanje pravilnih medsebojnih odnosov ter da obvladajo vrsto teoretičnih in praktičnih znanj, ki jih potrebujejo kot mojstri v svojih oddelkih.

Prepričanje, da je pot, ki so si jo izbrali, pravilna in da preizkus mora uspeti, je dobilo veljavo pred nekaj dnevi, ko je 23 slušateljev opravilo zaključne izpite. Rezultat, ki so ga dosegli, je popoln. Diplomantje so takoj sposobni stopiti na svoje delovno mesto in voditi delo v oddelku s 100 avtomatskimi stroji, kolikor določa organizacija dela. Usposabljali so se za avtomate, ki jih bo podjetje šele dobilo, in sicer na strojih, na katerih bodo delali. Druga korist za podjetje je to, da je stala ta šola podjetje posebej komaj 5 milijonov dinarjev; če bi pa poslali te slušatelje študirat izven svojega podjetja, bi znašali stroški okrog 42 milijonov dinarjev.

Toda večji kot materialni je moralni uspeh. Mladi ljudje, ki so zmogli to svojo najtršo šolo, so zrasli v kolektiv, ki predstavlja za podjetje močno progresivno silo mladih sposobnih strokovnjakov s pravim posluhom za socialistične delovne odnose v podjetju. V tovarni zatrjujejo, da je to najdragocenejši potencial te šole. S to šolo je kranjski »Tekstilindus« uspel izobraziti tkalskega mojstra, kakršnega potrebuje vrsta naših tekstilnih tovarn — vse, ki se bodo opremile s podobnimi avtomatičnimi stroji, ali pa ki take stroje že imajo. Za vse je učni program izdelan in preizkušen. To je vredno omeniti zato, ker je znano, da prenekatera tekstilna podjetja ne izkoriščajo vseh zmogljivosti svojega strojnega parka zato, ker — tega ne znajo.

J. S.

Nove knjige

Dva zvezka „Slovenske bibliografije"

Brez bibliografije bi vse pisanje civilizacije bilo zgolj nerazrešljiv kaos najraznovrstnejših prispevkov, neurejenih in neuporabnih za potrebe človeštva.
Luther H. Ewans

Minili so časi, ko je znanstveni in strokovni delavec sam lahko poznal in celo sam imel publikacije svoje stroke ali ko mu je z njimi lahko postregel knjižničar, dostikrat kar po spominu. Minili so tudi časi, ko so narodi hoteli živeti zase in si prizadevali za napredek, ne da bi upoštevali delo, ki ga opravljajo za dosego istega namena njih sosedje in sploh vsi narodi na svetu. Tako je ob stalnem naraščanju knjižne proizvodnje, zlasti pa ob zmeraj obilnejšem številu periodičnih publikacij bibliografija, t. j. popis knjig ter sestavljanje urejenih seznamov knjig in drugih literarnih stvari (razprav, člankov, leposlovnih prispevkov itd.), postala nadvse pomembna pomožna veda za vsakršno raziskovalno in strokovno delo. Postala je tudi temelj moderni dokumentaciji.

Pri nas je bila bibliografija do osvoboditve prava pastorka. Ne smemo sicer publikacij in zasluge našega trditi, da bi v prejšnjih časih sploh ne imeli bibliografskih publikacij in zasluge našega prvega modernega bibliografa Janka Šlebingerja niso majhne; vendar je bilo bibliografsko delo premalo sistematično, predvsem pa je primanjkovalo sredstev za objavo bibliografij, tako da n. pr. za dobo med obema vojnama niti slovenska knjižna produkcija ni zajeta v tiskani objavi.

Za sestavo nacionalne bibliografije so skoraj povsod v svetu poklicane knjižnice, ki brezplačno prejemajo vse tiskane publikacije z določenega teritorija, tako imenovane dolžnostne izvode. Pri nas je šele po letu 1945, ko je naša osrednja knjižnica dobila ne le ustrezno ime (»Narodna in univerzitetna knjižnica«), temveč tudi ustrezno organizacijo — med drugim poseben bibliografski oddelek — in potrebna sredstva, nastopila za slovensko bibliografijo nova doba. Pod naslovom »Slovenska bibliografija« je začela izhajati naša nacionalna bibliografija, ki objavlja, kar je v enem letu izšlo v naši republiki, a upošteva tudi slovenski tisk zunaj nje in tisto, kar so Slovenci izdali v tujih jezikih.

Slovenska bibliografija je izšla prvič leta 1948 ter zajela knjižno proizvodnjo od leta 1945 do 1947, zatem so sledili zvezki za vsako leto posebej (za 1948, 1949, 1950 itd.). Velik napredek in važno prelomnico pomeni »Slovenska bibliografija« za leto 1951, ker je poleg knjig začela registrirati tudi članke in leposlovje v časopisju in zbornikih. S to razširjeno vsebino je do danes dosegla leto 1958, v tiskarni je zvezek za 1959, a pripravljen je že letnik 1960. Zastoj je nastal v letih, ko so tiskarne zaradi preobremenjenosti odlagale tisk takih del, ki so kakor naša bibliografija imela razmeroma maloštevilno naklado, a zahtevala ne čisto gladek stavek. Vrzel v letnih bibliografijah 1945—1950, v katerih so zabeležene samo knjige, ne pa članki in leposlovje v časopisju in zbornikih, je bila odpravljena s tem, da je prav letos izšel poseben zvezek s tem dodatnim gradivom.

Tako sta torej nedavno izšli dve zajetni bibliografski publikaciji: »Slovenska bibliografija za leto 1958« (256 strani) in »Slovenska bibliografija — članki in leposlovje v časopisju in zbornikih 1945—1950« (564 strani). Letno bibliografijo izdaja Narodna in univerzitetna knjižnica, a doslej izšle zvezke je založila Državna založba Slovenije. Dodatek za l. 1945—1950 pa je izdala in založila Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Avtorji obeh zvezkov so Janez Logar, Štefka Bulovec in Ančka Posavec.

Že iz povedanega je nekoliko razvidno, kaj prinaša naša letna bibliografija. V vsakem zvezku sta dva razdelka, prvi zajema *časopisje in knjige*, drugi *članke in leposlovje v časopisju in zbornikih*. V prvem so po abecednem redu posebej popisani časniki in časopisi (revije), potem knjige, nato muzikalije in zase dela slovenskih avtorjev v drugih jezikih, izdana zunaj SRS; temu razdelku so dodani še razni pregledi: časopisje in knjige po strokah, knjižne zbirke, statistike. Naj opozorim, da so pri časopisju in knjigah v drobnem tisku dodane opombe, ki dopolnjujejo glavni bibliografski popis ter navajajo n. pr. čas izhajanja, uredniški odbor, naslov izvirnika (pri prevodih), referate ali ocene o knjigi ipd.

Drugi razdelek, ki obsega nekako dve tretjini knjige, je urejen po strokah. Tu najdeš zapisan vsak količkaj pomemben članek in leposlovni prispevek, pa naj je izšel v reviji ali v časniku, v biltenu ipd. Na ta seznam člankov je treba prav posebej opozoriti, zakaj naši strokovnjaki premalo poznajo ta del Slovenske bibliografije in se ne zavedajo, kako jim lahko pomaga, koliko časa lahko prihrani.

Lahko povem, da je od leta 1945 do 1958 v naši bibliografiji postavljenih v razvidkah 125.000 člankov in leposlovnih prispevkov. Seveda to niso prav vsi članki, ki so v omenjenem razdobju kje pri nas izšli, zakaj ravno pri taki bibliografiji je bibliografova naloga, da trezno presoja in pravilno izbira. Menim, da je v naši bibliografiji dosežena prava mera glede na naše potrebe v sedanjosti in prihodnosti.

Iskanje po bibliografiji člankov ni težavno, saj so opisi pregledno in z jasnim tiksom razvrščeni. Marsikateri je opremljen še s pojasnjujočo opombo, zlasti če iz naslova samega ni razvidno, za kaj gre.

Ne bi se hotel tu spuščati v oceno, kako so v naši bibliografiji rešena tehnična vprašanja. Lahko rečem, da v tem pogledu ustreza sodobnim zahtevam. Gotovo pa bo treba rešiti vprašanje tako imenovanih korporativnih spisov. Prav je, da so se avtorji zelo potrudili razrešiti kratice imen in pseudonime.

Izdajanje »Slovenske bibliografije« sodi med naše narodne dolžnosti. To ni samo sodobnikom potreben priročnik, temveč inventar vsega našega kulturnega in strokovnega življenja ter potemtakem izredno dragocen dokument za zanamce. Da bi le hitreje mogla izhajati in da bi se ji kmalu pridružila slovenska retrospektivna bibliografija od začetkov (1550) do 1945; za le-to je sicer že precej gradiva zbranega, terjala pa bo še veliko naporov in sredstev.

Ko bi ljudje bolje poznali »Slovensko bibliografijo«, se ne bi zgodilo, da jo skoraj bolj cenijo v tujini kakor doma. Zlasti knjižnice, dokumentacijske službe in knjigarne ne bi smele biti brez nje. Tudi šolam bi pri zbiranju gradiva za razne naloge, n. pr. za maturitetne naloge, dobro rabila, seveda če bi jo šolske knjižnice imele. Prepričan sem, da se bo njen pomen zmeraj bolj večal, zaradi majhne naklade pa bo postala iskana, a težko dosegljiva knjižna redkost.

DR. MIRKO RUPEL

Razgovor s Petrom Šegedinom (preko Pariza)

Hrvaški pisatelj v francoščini

Razgovor, ki smo ga kanili opraviti s hrvaškim sodobnim pisateljem Petrom Šegedinom, rojenim pred štirinajstdesetimi leti v vasici Žrnovo na Korčuli, ob priložnosti njegove nedavne izvolitve za novega člana Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, je tako rekoč namesto nas opravil sodelavec znane pariške literarne revije Les Nouvelles littéraires, ki je posvetila jugoslovanskemu gostu v Parizu četrtino strani svojega velikega formata; seveda z drugo aktualnostjo: pravkar so namreč prevedli v francoščino Šegedinov prvi roman »Božji otroci«, ki opisuje težko življenje ljudi njegove domače korčulanske vasi.

Če bi sledili francoskemu recenzentu, bi lahko ponovili za njim, da ima Šegedinov obraz resen izraz s trdimi potezami in da govori odlično francoščino; saj je bil, čeprav po svoji stroki profesor, dalj časa kulturni svetnik jugoslovanskega veleposlaništva v Parizu. Toda nemara je važenje, da za dopolnitev njegovega literarnega portreta obnovimo njegov odgovor v zvezi z romanom »Dieca božjac«, ki ga je napisal že pred vojno, ki pa je izšel v izvirniku leta 1946. Avtor je skromno zanikal, da bi bila to »velika kmečka freska«, prav tako pa da tudi ni bil njegov namen pisati delo na tezo. »V Božjih otrocih sem poizkušal prikazati nekoliko nenavadno ozračje, ki je vladalo v revni,

Petar Šegedin

majhni vasi na otoku, nedaleč od dalmatinske obale, kjer sem prebil mladost. Prav tako to tudi ni roman domotožja, niti ne verske nostalgije. Pač pa odseva to delo ves nemir neke skupnosti, ki živi na stranskem tiru in ki se išče preko mitov ter pogosto stoletnih legend.«

Se bolj pa je morda zanimivo in za nas značilno stališče, ki ga je Šegedin v pariškem razgovoru povedal kot odgovor na vprašanje, kateri literarni šoli ali smeri v svoji deželi pripada. »Nikar,« je zanikal, da bi pripadal neki določeni smeri, »nasploh ne mislim, da bi bila sodobna jugoslovanska književnost razdeljena na šole, tokove ali oltarčke. Vsak pisatelj ima svojo lastno individualnost, svojo lastno vizijo. Ivo Andrić piše kot Ivo Andrić, Bulatović kot Bulatović in jaz sam se trudim, da bi se dokopal do svoje lastne resnice. Drug drugega se torej ne posnemamo in mislim, da je to brez primere bolje.«

Morda bi za konec povzeli še misel, ki so jo zapisali v Parizu: »Upamo, da bodo v kratkem izšli v francoskem prevodu tudi drugi Šegedinovi romani. Njegovo prvo delo v francoščini »Božji otroci« presega meje zgolj folklornega zanimanja ter napoveduje pojav pisatelja, ki bo vzbudil mednarodno publiko.«

BP

Branislav Nušić 10

Avtobiografija

Prevedel DAVORIN RAVLJEN

Sicer pa se mi ne bi bilo treba tako postavljati s tistimi hlačkami, ki so mi jih oblekli. Bile so hlače mojega starejšega brata, na katerih je bil napisan ves njegov kratki, toda burni življenjepis. Kolena je ogulilo klečanje v šoli in zadnja plat je bila po očetovih udarcih tako tanka in prosojna, da sem venomer občutil nekakšen prepih, po katerem sem imel le še hujši nahod, ki ga že od krsta vlačim s sabo.

Ne vem, ali je bilo v teh hlačah kaj tradicije, ki sem se ji podredil, ali pa so bili v meni kakšni nagoni, ki so samo čakali hlač, da bi planili na dan. Ampak, ko sem jih oblekel, sem čez noč postal tak hajduk in razbojnik, da me niso mogli ugnati ne pogoni ne preganjanje in ne izsiljevanje. Dokler sem še nosil krilce, sem vse vragolije uganjal v sobi, zdaj pa sem vse svoje delovanje prenesel na naše in sosedna dvorišča. Prepričan sem bil, da so hlače izumili nalašč zato, da bi ljudje laže skakali čez plotove, zato zame nikoli ni bilo meja med našim vrtom in vrtovi naših sosedov.

Ena mojih prvih vaj v hlačah je bilo plezanje na drevo, kar se je v praksi zelo obneslo, ker sem tako prišel do sosedovih orehov, češenj in hrušk. Ta vaja pa mi je prinesla še druge koristi. Kadar me je preganjal kak organiziran družinski pogon, sem brž splezal kakor mačka pred psom na visok oreh, sedel tam gori na vejo in z orehi pomerjal preganjalce. Toda oblast je uganila, kako mi bo prišla do živega. Ko sem kljub vsem pozivom svojih preganjalcev, naj splezam z drevesa in se vdam, vztrajal tam gori, so prinesli poln krožnik slaščic, ga postavili pod oreh, se nato vsi umaknili v hišo in se poskrili. Kakor vsak nedolžen ptiček sem tudi jaz mislil, da nikogar ni, počasi sem splezal z drevesa, da bi se polastil dobrot, in že so me preganjalci presenetili, obkrožili, razorožili in odgnali v hišo na zaslišanje. Že takrat sem spoznal, da ljudje z majhnimi slabostmi niso zmožni velikih dejanj.

Imel pa sem še druge, bolj nedolžne zabave. Tako sem na primer belo, kodrasto, snažno, malone napudrano kodrico gospe Vujičke, ki mi je bila — namreč kodrica — prav posebno zoprna, nekoč tako pomazal s črnilom, da je gospa Vujićka omedlela in leto dni ni mogla dočista oprati svoje ljubljenke. Nekoč drugič sem nalil v novi čevelj svojega starejšega brata katran in potem so morali čevelj razrezati, da so mu ga lahko sezuli. Nekoč pa sem pri večerji, pri kateri so sedeli okrožni prota in vse moje tetke, prižgal pod mizo raketo in nastala je taka zmešnjava, da bi se človek od žalosti razjokal. Miza se je prevrnila, sesula vso posodo v naročje moje najstarejše tetke ter pokopala pod sabo mojega najstarejšega brata; ovčja obara se je razlila v krilo moje srednje tetke (tiste, ki sem ji podoben); okrožnemu proti je skočila cela sarma iz kislega zelja v grlo; moja mati je dobila srčni napad, najmlajša tetka pa se je zbodla z vilicami v jezik, nakar ni mogla tri tedne spregovoriti. Edini, ki jo je srečno odnesel, je bil moj srednji brat (tisti, ki mi je svojčas vzel kovanec ob shodnjici); s krožnikom peciva je izginil ko kafra in dolgo niso našli ne njega ne peciva. Seveda so me za to duhovito dejanje lepo poplačali.

Med mojimi nedolžnimi zabavami je bila na primer tudi ta, da sem se vtihotapil v kuhinjo, ko tam ni bilo nikogar, in vrgel pet, šest pesti soli v tisto jed, ki mi ni teknila, potem pa sem se pri kosilu naslajal ob skremženih obrazih, ki so okušali presoljeno jed. Nadalje sem priskrboval lisičje repe, vtaknil v vsakega buciko, jo zapognil in postaval pred vrati na cesti, z rokami na hrbtu, prežeč zjutraj in popoldne na sodne in okrajne uradnike, ki so hodili mimo naše hiše, in jim vzad pripenjal repe. Uradniki so odhajali z repi v službo in spotoma zbujali gromozanski smeh. Seveda so kmalu zvedeli, kdo deli takšna odlikovanja, in so me neusmiljeno pretepli, čeprav sem še danes prepričan, da se je lisičji rep prenekateremu izmed njih imenitno podal.

Po svoje sem se tudi zabaval, kadar so prišli gost je k nam večerjat in ko sem stikal po žepih njihovih zimskih sukenj in zamenjaval stvari, ki sem jih našel po njih. Kolikokrat je odnesel gospod sodnik s seboj škatlico s pudrom gospe načelnikove, vdova Stana pa škatlico cigaretnega ustnika, last profesorja srbske zgodovine! Gospa popovka je odnesla domov škatlico z njuhancem okrajnega načelnika, okrajni načelnik pa začeto nogavico s štirimi iglami in klobčičem carinikove žene gospe Mare. Seveda so drugi dan tekali sem in tja, da so si stvari spet izmenjali, bila so razna sumničenja in družinske zadrege, vse pa se je končavalo na moji zadnjici, na kateri je že bila popisana tradicija minulih časov.

Prav rad sem se tudi splazil pod mizo, kadar smo imeli goste pri kosilu ali večerji. Moj bog, ko bi se le bil tedaj zavedal, česa vsega bi se lahko naučil na takih ekskurzijah! Vedel sem sicer za govorico številk in govorico rož, nisem pa vedel, da se pogovarjajo tudi noge pod mizo. Tačas se še nisem menil za nogo lekarnarke in za sodnikovo nogo, ki sta se družili tako ljubeznivo kakor rodni brat in sestra. Nadalje za protovo nogo, ki je kukala izpod talarja, tako da sem sprva mislil, da je to noga moje tetke, in sem se čudil, zakaj se tako vsiljuje nogi učiteljice tretjega razreda ljudske šole, saj sem vedel, da moja tetka in tista učiteljica sicer nista, kakor pravimo, na prijateljski nogi. Škoda, da vsega tega, kar se je dogajalo pod mizo, tačas še nisem razumel, a pozneje, dosti pozneje, ko sem to razumel, se nisem več mogel plaziti pod mizo.

Toda vse to so bile moje manjše zabave; večje so se razvijale zunaj, na prostem. Tam me je vselej pričakovala četa ubežnikov izpod družinske oblasti, z njimi sem prirejal razne izlete na tuje vrtove, podstrešja in strehe; z njimi sem se igral vse mogoče, začenši s kamenčkanjem pa do igranja vlade. Seveda smo se najrajši igrali tisto, kar se je godilo okoli nas. Kadar je prišel kakšen cirkus, smo se že drugi dan prekucavali, lomili stole, rezali vrvi, razpete za sušenje perila, valili sode iz kleti in storili še neznansko mnogo drugačne škode, samo da smo lahko uganjali cirkuške mojstrovine. Kadar je prišlo gledališče, so kajpada trpeli razni papirji iz očetove pisarne, preproge in zglavniki iz hiše, deske iz ropotarnice, moka iz kuhinje, volna iz zglavnikov za brke in brade, nadalje krila, ponošeni suknjiči, šopi las in še razni predmeti, ki so jih mali ubežniki nabrali in prinesli od doma. Brž ko so bili v mestu nabori, že smo se igrali nabore; ako so se v planinah prikazali hajduki, smo se brž šli hajduke.

Spominjam se na primer, da smo se nekoč igrali tudi krizo. Kriza je tisto, kar traja od začetka države in bo ostalo vse dotlej, dokler bo država obstajala, — kakor če se otrok rodi z znamenjem in ga ima vse žive dni. Tudi otroci v politiki se najrajši igrajo krizo; zakaj je torej ne bi tudi mi!

SLOVENJ GRADEC

Nov izdelek tovarne meril

V tovarni meril Slovenj Gradec so izdelali prve prototipe ure za delo v fotolaboratorijih. Ta ura avtomatično regulira ekspozicijo za izdelavo slik. Padec napetosti uravnava tako, da za toliko podaljšuje čas ekspozicije. Pri preizkušanju te ure so že ugotovili, da pri izdelavi slik sploh ne vpliva padec napetosti od 220 na 180 V. Uro je treba nastaviti na potreben čas ter pri serijski izdelavi slik le pritiskati na gumb.

Maloprodajna cena teh ur bo okoli 26.000 dinarjev. Po nekaterih izboljšavah in dopolnitvah bodo prvo serijo izdelali v oktobru ter se bo še letos pojavila v prodaji.

Hkrati s proizvodnjo tega novega izdelka pa so podjetju odobrili devizna sredstva za uvoz opreme za oddelek plastičnih mas in raznih preciznih meril. Sedaj se bodo obrnili še na Splošno gospodarsko banko v Ljubljani, da jim zagotovi potrebna dinarska sredstva. Za rekonstrukcijo bodo prispevali okrog 85 milijonov dinarjev lastnih sredstev. Rekonstrukcija bo veljala okrog 400 milijonov dinarjev, ki jih bodo porabili za gradbena dela in za opremo. Letni brutoprodukt podjetja bodo tako povečali na 1 milijardo 135 milijonov dinarjev. Lani pa so dosegli le 420 milijonov dinarjev brutoprodukta.

M. K.

CIRKOVCE

Pripojitev obrtnega podjetja

Obrtno podjetje »Dravsko polje« Cirkovce se je sporazumelo z invalidskim zavodom »Olge Megličeve« v Ptuju, da se bo podjetje pripojilo k tem zavodu. O pripojilo k temu zavodu. O sklepih na organih upravljanja sklepal tudi svet za gospodarstvo in priporočil občinski skupščini, naj pripojitev potrdi.

POLJČANE

Bencinska črpalka končana

V Poljčanah so zgradili bencinsko črpalko. Investitor je bilo trgovsko podjetje »PRESKRBA« iz Poljčan.

Gradnja bencinske črpalke je stala približno 10 milijonov din, nudila pa bo vse vrste goriva in maziva. Odprta bo vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 6. do 20. ure. Če bo pa kateremu vozniku ponoči zmanjkalo goriva, ga bo lahko tudi dobil, ker uslužbenci stanujejo blizu črpalke.

J. B.

Problem zdravstvene menze odpravljen?

Dietično hrano bo pripravljala v Mariboru gostinska šola

V zadnjem času je bilo v Mariboru precej razburjanja med abonenti zdravstvene menze na Partizanski cesti, ker bodo njihovo menzo morali podreti v zvezi z gradnjo novega mariborskega mostu. Pri tem so bili prizadeti bolniki, ki morajo uživati dietično hrano.

Občinska skupščina Maribor-Center nima primernega prostora, v katerem bi lahko organizirala samostojno zdravstveno menzo, ker ji primanjkuje finančnih sredstev. Družbeni investicijski sklad občine je porabljen za gradnjo novega mostu in hotela ter za nekatere druge investicije. Zato se je občinska skupščina obrnila na gostinske obrate v Mariboru s prošnjo, da prevzamejo abonente zdravstvene menze. Te razprave so pokazale, da imajo gostinci izredno razumevanje za rešitev tega problema. Končno so se dogovorili, da bo abonente zdravstvene menze prevzela gostinska šola na Braniku, kjer imajo sodobno kuhinjo in druge zmogljivosti za prehrano teh abonentov. Obstaja tudi dogovor, da bo v gostinski šoli delala tudi kuharica iz sedanje dietične menze, ki je specializirana za pripravljanje dietične hrane.

V dosedanjih razgovorih je obveljalo načelo, da bodo abonenti sami plačevali hrano. V primerih, ko pa tega zaradi socialnih prilik ne bi mogli, bo občinska skupščina poskrbela za regres pri njihovi hrani. Seveda bo morala biti zdravstvena indikacija taka, da bo terjala dietično hrano. Na občinski skupščini v Mariboru prav posebej opozarjajo na razumevanje gostincev pri odpravljanju tega problema in menijo, da je pravilna njihova odločitev ob usmerjanju na dietično hrano. Taka rešitev bo omogočila tudi drugim prehodnim gostom, da se bodo lahko poslužili dietične hrane. Te podatke smo dobili na občinski skupščini Maribor-Center pri podpredsednici Danici Vogrinc. Hkrati smo obiskali tudi predsednika upravnega odbora zdravstvene menze dr. Franja Hauca, ki je poudaril, da je občinska skupščina pokazala razumevanje za odpravo tega problema. Izrazil je prepričanje, da bo občinska skupščina še v prihodnje storila vse, da bi bolniki dobili svoje obroke, saj to nujno terja njihovo zdravstveno stanje.

JAN

KORISTNO IN DONOSNO — Podjetje za odkupovanje odpadnih surovin DINOS (doslej Odpad) ima v Sloveniji 34 odkupnih postaj, ki zbirajo vse vrste odpadnega materiala, da ga naša industrija ponovno predela. Ena največjih odkupnih postaj (na sliki) je tudi zbirališče odpadnega materiala Dinosa v mariborski občini Tezno.

V nekaj vrstah

PODGORJE — Letos, ob dnevu republike bodo izročili svojemu namenu nov kulturni dom, ki ga gradi kmetijska zadruga. V kulturnem domu bodo uredili kino dvorano, knjižnico in klubski prostor. -m

KIDRIČEVO — Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« je v maju presegla proizvodni plan glinice z 11,9 %, aluminija pa s 3,7%. Skupna proizvodnja je bila v maju za 6,7% višja kot v lanskem maju. Pri nabavi boksita so imeli težave zaradi pomanjkanja vagonov. -j

VOLIČINA — V Zavrhu nedaleč od Voličine bodo odprli 21. julija lepo urejen turistični objekt. Turiste bo privabljal tudi 21 m visok razgledni stolp, ki bo omogočal lep razgled čez dobršen del lepe slovenjegoriške pokrajine. Ob tej priložnosti bodo odkrili tudi spominsko ploščo generalu in znanemu borcu za osvoboditev Štajerske Rudolfu Maistru — Vojanovu.

LENDAVA — Tudi občinski odbor RK v Lendavi je priredil lepo slovesnost za najbolj požrtvovalne krvodajalce. Na slavnostnem sprejemu so podelili sedem zlatih značk, 12 srebrnih, štirje krvodajalci pa so prejeli diplome. Prisotni so najbolj prisrčno pozdravili odlikovanko Terezijo Zadravec iz Renkovec, ki je doslej za nesebično darovanje krvi prejela že 21 značk vzornih krvodajalcev.

DRAVOGRAD — Na seji občinskega komiteja ZK so izvolili za novega sekretarja Romana Tancerja, znanega družbeno političnega delavca in mladinskega funkcionarja. Dosedanji sekretar ZK Ludvik Pušnik je prevzel dolžnost predsednika občinskega odbora SZDL Dravograd. -n

RAVNE NA KOROŠKEM — Komisija za statut železarne Ravne je pripravila osnutek statuta delovne organizacije. V drugi polovici julija ga bodo razmnožili in dali v razpravo vsem članom kolektiva. Posebna določila bodo še uskladili z zakonskimi predpisi in s priporočili pristojnih organov. -ar

SLOV. KONJICE — Gasilsko društvo v Ločah pri Slov. Konjicah bo to nedeljo slavilo 60-letnico svojega obstoja. V ta namen pripravljajo večjo prireditev, na kateri bodo sodelovali tudi gasilci iz nekaterih večjih okoliških krajev. V okviru programa bodo gasilci na tej slavnosti izvedli nekaj samostojnih in skupnih vaj.

Pred kratkim je bil v konjiški občini zbor mladincev — obveznikov predvojaške vzgoje, ki so se zbrali na sedežih krajevnih uradov in občinske skupščine. Starešinski kader odreda predvojaške vzgoje jih je seznanil z nekaterimi nalogami v pripravah za taborjenje, ki bo v drugi polovici tega meseca. Ob tej priložnosti so si mladinci ogledali tudi nekatere filme o vojaškem življenju.

DOVŽE — Podružnica SZDL si je uredila klubski prostor, v katerem bodo sklicevali sestanke. To je po svoboditvi prvi prostor za delo SZDL. -r

SLOVENJ GRADEC — Občinski odbor SZDL je zagotovil sredstva, s katerimi bodo v začetku nove šolskega leta kupili televizijske sprejemnike za višinske šole Razbor, Šmiklavž, Završe in Mislinja. Tako bodo tudi tem šolam omogočili gledanje televizijskih oddaj. -ok

MURSKA SOBOTA — 1. julija se je pripojila trgovina za nakup in prodajo rabljenih predmetov »Komisija« k trgovskemu podjetju »Potrošnik« v Murski Soboti. Ta sklep samoupravnih organov trgovskega podjetja »Potrošnik« in delovnega kolektiva »Komisije« je potrdila tudi občinska skupščina -an

EVROPSKI PRVAK MIRO CERAR SE JE VRNIL DOMOV

Prisrčen stisk rok mojstroma

Sprejem v čast obeh telovadcev na mestnem svetu

LJUBLJANA, 10. julija. Predsednik mestnega sveta inž. Marjan Tepina je priredil nocoj sprejem za evropskega prvaka v telovadbi Mira Ceraja in nosilca bronaste kolajne s tekmovanja v Beogradu Tineta Šrota Sprejemu na mestnem svetu so med drugim prisostvovali predsednik zveze za telesno kulturo Slovenije Janez Zemljarič, predsednik gimnastične zveze Franc Kutin in trenerja obeh telovadcev Boris Gregorka in Roman Tomažič.

Pred poslopjem magistrata je množica Ljubljančanov prisrčno pozdravila šampiona. Marsikdo je vgneči uspel stisniti roko skromnemu telovadcu, ki se je nato z vrhnje stopnice vsem zahvalil za topel sprejem. To je bil isti Cerar, ki je v finišu dramatičnega boja v nedeljo dopoldne nesebično miril zagreto publiko v dvorani beograjskega sejmišča, saj bi svojemu največjemu telovadnemu nasprotniku Šahlinu privoščil zmago, kakor je privoščil bronasto kolajno v preskoku svojemu tovarišu Tinetu Šrotu.

Pod oboki starega magistrata je potem gostitelj ing. Marjan Tepina čestital Cerarju, ki je že v drugo dobil naslov najboljšega telovadca v Evropi, in Šrotu, ki tudi ni zaman potoval v Beograd. Poudaril je nujno vlogo pri širjenju ugleda našega mesta in vse domovine v svetu in jima zaželel uspehov še v prihodnje. Za vse, tudi za besede Franca Kutina in Borisa Gregorke, ki vidita v Cerarju vzpodbudo za mlajše tekmovalce — za množičnost, se je šampion preprosto zahvalil.

PRED ATLETSKIM DVOBOJEM BALKAN : SKANDINAVIJA V HELSINKIH

Domačini so favoriti

V balkanski reprezentanci je med 65 člani 21 Jugoslovanov

Finski, deželi športa, se prihodnji teden obeta novo veliko slavje. Helsinški olimpijski stadion bo namreč prizorišče povratnega dvoboja moških reprezentanc Balkana in Skandinavije. Bolgarski, grški, jugoslovanski, romunski in turški atleti na eni ter danski, finski, islandski, norveški in švedski tekmovalci proti njim, se bodo borili na prekrasnih tekmovališčih v senci idiličnega stadionskega stolpa, da bi na evropskem prvenstvu v malem pokazali svoje sposobnosti v čim lepši luči.

Finci so po Atenah 1957 domačini tega tekmovanja. Skok iz klasične antične dežele športa v moderno je hkrati tudi simboličen prikaz napredka, ki ga je atletika zabeležila v zadnjem času, pa tudi od leta 1957, ko sta se reprezentanci sestali prvič. V tej dobi se sicer ni bistveno spremenilo razmerje moči, dvoboj bo pa navzlic temu nedvomno napet in poseben užitek za atletsko izredno »izobraženo« finsko občinstvo. Ne smemo namreč pozabiti, da imajo na Finskem med samo nekaj več ko 4 milijoni prebivalcev 908 osnovnih atletskih organizacij z več ko 300.000 člani!

MANJŠA razlika kt pred šesti mleti

Ko govorimo o favoritu srečanja, je seveda na dlani, da balkanska reprezentanca nima dosti upov na zmago. V Atenah so zmagali Skandinavci s 66 točkami razlike (243 : 177). Za vsako ekipo so tekmovali po trije atleti v vsaki disciplini, pri točkovanju pa so dajali 6 točk za prvo, 5 za drugo itd., štafeto 5 : 2. Od takrat se je razmerje moči obrnilo v prid Balkanu, kar kaže tudi izračun z lanskega PEA v Beogradu, kjer bi bila po doseženih rezultatih zmagala Skandinavija 232 : 202 točkama. Letošnji rezultati atletov balkanskih, kakor tudi skandinavskih držav opozarjajo na nov korak naprej. V Sofiji — na izbirnih tekmah — je bilo zrušenih več rekordov, pa tudi izidi z mitingov na severu so zgovorni po tej plati.

Vsak poraz v okviru beograjskih »računskih« 30 točk bi bil torej uspeh za Balkan.

Seveda pa tudi ta izračun po dosežkih s PEA lahko vara. Mnogi atleti, ki so lani nastopali, letos ne tekmujejo več. Lorger je dal sprintericam slovo, Brodnik je v JLA, Bačvarov se je uvrstil v ekipo samo za štafeto 4 x 100 m. Bosnar je poškodovan, med Skandinavci pa je evropski prvak v teku na 200 m Jonsson mrtev, pa tudi sicer je v ekipi nekaj novih imen.

ESKO SIVEN, največji Španov tekmec

MOREBITI TUDI NOVI REKORDI

Tako ali tako pa bo dvoboj Balkan:Skandinavija zelo kvaliteten nazlic temu, da so atleti teh držav lani v Beogradu osvojili samo dve zlati, tri srebrne in dve bronasti kolajne. Ni namreč nemogoče, da bomo priča tudi rekordnim dosežkom. Pri tem ne gre samo za državne rekorde, marveč prihajajo v poštev tudi rezultati na še višji ravni. Finec Nikula, evropski rekorder, je na primer ves čas na sledi svetovnemu rekordu v skoku s palico, njegov rojak Eskola je že letos preskočil 8 m v skoku v daljino, zelo kvalitetna disciplina pa utegne biti tudi tek na 3000 m z zaprekami, v kateri ima naš Španjan letos drugi najboljši rezultat na svetu.

In poglejmo za konec še, koliko atletov posamezne držav bo nastopilo v obeh reprezentancah:

Balkan — Jugoslavija 21, Romunija 20, Bolgarija 15, Grčija 8, Turčija 1.

Skandinavija — Finska 28, Švedska 13, Norveška 12, Danska 2 in Islandija 1.

EVGEN BERGANT

PENTTI ESKOLA — letos 804 cm v daljino

Ukmar osemnajsti

LONS—LE—SAUNIER, 11. julija — V XI. etapi kolesarske dirke Tour de l'Avenir (Sallanches—Lons—le—Saunier 183 km) je zmagal Melihov (SZ) v 5:15,33. Jugoslovana Ukmar in Bajlo sta privozila skozi cilj takoj za zmagovalcem. Ukmar je bil 18., Bajlo pa 21. Plasma ostalih Jugoslovanov: 44. Šebenik, 56. Čubrič, 61. Škerlj.

V generalnem plasmaju je obdržal vodstvo Francoz Zimmermann. Vrstni red Jugoslovanov: 38. Bajlo, 39. Ukmar, 57. Škerlj, 64. Čubrič, 68. Šebenik.

Profesionalni kolesarji na Tour de France so vozili na progi Chamonix—Lons—le—Saunier (225 km). Zmagal je Belgijec Brands, rumeno majico pa je še naprej obdržal Francoz Anquetil.

Olimpija : Proleter 108:81

ZRENJANIN, 11. julija — V predzadnji košarkarski tekmi zvezne lige (pomladanski del) je ljubljanska Olimpija premagala domači Proleter s 108:81 (48:28). Pred približno 1000 gledalci sta sodila Franković (Zagreb) in Atanasovski (Skopje).

Olimpija: Bassin 17, Tavčar 6, Vrhovec 10, Jelnikar 25, Dermastia 9, Lokar 3, Else 10, Logar 27.

Proleter: Pajić 10, Engler 13, Minia 10, Feri 8, Šanta 15, Katić 24.

Olimpija je prikazala zelo lepo in učinkovito igro ter z lahkoto odpravila nasprotnika. Najboljša sta bila Jelnikar in Logar, pri domačinih pa Katič.

Jutri ob 20. uri bo na igrišču v Tivoliju prvenstvena tekma med Železničarjem iz Karlovca in domačo Olimpijo.

Železničar : Partizan 90:83 (46:36)

Zastava : Beograd 49:86 (26:50)

C. Zvezda : Zadar 92:84 (36:37)

Subotić izključen iz reprezentance

BEOGRAD, 11. julija. — Na sestanku izvršnega odbora Atletske zveze Jugoslavije so izključili člana »Slavonije« Slavka Subotića iz državne reprezentance do 1. junija prihodnjega leta. Kazen ga je doletela zaradi neresnosti na pripravah za meddržavno srečanje med Bolgarijo in Jugoslavijo.

ŠIKOVEC 40,4 na 300 m

ZAGREB, 11. julija. — Na medklubskem atletskem mitingu je članica Mladosti Olga Šikovec-Luncer pretekla 300 m v 40,4, kar je nov jugoslovanski rekord, ki ga je imela doslej, in sicer 41,1.

Vivod 199 cm v višino

CELJE, 10. jul. Na današnjem mitingu AD Kladivar je Branko Vivod ponovno zboljšal svoj republiški rekord v skoku v višino, ko je v tretjem preskoku preskočil 199 cm. Njegov rekord je bil doslej 197 cm.

F. K.

ATLETSKI MITING v ŠIŠKI

LJUBLJANA, 11. julija. Atletski klub Ljubljana prireja v nedeljo, 14. t. m. ob 9.30 na stadionu v Šiški atletski miting v republiškem merilu. Na sporedu bodo tudi discipline 1500 m čez zapreke, 800 m (mladinci) ter 400 m (mladinke) kot izbirno tekmovanje za določitev državne mladinske reprezentance, ki se bo 20. in 21. t. m. srečala z ustrezno ekipo Bolgarije v Skopju.

Vodstvo Ljubljane prosi za sodelovanje vse atletske sodnike.

Ptujski gozdovi poslej pod Gozdno gospodarstvo Maribor

Seja občinske skupščine v Ptuju o gozdarstvu

PTUJ, 11. jul. — Prenos upravljanja z gozdovi državljanske lastnine od KZ Haloze Ptuj na gozdno gospodarstvo Maribor in potrditev predloga sveta za kmetijstvo in gozdarstvo o izdelavi programa za razvoj kmetijstva v občini Ptuj sta bili osrednji točki dnevnega reda na današnji seji občinske skupščine, ki jo je vodila predsednica Lojzka Stropnik. Ugotovili so, da za ustanovitev samostojnega gozdnega gospodarstva Ptuj v okviru občine ni pogojev, ker je celotno območje premajhno ter taka odločitev ne bi bila utemeljena.

Občinska skupščina bo po sklepu današnje seje naročila izdelavo programa za razvoj kmetijstva v občini, kar je po razpravi sodeč prvi primer sistematičnega in organiziranega programiranja kmetijstva v eni od občin v Sloveniji. Ta študija naj bi prikazala dosedanji razvoj kmetijstva, sedanje stanje in perspektive do 1980. leta. V njej bodo analizirali dosedanja investicijska vlaganja in potrebe po sredstvih v prihodnjih letih ter nakazali nove možnosti za razvijanje kmetijske proizvodnje.

Na seji so potrdili sklep DS podjetja Ptujski tisk o izločitvi obratne enote »Tednik«, ki bo postala ponovno samostojen zavod. Na seji so razrešili upravitelje osnovnih šol Marijo Kralj (Desternik), Angelo Ivanušo (Stoperce) in Ivano Makotar (Zavrč), za nove upravitelje osnovnih šol so imenovali Franca Bezjaka (Stoperce), Franja Levstika (Videm pri Ptuju) in Ivana Težaka (Podlehnik).

M. K.

Obe radeljski zadrugi oddali gozdove KGG Slovenj Gradec

Industrijska proizvodnja v Radljah pod planom

RADLJE OB DRAVI, 11. jul. — Gospodarjenje v prvih petih mesecih je bilo razen v nekaterih industrijskih podjetjih (Tovarna poljedelskega orodja in livarna Muta) več ali manj nezadovoljivo in pod planirano dinamiko. Od industrijskih podjetij se močno približuje planirani dinamiki Tovarna lesovine in lepenke Podvelka, medtem ko je v Granitni industriji Josipdol proizvodnja v petih mesecih pod lanskim povprečjem. To so ugotovili na današnji seji občinske skupščine in menili, da bodo morale gospodarske organizacije ta izpad nadoknaditi z boljšim delom v prihodnjih mesecih.

Živahna je bila razprava o reorganizaciji kmetijske in gozdarske službe, o kateri so sklenili, da obe kmetijski zadrugi oddata gozdarsko proizvodnjo kmetijskemu gozdnemu gospodarstvu Slovenj Gradec. Prav tako so sklenili, da se bo kmetijski obrat Radlje odcepil od kmetijskega gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec ter se priključil Semenarni Ljubljana kot samostojni obrat z lastnim žiro računom in samoupravnimi organi. Na današnji seji so imenovali tudi nove svete in komisije občinske skupščine.

Trgovskemu podjetju »Planina« so priporočili, naj bi bila bencinska črpalka v Radljah odprta tudi ob nedeljah in vsak dan neprekinjeno. Poudarili so, da bo treba še večjo pozornost kot doslej posvetiti gostinstvu in turizmu ter pri registraciji novih gostinskih obratov dati prednost tistim, ki bodo poskrbeli poleg pijač tudi za prehrano gostov.

M. K.

Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — Na pobudo okrajnega komiteja ZMS Ljubljana pripravlja občinski komite mladine za Bežigradom tri akcije za zbiranje sredstev za pomoč Litijčanom pri obnovi komune, ki jo je v zadnjih dveh mesecih močno prizadela vrsta potresnih sunkov. Za Bežigradom pričakujejo, da bo pri zbiranju odpadnih surovin sodelovalo več kot 1500 mlidink in mladincev iz vrst delavske mladine in približno 1000 dijakov.

Iz včerajšnje druge izdaje

KOPER — Občinska skupščina v Kopru je začela temeljiteje obravnavati prošnje za poroštva. Odborniki so predlagali, naj bi prihajali na seje, ko bi obravnavali porostvene izjave, tudi predstavniki samoupravnih organov tistih kolektivov, ki prosijo skupščino za prevzem poroštva. Občinska skupščina se je s predlogom strinjala ter sklenila, da bo v prihodnje razpravljala o poroštvih v navzočnosti samoupravnih organov delovne organizacije.

Turisti - kam?

SEVERNA DALMACIJA

PAKOŠTANE je prijetno ribiško mestece s 1900 prebivalci, ki leži 7 km južno od Biograda na moru, nedaleč od Vranskega jezera. Mesto ima lepe peščene plaže v okrilju borovih gozdov, izobilje morskih in sladkovodnih rib. Možni so izleti do Vranskega jezera, na Kornatske otoke, v Šibenik in na slapove Krke. V zasebnih sobah je 350 postelj po 200 do 400 din za noč. Prehrana v zadružni restavraciji stane 700 do 800 dinarjev. Za postavitev šotora je treba plačati po 10 dinarjev za kvadratni meter, za parkiranje pa 100 dinarjev dnevno. Mesto ima ugodne avtobusne zveze z Zadrom, Reko, Ljubljano in drugimi kraji. Informacije daje Turistično društvo »Božikovina«, Pakoštane.

PIROVAC — je ribiško mesto južno od Vranskega jezera, v bližini Biograda na moru v Pirovškem zalivu. Ima veliko plažo. Možnost izletov na Vransko jezero, Biograd na moru ter na otok Murter. V zasebnih sobah je 300 postelj po 150 do 320 dinarjev. Hrana v zadružni restavraciji 500 do 600 dinarjev. Dnevna taksa za postavitev šotora od 50 do 100 dinarjev. Informacije daje Turistično društvo Pirovac pri Biogradu na moru.

SLOVENIJA

SKOFJA LOKA — je turistično mesto s 3400 prebivalci, znano po številnih umetniških spomenikih v mestu in v okolici. Leži ob sotočju Selške in Poljanske Sore. Mesto ima lepo kopališče v Puštalu. Vsako soboto je v kopališki restavraciji tudi ples. Okolica je zelo slikovita in so možni krajši izleti na Krancelj in škofjeloški grad z znamenitim muzejem. Daljši izleti so možni na hrib Lubnik, Križno goro, Osojnik in Crngrob. Možni so tudi izleti v Poljansko ali Selško dolino. V obeh rekah so možnosti za robolov. Možnost nastanitve v gostinskem podjetju »Krona«, ki ima 20 postelj, prenočišča so na razpolago tudi v zasebnih sobah. Informacije daje potovalna agencija Izletnik in Turistično društvo Škofja Loka.

POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO so mirno naselje s 310 prebivalci jugozahodno od Škofje Loke. Prometne zveze z avtobusi so ugodne. Ob topli Poljanščici je kopališče. Možnost ribolova na postrvi in belice. Prijetni izleti so možni v Gorenjo vas, Škofjo Loko, Pasjo ravan, v vasico Javorje ali na Blegaš. Obiskovalci lahko prenočijo v gostišču na Vidmu, ki ima 4 postelje, v zasebnih sobah pa je 32 postelj. Informacije daje Turistično društvo Poljane nad Škofjo Loko.

SLOVENSKA BISTRICA

Seminar za izdelavo statutov

Center za družbeno izobraževanje pri Delavski univerzi občine Slov. Bistrica je na Treh kraljih organiziral štiridnevni seminar za udeležence iz gospodarskih organizacij. Seminar je obravnaval gradivo za izdelavo statutov delovnih organizacij. Predavali so sodelavci komisije za statute delovnih organizacij pri občinskem svetu ZSS.

R. R.

Tečaj za mopediste

Avto-moto društvo v Slov. Bistrici je skozi vse leto dokaj delavno. To dokazujejo mnogi tečaji, ki jih je avtomoto društvo organiziralo za voznike motornih vozil, pa tudi tekmovanja o poznavanju prometnih predpisov.

Društvo je sedaj organiziralo tudi tečaj za mopediste, za katerega je precejšnje zanimanje.

R. R.

Ljubljanski plavalci v Italiji

Najboljši mladinec Vošnjak prejel plaketo

Na povabilo komiteja za turizem občine Mantove so imeli Ljubljančani preteklo nedeljo dvoboj s tamkajšnjim klubom za vodne športe »Mincioma«, ki se je končal s 4 točkami prednosti zanj, in sicer — 88:84. Tekmovali so v članski in mladinski konkurenci. Za »Mincio« je nastopalo tudi nekaj dobrih plavalcev iz Verone, Vicenze, Padove in Milana.

Rezultati: moški — 100 m metuljček: Asti 1.09,1, Vošinek 1.10,9; 100 m prsno: Sacchi 1.19,2, Ogrin 1.22,6; 100 m hrbtno: Elsa 1.12,0, Goršič 1.15,1; 100 m prosto: Frattini 59,7, Zavrnik 1:04,5; štafeta 4x100 m prosto: »Mincio« 4.18,8, Ljubljana 4.27,1. — Ženske — 50 m metuljček: Strumolo 36.1, Maier 39.3; 50 m prsno: Sacchi 41,5, Peterman 41,7; 50 m hrbtno: Souvan 40,2, Buratti 40,2; 50 m prosto: Benti 30,9, Holec 35,9; štafeta 4x50 m mešano: »Mincio« 2:34,0, Ljubljana 2:35,4. — Mladinci: 50 Vošnjak 29,7, Zule 31,9; štafeta 4x50 m mešano: Ljubljana 2:13,9, »Mincio« 2:21,2.

Izven konkurence sta plavali še Tominškova in Souvanova, ki sta bili obe zelo dobri. Tominškova je plavala 100 m prsno 1:28,6, Souvanova pa 100 m hrbtno 1:23,6.

Dvoboj je gledalo okrog 1500 gledalcev, ki so bučno zaploskali Vošnjaku, ko mu je mestni župan izročal plaketo kot najboljšemu mladincu na tekmovanju.

Na povratku iz Mantove so se ljubljanski plavalci ustavili še v Trstu, kjer so v neuradnem troboju premagali oba tržaška kluba Edero in Triestino.

Nekaj boljših rezultatov: moški — 100 m prsno: Ogrin 1:20,6, Pavšič 1:22,6; 200 m prosto: Breskvar 2:27,3; 100 m metuljček: Umek (Triestina) 1:07,2, Vošinek 1:09,1. Vošnjak 1:10,5; 200 m hrbtno: Goršič 2:40.5; štafeta 4x100 m prosto: Edera 4:14,7, Triestina 4:18,7, Ljubljana 4:20,4. — Ženske — 100 m prosto: Peterman 1:19,8; 100 m hrbtno: Souvan 1:21,5; 200 m prsno: Tominšek 3:10,1, Peterman 3:14,5; štafeta 4x100 m prosto: Edera 4:57,3, Ljubljana 5:22,5.

(kD)

Vasović pri C. zvezdi

BEOGRAD, 11. julija. — Dosedanji član Partizana Vasović bo v novi sezoni nastopal za Crv. zvezdo, za katero je podpisal pogodbo za štiri leta.

NOGOMETNI TURNIR MLADINCEV

Slovenija : Črna gora II. 3:3 (2:1)

Amaterska načela bledijo v tenisu

PARIZ, 11. julija. — Na kongresu mednarodne teniške federacije so ponovno razpravljali o amaterskih načelih. Ugotovili so, da ta načela vse bolj bledijo. Izvršni odbor federacije bo moral v prihodnje izbrati učinkovitejšo kontrolo glede materialnih dajatev amaterjev na raznih turnirjih. Po dosedanjih predpisih lahko teniški igralec prejema na dan največ 5 funtov šterlingov.

Brez Reshevskega?

LOS ANGELES, 11. julija. — V petem kolu mednarodnega šahovskega turnirja Memorial Piatigorski se je v prvih petih urah igre končala samo partija Olafsson — Petrosjan z remijem v 40. potezi, pri čemer je imel islandski velemojster lepe možnosti za zmago nad svetovnim prvakom. Partiji Najdorf — Keres in Benkö — Panno sta bili prekinjeni, medtem ko je Reshevsky zaradi bolezni preložil partijo z Gligorićem. Kolikor ameriški velemojster Samuel Reshevsky ne bo ozdravel do današnje partije s Keresom, bo verjetno odstopil s turnirja. Stanje po V. kolu:

Najdorf 3 (1), Keres 2,5 (2), Gligorić 2,5 (1), Petrosjan 2 (1), Olafsson 2, Reshevsky 1,5 (1), Panno 1 (3), Benkö 0,5 (1).

Musil novi prvak SRS

LJUBLJANA, 11. julija. — Mariborski mojstrski kandidat Vojko Musil je osvojil naslov mladinskega šahovskega prvenstva Slovenije za leto 1963. Končni vrstni red:

Musil (Maribor) 11, Jelen (Novinar) 10,5, Žagar (Mb) 10, Ceglar (Nov) 9,5, Bratko (Nov) 8,5, Murovec (Kranj) 8, Kovačič (Celjski ŠK) 6, Klemenčič (Mb) 5,5, Kutin (Nov) in Picek (Novo mesto) 5, Grum (Hrastnik) 4,5, Golob (Celjski ŠK) 3,5, Maurer (Kranj) 2,5 in Mihevc (Mb) 1,5. Vodeči Jelen je v zadnjem kolu izgubil partijo z Bratkom.

Na mladinskem šahovskem prvenstvu Jugoslavije, ki bo od 1. do 20. avgusta v Dravogradu, bodo Slovenijo zastopali Musil, Jelen, Žagar in Ceglar, kolikor pa bo kdo izmed najboljših slovenskih mladincev igral na svetovnem mladinskem prvenstvu v Vrnjački banji, pa bo nastopil tudi petoplasirani Bratko.

Conski turnir

HALLE, 11. julija. — Rezultati VIII. kola conskega šahovskega turnirja: Uhlmann — Portisch remi, Johansson (Švedska) — Robatsch 0:1, Larsen — Johansson (Island) 1:0, Ivkov — Pavlov 1:0, Donner — Ofstadt prek. v dobljenem položaju na Donnerja, Kanko — dr. Trifunović remi, Malich — Johansson prek., Kinmarck — Kavalek 0:1, Versterinen — Minec 1:0, Haman — Doda prekinjeno.

Stanje po VIII. kolu: Robatsch 6, Larsen 5,5 (1), Portisch, Uhlmann, Ivkov, Johansson (Island) 5, Johansson (Švedska) 4,5 (1), Vesterinen 4,5, dr. Trifunović 4 itd.

V nedeljo mednarodni slalom s kajaki

LJUBLJANA, 11. julija. — V nedeljo bo v Tacnu že druga zanimiva prireditev s kajaki, in sicer mednarodni slalom. Začetek prvega teka bo ob 9., drugega pa ob 14. uri. Dvajsetorici najboljših domačih tekmovalcev bodo delali družbo še kajakaši iz ČSSR, Italije, Avstrije, Poljske in ZDA. Največ jih bo iz ČSSR, in sicer nič manj ko 28, med njimi tudi trije bivši svetovni prvaki: Koštal, Vebrova ter Novak-Novak in Jerasek. Število zastopstvo bodo poslali tudi Avstrijci (17), med njimi oba znana kajakaša Danek in Klepp.

Korpa zmagal v Duisburgu

DUISBURG, 10. jul. — Na evropskem namiznoteniškem kriteriju je prvo mesto osvojil Korpa po zmagi nad Švedom Bernardom 2:0. V igri mešanih parov sta Korpa in Mitrovićeva zasedla 3. mesto.

ZAČETEK DRŽAVNEGA MLADINSKEGA PRVENSTVA V KOŠARKI

Slovenija - Makedonija 64 : 62

KRALJEVO, 11. julija. Po uvodnih slovesnostih se je začelo I. mladinsko prvenstvo Jugoslavije v košarki. Najprej sta igrali Srbija in Črna gora. Zmagala je Srbija 86:65. Po zelo živahni in zanimivi igri je nato Slovenija premagala Makedonijo s 64:62, reprezentanca Hrvatske pa je odpravila BiH 78:62.

Preobremenjene električne naprave

Preskrba Ljubljane z električno energijo vedno bolj pereča

Vsa leta po osvoboditvi se je v elektrogospodarstvu razpoložljiva finančna sredstva vlagalo v proizvodne kapacitete, naprave višjih napetosti in v naprave za elektrifikacijo podeželja ter industrije. Manj sredstev pa je bilo vloženih v mestna področja, četudi je tam najbolj naraščala potreba po električni energiji. To opažamo zlasti v Ljubljani, kjer so vse naprave, ki dobavljajo električno energijo, obremenjene do skrajnosti in nimamo prav nobene rezerve niti v transformaciji 110/35 kV, niti ne v dovodnih daljnovodih in kablovodih.

Ker je zaradi tega postal problem dobave električne energije mestu Ljubljana zelo pereč, ga je na zadnji seji obravnavala komisija za preskrbo okraja Ljubljana z električno energijo, na kateri se je prikazalo naraščanje konsuma in nujne izgradnje razdelilnih transformatorskih postaj (v nadaljnjem RTP) s pripadajočimi visokonapetostnimi dovodi 110 oz. 35 kV in 10 kV napajalnimi razvodi za sedanje in stanje do zime 1969-70.

Po dosedanjih izkušnjah bo konsum brez Litostroja, ki ima lasten 35 kV daljnovod iz RTP v Klečah, ki za to ne obremenjuje mestne mreže, naraščal takole:

Leto-zima	Konica obtežbe v kW	Indeks
1962	57.725	100
1963	65.500	114
1964	74.400	128
1965	83.000	144
1966	92.400	160
1967	102.800	178
1968	114.600	198
1969	127.800	221

Pa poglejmo, kakšne možnosti imamo, da bi dobavljali območju Ljubljane toliko električne moči (kW), kolikor jo rabi danes in s kakšno rezervo razpolagamo, če bi se kjerkoli ali v transformaciji ali pa v dovodih pojavila večja napaka. Današnji viri dobave električne energije so:

A. iz RTP v Klečah:
- 35 kV daljnovod za RTP Mirje s transformacijo 35/10 kV — 16.000 kVA
- 35 kV daljnovod Koseze s transformacijo v Kosezah 35/10 kV — 11.150 kVA
- 35 kV daljnovod odcep za TP Pržan in Turboinstitut s transformacijo 35/0,4 kV — 1.200 kVA
- 35 kV daljnovod za RTP Moste s transformacijo 35/10 kV — 16.000 kVA
- 35 kV daljnovod za smer proti Polju: za RTP Polje s transformacijo 35/10 kV — 2.500 kVA
  TP Vodarna v Hrastju s transformacijo 35/0,4 kV — 500 kVA
  TP Gradis, separacija in obrati s transformacijo 35/0,4 kV — 650 kV
  TP Vevče — Papirnica Vevče s transformacijo 35/6 kV — 4.000 kVA

B. Iz RTP v Črnučah:
- 20 kV kablovod za TP Kurilnica s transformacijo 20/10 in 20/0,4 kV — 2.500 kVA
- 10 kV kablovod I, II, in III za transformacijo 10/0,4 kV — 10.500 kVA

C. Iz hidroelektrarne Sava-Brod:
- 10 kV kabelski in prostovodni odvodi — 820 kVA

Skupaj torej na razpolago — 65.820 kVA

Glede na to, da je v Ljubljani faktor moči 0,92, je na razpolago delovna moč:
65.820 kVA × 0,92 = 60.600 kW

Če pogledamo transformacijsko moč v Klečah, Črnučah in moč HE Sava-Brod, ugotovimo, da je znašala konec leta 1962 rezerva v transformaciji le 4.74 % ali izraženo v moči, je znašala le 2.875 kW. Trdimo lahko, da praktično to ni nobena rezerva, ki bi mogla pokriti kakršenkoli izpad transformacije v RTP v Klečah ali Črnučah; se pravi, da danes dobavljamo električno energijo Ljubljani povsem brez rezerve in se je zahvaliti naključju, da vse naprave v redu delujejo.

Obremenilna odnosno toplotna analiza obeh 35 kV daljnovodov (Kleče in Črnuče) torej kaže, da sta za današnje razmere že preobremenjena, ker ne ustrezata tehnično - toplotnim predpisom. Zaradi dejstev, da v transformaciji odnosno dobavnih kapacitetah ni nobene rezerve in ker sta najvažnejša 35 kV daljnovoda preobremenjena, je komisija za preskrbo OLO Ljubljana z električno energijo ugotovila, da je dobavljanje električne energije Ljubljani zelo problematično in je zato sklenila, da je treba že v letošnjem letu resno začeti reševati ta problem.

Po študijah, ki jih je izdelala Elektrogospodarska skupnost, Elektroprojekt, nato pa še podjetje Elektro Ljubljana-mesto samo, je najuspešnejše, če se že letos usposobi RTP Moste, da bi obratovala z napetostjo 35 kV in močjo 26.000 kVA. Razen tega pa naj bi se čimprej lotili izgradnje RTP Center za napetost 110/10 kV, moči 20.000 kVA.

V letošnjem letu bi znašali stroški za napajanje RTP Moste s 35 kV napetostjo ob rekonstrukciji 35 kV doljnovodov in kabelskimi odvodi 119 milijonov dinarjev.

Za izgradnjo RTP Center je bil izdelan idejni projekt, ki terja skupna sredstva v višini 402 milijonov din. V letošnjem letu pa od teh sredstev že potrebujemo 180 milijonov din.

K tem stroškom bo »Elektroprenos« prispeval 60 milijonov dinarjev, tako da ostane še nepokritih 120 milijonov dinarjev.

Iz gornjega sledi, da Elektro Ljubljana-mesto potrebuje že letos za usposobitev RTP v Mostah in za začetek gradnje RTP Center okrog 239 milijonov din. Ta sredstva so nujno potrebna, ker sicer obstaja možnost, da bo preskrba Ljubljane z električno energijo postala že letošnjo zimo nevzdržna, kar bo terjalo nezaželene redukcije električne energije.

Razen običajnih težav pred začetkom gradnje pa smo kaj kmalu naleteli še na nepričakovano oviro glede izdaje lokacijske odločbe za RTP Center. Komisijski lokacijski ogled je bil že 16. marca t. l. in je pričakovati, da še v doglednem času ne bomo dobili rešitve, ker postopek ubira zelo dolgo in morda komplicirano pot.

To kritično energetsko stanje je splošnega pomena, ki gaje dolžno reševati ne le podjetje »Elektro-Ljubljana—mesto« ampak tudi oblastveni organi, ki naj pospešijo izdajo lokacijskega postopka in z dotacijo ali kreditiranjem finančnih sredstev omogočijo rešiti nakazani problem.

INŽ. STANE JESIH

ZDRAVSTVENI DOM SEŽANA

razpisuje prosta delovna mesta:

ZDRAVNIKA za splošno ambulanto Divača

STOMATOLOGA oz. **DENTISTA** za zobno ambulanto Divača

ZOBOTEHNIKA za zobno ambulanto Divača

STOMATOLOGA oz. **DENTISTA** za zobno ambulanto Komen

ZOBOTEHNIKA za zobno ambulanto Komen

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 5701

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA PRI

Tovarni optičnih in steklopihaških izdelkov

LJUBLJANA — METELKOVA 15

vabi zaradi razširitve poslovanja v novo zgrajeni tovarni k sodelovanju naslednje sodelavce:

za dela v konstrukciji in razvoju

STROJNE INŽENIRJE, INŽENIRJA FIZIKE, INŽENIRJA KEMIJE, ARHITEKTE ZA OBLIKOVANJE, STROJNE TEHNIKE, TEHNIKE-KEMIKE, RISARJE, RISARJA ARANŽERJA

za proizvodnjo optike, steklopihaštva in svetlobnih napisov

ELEKTRO INŽENIRJE, ELEKTRO TEHNIKE, STROJNE TEHNIKE-TEHNOLOGE, KVALIFICIRANE STRUGARJE, REZKALCE, KLEPARJE, KLJUČAVNIČARJE, LIČARJE, ELEKTROMONTERJE TER NEKVALIFICIRANE DELAVCE IN DELAVKE ZA PRIUČITEV

za komercialni sektor

KOMERCIALISTE ZA PRODAJO OPTIČNIH IZDELKOV ZA ŠIROKO POTROSNJO, ZA INDUSTRIJO IN PROMET, ZA PRODAJO SVETLOBNIH REKLAMNIH NAPISOV IN OSTALIH ELEKTRO-VAKUUMSKIH IZDELKOV, REFERENTA ZA REKLAMO IN PROPAGANDO

za računovodstvo

MATERIALNE KNJIGOVODJE IN BLAGAJNIKA

v organizacijskem kadrovskem sektorju

REFERENTA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE, ZA IZOBRAŽEVANJE, ZA HTZ, ADMINISTRATORKE, STENODAKTILOGRAFKO, OSKRBNIKA ZGRADBE

v investicijsko vzdrževalnem oddelku

DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA, GRADBENEGA INŽENIRJA ALI GRADBENEGA TEHNIKA S POOBLASTILOM, STROJNE TEHNIKE IN NEKVALIFICIRANE DELAVCE

za okrepčevalnico

POLKVALIFICIRANI GOSTINSKI DELAVKI IN EKONOMA

za steklarno Hrpelje

RAZPISOVALCA DELOVNIH NALOGOV — SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA, TEHNOLOGA — STROJNI TEHNIK, ZA KATEREGA JE STANOVANJE PRISKRBLJENO

ZA VSA STROKOVNA DELOVNA MESTA JE POTREBNA USTREZNA IZOBRAZBA IN ZAŽELENA PRAKSA.

OSEBNI DOHODKI PO PRAVILNIKU OZIROMA DOGOVORU. PISMENE PONUDBE S KRATKIM ŽIVLJENJEPISOM IN OPISOM DOSEDANJEGA SLUŽBOVANJA POSLJITE NA NASLOV:

»TOS« — LJUBLJANA, Metelkova 15, kadrovski oddelek,

KJER DOBITE TUDI VSE POTREBNE INFORMACIJE.

5703

Upravni odbor trgovskega podjetja **SAVINJA, Mozirje,**

razpisuje prosti delovni mesti,

s takojšnjim nastopom službe ali po dogovoru

1. kontrolorja podjetja

2. poslovodjo za mešano trgovino

Pogoj: pod 1. popolna srednja šola z večletno prakso v trgovini ali visokokvalificiran trgovski delavec z najmanj osemletno prakso,

pod 2. visokokvalificiran trgovski delavec z najmanj 5-letno poslovodsko prakso ali kvalificiran z 10-letno prakso, od tega najmanj 5 let na delovnem mestu poslovodje. — Prijave z opisom dosedanjih službovanj in s kratkim življenjepisom pošljite do 20. julija 1963. 5704

Podjetje **»ELAN«** TOVARNA SPORTNEGA ORODJA **Begunje na Gorenjskem**

proda

poi-revolver stružnico

1000 × 125 v nekompletnem stanju

Leto izdelave 1935.

Interesenti naj se zglase do 15. 7. 1963. Ta rok prodaje velja za družbeni sektor. Po tem datumu pa prodamo tudi zasebnemu sektorju. 5680

Kratke zanimivosti

Letošnji model »Škoda« avtomobila

Octavia 1963 — letošnji model potniškega avtomobila Škoda ima precej izboljšav, tako tehničnih kot glede na notranjo opremo. Boljšo vidljivost omogočajo žarometi za parkiranje, ki so nameščeni na straneh avtomobila in hkrati vključeni na smerokaze. Pri preobremenjenem mestnem prometu se je to pokazalo kot izrazita prednost.

Prednja sedeža sta udobnejša in ju lahko vsak čas spremene v posteljo.

Škoda avtomobili so sedaj v prometu v 70-tih državah. Sedanje izboljšave bočo verjetno pripomogle k še večji popularnosti, ki jo uživajo ta motorna vozila po svetu.

Majhno spajkalo

Nemci so razvili pravo miniaturno električno spajkalo z napajanjem prek običajne napetosti 220 V. Ima porabo samo 16 wattov in tehta brez dovodne žice komaj 30 gr. Grelna konica je tanjša od svinčnika. Miniaturna konstrukcija je uspela zlasti zaradi tega, ker ima spajkalo posebno grelno žico, izboljšali pa so tudi postopek izdelave.

Uporaba novega spajkala bo omogočila tehnikom popravila na do sedaj nedostopnih mestih v aparaturah radijske, televizijske in elektronske tehnike.

Novo s področja elektronskih računalnikov

Elektronskim računalnikom povzročajo težave nenadne spremembe temperature okolice, nesnaga v obliki prahu in močni pretresi. Američani so razvili sedaj novo vrsto računalnikov, kjer uporabljajo za pomnilnik podatkov magnetno ploščo. Leta plava na zračni blazini in je neobčutljiva za vse pretrese, pa tudi za temperaturna nihanja in morebitne zaprašitve.

Novi elektronski računalnik uporabljajo na vseh področjih znanosti, tehnike in gospodarstva.

Kadmiranje po novem postopku

V znani letalski tovarni Lockheed so razvili novo tehniko kadmiranja v vakuumu.

Dosedanji postopek elektrolitskega kadmiranja ima kljub dobrim lastnostim to napako, da kadminizirana površina zaradi prisotnosti vodika zelo rača poka.

Po novem postopku obdajajo v vakuumskem prostoru jeklene predmete kondenzirani plini kadmija. Pri tem predmeti sploh niso pod napetostjo in obdrže vseskozi temperaturo okolice.

Vakuumsko tehniko lahko uporabljajo praktično za vse velikosti kovinskih predmetov, od običajne igle do velikih letalskih segmentov.

Postopek ustreza vsem civilnim in vojaškim specifikacijam, posebno glede trajnosti, adhezije in obstoja proti koroziji.

Posebna ugodnost je v tem, da pri novem postopku lahko dosežejo le 0,00762 mm tanko plast kadmija, pri tem pa je površina vseskozi enakomerna, celo pri najbolj zamotanih kovinskih delih.

Lahek Diesel motor

Angleški strokovnjaki so izdelali zračno hlajeni štiritaktni enocilindrski Dieselmotor, ki tehta le 72,6 kg. Motor razvija 7 PS pri 3000 obratih na minuto.

Izredno majhno težo so dosegli z uporabo lahkih kovin pri okrovu motorne gredi, cilindrskem bloku, ohišju zaganjalnika in nosilni plošči.

Motor bo omogočil — tako predvidevajo — velik napredek posebno v kmetijstvu, industriji in pri proizvodnji motornih čolnov. Motor ima vrtino 80 mm, dvig 83 mm. Razmerje kompresije pa je 22:1.

Kelti so proizvajali odlično jeklo

Na Magdalenski gori na Koroškem pri Dravogradu, nedaleč od jugoslovanske meje, so odkrili Avstrijci razvaline iz keltske in rimske dobe. Po obsežnih raziskavah so ugotovili, da so na tem mestu Kelti in pozneje Rimljani topili železo in pridobivali pravo jeklo. Našli so dobro ohranjene sekire, igle, dleta in kladiva, še danes običajnih oblik. Avstrijski metalurški inštitut je raziskal kvaliteto orodij in dognal, da ustrezajo celo današnji moderni proizvodnji. Znani »ferrum noricum« izvira torej odtod.

Pri izkopavanju so našli sicer obrise peči in ostanke oglja, vendar verjetno nikoli ne bo moč povsem dognati, po kakšnem proizvodnem postopku so izdelovali Kelti in pozneje Rimljani celo jeklene predmete.

Avstrijski časopisi poudarjajo, da najdba potrjuje njihovo slavno tradicijo železarstva.

Beljakovinska hrana iz nafte

To in ono s svetovnega kongresa za nafto v Frankfurtu

V dneh od 19. do 26. VI. je bil v Frankfurtu ob Mainu šesti svetovni kongres za nafto. Skoraj vse države, ki imajo tovrstno industrijo, so poslale številčno močne delegacije na ta kongres, med njimi tudi Jugoslavija. Skupno je kongresu prisostvovalo okrog 7.000 strokovnjakov.

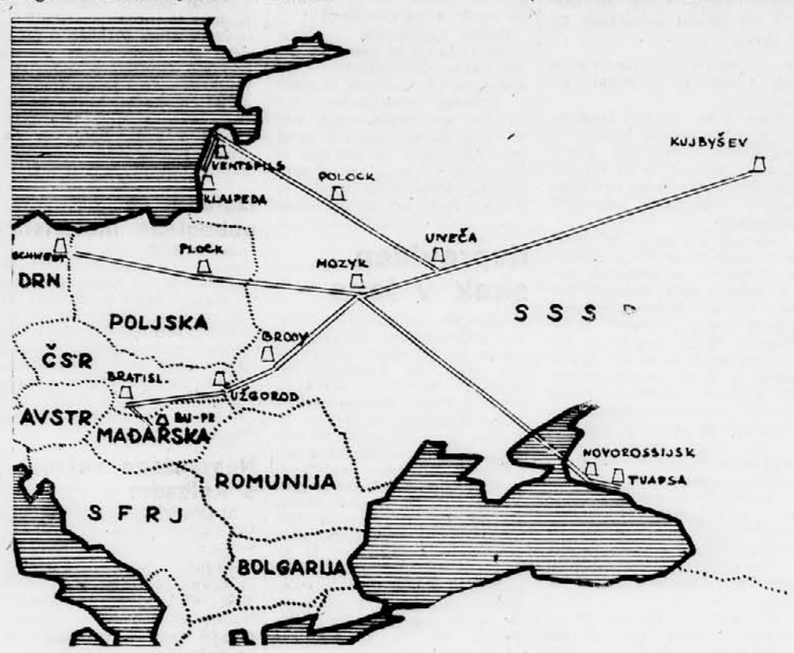

Bodoči »naftovod prijateljstva«

V prvem stoletju svojega obstoja je industrija nafte mogočno zrastla. Danes krijemo z nafto in zemeljskim plinom 50 % potreb po energiji v svetovnem merilu. V svetovni trgovini med celinami zavzema nafta z 9 % največji delež. Direktno zaposluje ta industrija 1 milijon ljudi, mnogim milijonom pa daje delo.

Uporaba za nafto pa ni omejena samo na energetski sektor (proizvodnja pogonskih sredstev in mazivih olj). Kemična industrija uporablja danes nafto in njene derivate kot najvažnejšo surovino. Tovrstna kemična industrija je dobila naziv petrokemija in nam dobavlja sintetični kavčuk, umetna vlakna, sredstva za zatiranje raznih škodljivcev, topila za lake, umetna gnojila, nešteto umetnih tvari in še vrsto drugih produktov. Danes lahko trdimo, da je dežela, ki ne razvija petrokemije, industrijsko zaostala.

ZALOGE NAFTE SO ŠE VELIKE

Pred nedavnim časom so trdili, da bo v kratkem času zmanjkalo nafte. S tem v zvezi so začeli iskati nove vire za energijo in s tem utemeljevali raziskave na področju atomske energije. Vse to pa ne ustreza dejstvom. Odkar je nafta postala glavni vir energije, so stalno naraščale zanesljive rezerve zaradi odkritij novih virov in zaradi vedno boljših metod pridobivanja. Važno je dejstvo, da so zanesljive rezerve vedno hitreje naraščale kot pa poraba. Kot primer navajam: pred 30 leti je bilo razmerje rezerv nasproti porabi enako 14:1, danes pa je isto razmerje enako 30:1.

V letih 1950—1960 je svetovna proizvodnja nafte narasla od 523,5 milijona ton na 1051,9 milijona ton. V letu 1962 je dosegla 1210 milijonov ton. V tem obdobju je narastla sovjetska proizvodnja od 37,9 milijona ton na 186 milijonov ton. S tem je Sovjetska zveza že danes zasedla drugo mesto.

Letna proizvodnja nafte v tonah l. 1961.

	Milijonov ton
1. ZDA	353,5
2. ZSSR	166,0
3. Venezuela	151,0

Hruščov je 17. X. 1961 napovedal na XXII. partijskem zasedanju, da bo znašala proizvodnja nafte l. 1965 230—240 milijonov ton, leta 1972 pa 350—400 milijonov ton. S tem v zvezi bi ZSSR prehitela ZDA že l. 1975.

Naraščanje sovjetske proizvodnje je v zvezi z novimi odkritji nahajališč nafte na področju Ural-Volga, v Baškirski republiki, v Tatarski republiki, v Kazakstanu in v zahodni Sibiriji.

V primerjavi s to veliko proizvodnjo je pa izgradnja rafinerijskih kapacitet in transportnega sistema zelo skromna. Ceno sovjetske nafte obremenjuje v prvi vrsti slab transportni sistem. Največji del transporta nafte in derivatov odpade še danes na železnico. Zato je začela ZSSR izvajati velikopotezni program, po katerem naj bi bila nahajališča nafte povezana po naftovodih s potrošniškimi centri. V ta program spada tudi takoimenovani »naftovod prijateljstva« ali kot ga na zahodu imenujejo »COMECON — pipeline«. Ta naftovod bo dolg 5500 km. Njegovo izhodišče bo »Lopatino« v okraju Kujbyšev. Do Mozyr'a v Belorusiji (to je 1350 km) bo imel naftovod premer 102 centimetra.

En odcep bo izpeljan iz Mozyr'a do Novorossijskega in do Tuapse na Črnem morju (670 km).

Drugi odcep bo izpeljan iz Uneče do Polocka (380 km) in nadalje do Ventspilsa in Klajpede (470 km). S tem bi bil omogočen eksport sovjetske nafte v Skandinavske države.

Tretji odcep bi vezal Mozyr s Plockom na Poljskem (1150 km). Odtod se bo podaljšal naftovod v Schwedt, ki leži na zahodni obali Odre v DDR.

Četrti naftovod bi vezal Mozyr'-Brody v Ukrajini — Užgorod — Bratislava. Vzhodno od Bratislave se bo odcepil stranski vod v smeri Budimpešte.

ZNANSTVENI NAPREDEK IN INDUSTRIJSKI RAZVOJ NA PODROČJU NAFTE

Do leta 2000 nas loči še 37 let. Pred 37 leti smo pisali datum 1926.

Če hočemo predvidevati spremembe, ki bodo nastale na znanstvenem in industrijskem področju do l. 2000, si moramo ogledati hitrost tega razvoja v letih 1926 — 1963. Saj nas ista doba loči od l. 2000.

Naravoslovje nam je dalo l. 1923 valovno mehaniko (Louis de Broglie), l. 1924 kvantno mehaniko (Heisenberg), l. 1925 elektronski spin, l. 1933 umetno radioaktivnost (Joliot), l. 1936 mezon.

Matematika je dala l. 1926 teorijo skupin, l. 1940 teorijo mreže. L. 1927 se je prvič posrečila televizija, l. 1928 sinteza nylona, l. 1940 je bil odkrit radar, l. 1941 elektronski možgani, leta 1945 atomska bomba.

V biologiji so odkrili leta 1927 umetno mutacijo, l. 1928 penicilin, l. 1935 viruse, l. 1937 sulfonamide in l. 1939 umetno oploditev.

Znanost in tehnologija nafte je v tem oziru na prvem mestu. Tehnologija spremlja stalno odkritja na polju fizike, mehanike, elektronike, gradbenega materiala in kemije in obratno. Tehnologija daje vsem tem vedam stalno nove naloge. Ne smemo pa te medsebojne stike prepustiti naključju. Najboljši način, da poženemo tehniko v razvoju naprej je, da ostro kritiziramo obstoječe postopke in nadomestimo spoznane pomanjkljivosti s pomočjo novih odkritij na polju naravoslovja.

Sigurno je, da bo poraba nafte do leta 2000 ogromno narasla. Pri istem letnem narastku (za 5%) bo znašala poraba leta 2000 7,5 milijarde ton. V ta namen bo treba seveda poiskati nove rezerve. Poleg tega bo treba v teh prihodnjih letih:

povečati finančna sredstva za iskanje novih nahajališč nafte;

— upoštevati pri iskanju celokupno kopno zemljo;

— razširiti prospekcijo na morsko dno;

— izboljšati prospekcijske metode;

— znižati stroške vrtanja;

— povečati izkoristek pri črpanju nafte.

Prospektorji sklepajo danes po raznih metodah indirektno na prisotnost nafte pod zemeljsko skorjo. Iznajti pa je treba metodo, ki bo direktno pokazala na nafto. V tem oziru so ruski prospektorji že zelo blizu zadanega cilja.

Nekoliko nerazumljivo je dejstvo, da hoče človeštvo prodreti v vsemirje, ko pa ne pozna dobro niti svoje zemlje oziroma svojih morja. Še danes ne vemo, kaj vse skriva morsko dno v svojih globinah. Tu je hvaležno polje za raziskovanja, ki bi sigurno prinesla praktične rezultate, kar ne moremo trditi za vsemirske polete.

PETROKEMIJA — KLJUČ ZA VIŠJI STANDARD

Vsekakor pa bi bilo dobro odkriti nov vir za pogonska sredstva in ohraniti nafto petrokemični industriji, ki prinaša skoraj vsak dan nova odkritja.

O razvoju petrokemične osnove za organsko industrijo govori tudi naslednja predelnica, ki zajema glavne industrijske dežele zahodne Evrope.

Proizvodnja organskih spojin v zahodni Evropi na petrokemični osnovi (izraženo v 1000 t ogljika)

Država:	Leto 1953	1955	1957	1959	1961
Zah. Nemčija	55	110	166	335	885
Francija	16	37	82	260	510
Italija	12	29	73	180	246
Holandija	12	28	37	54	85
Vel. Britanija	124	197	274	378	618
Ostale države	0	0	0	18	156
Skupaj	219	401	630	1225	2400

organska kemija — 16,000.000 ton letno
iz petrokemije — 13,000.000 ton letno, to je 80%.

Pa tudi socialistične države so spoznale važen pomen petrokemije in bodo v bodočih letih investirale ogromne vsote za to industrijo. Do leta 1965 bo ZSSR investirala v petrokemično industrijo 100 milijard rubljev. Proizvodnja sintetičnega kavčuka bo narasla za 340 %, proizvodnja kemičnih vlaken za 400 %, proizvodnja plastičnih tvari in smol za 670 %.

Jugoslavija gradi velik kombinat v Zagrebu, drugi kombinat pa je v načrtu v Pančevu. Ta poslednji računa na nafto, ki jo bodo dobili po naftovodu iz republike Madžarske.

Glede hrane je napisal leta 1887 znanstvenik W. de Fonvielle v svoji biblioteki čudežev: V zvezi z odkritji, ki jih kemična sinteza vsak dan prinaša, si lahko utemeljeno predstavljamo, da bodo praktični kemiki premagali upor, ki ga nudi dušik pri spajanju v nove snovi. Prišel bo kemik, ki bo vezal dušik na nafto in tako ustvaril užitno tekočino, ki bo polnovredno nadomeščala meso.

To prerokovanje se je danes uresničilo. Francoski kemiki Alfred Champagnut, Jean Filosa, Bernard Laine in Charles Vernet so »prevzgojili« določene kvasovke v tem smislu, da krijejo pri razmnoževanju svojo potrebo po ogljiku iz parafinov nafte. Te kulture istočasno odvzamejo frakcijam nafte parafin (jo torej rafinirajo), obenem pa se na račun parafinov razmnožijo. Izkoristek je 100%. Ostanek frakcije, ki se ni pretvoril v kvas, lahko odstranimo z običajnimi fiziko-kemičnimi metodami.

Danes teče že polindustrijski poizkus. S to biosintezo je odprt neizčrpen vir sintetične hrane, najprej kot krme za živino.

Kmetijstvo je panoga, ki je še danes zelo konservativna in ki ne izkorišča v polni meri vseh odkritij na znanstvenem in industrijskem področju. Poznavanje vseh možnosti, ki jih nudi nafta, bi koristilo tudi tej panogi.

Vsa premišljevanja o razvoju znanosti in tehnike pa so brez smisla, če ne upoštevamo, da morajo služiti samo enemu namenu, to je človeku.

INŽ. FRANC PREMRL

Skica nekaterih zahodnoevropskih naftovodov

Deško vzgajališče v Logatcu v plamenih

Po prvih cenitvah za skoraj 15 milijonov dinarjev škode

GORENJI LOGATEC, 11. julija — Danes ponoči, približno ob 1.20 uri, so vrh strehe bivše Windischgrätzove graščine, v kateri je sedaj deško vzgajališče, zajeli ognjeni zublji. Ogenj se je naglo razširil in v cerkvi v Gorenjem Logatcu je udarilo plat zvona. Okoli graščine je bilo že vse živo, ko so prvi prispeli na pomoč gasilci iz Dolenjega in Gorenjega Logatca, katerim so kmalu prihiteli na pomoč še cerkniški in ljubljanski gasilci. Ob pomoči prebivalcev in gojencev vzgajališča so pogasili ogenj, ki je napravil po prvih cenitvah za blizu 15 milijonov dinarjev škode.

V dopoldanskih urah smo bili na pogorišču, iz katerega se je na nekaterih krajih še kadilo. Tam je bila komisija TNZ. Po prvih ugotovitvah je ogenj izbruhnil v podstrešnem prostoru, kjer je bilo v bivši spalnici nekaj posteljnih vložkov, dek in drugega inventarja. O vzrokih niso vedeli povedati še nič natančnega, ker je preiskava še v teku.

V graščini je bilo le 17 gojencev, ker je preostalih 58 gojencev na taborjenju predvojaške vzgoje, doma na dopustu ali pomagajo pri obnovitvi letos kupljenega počitniškega doma v Novigradu v Istri. Današnjo noč je bil dežurni vzgojitelj Miodrag Petrović, ki nam je povedal naslednje:

»Tu sem šele dva meseca. Danes ponoči sem bil dežurni. Počakal sem, da so zaspali vsi gojenci, nakar sem tudi sam okoli 11.30 legel. Spal sem trdno in me je zbudila šele snažilka, ki stanuje v bližini vzgajališča. Najprej sem seveda stekel v spalnice in prebudil vse gojence. Nekateri so hoteli takoj reševati, česar pa jim zaradi nevarnosti nisem dovolil. Kasneje je nekaj gojencev pomagalo gasilcem.«

Upravnika Janka Logarja, ki je v ljubljanski bolnišnici, nadomešča vzgojitelj Franc Korenč, ki nam je na vprašanje, kje bodo sedaj prebivali gojenci vzgajališča, odgovoril naslednje:

»Seveda je sedaj še težko reči, kam jih bomo premestili. Vsekakor je graščina toliko poškodovana, da nam lahko nudi le zasilno prebivališče za nekaj gojencev. S sedanjimi 17 gojenci bi že kako, mnogo teže pa bo, ko se okoli 20. t. m. vrnejo skoraj vsi gojenci. Verjetno bomo morali predčasno pustiti na dopuste vse gojence, prisiljeni pa bomo verjetno tudi predčasno odpustiti nekaj gojencev. — Škoda je ogromna in potruditi se bomo morali, da graščino čimprej obnovimo. Precej nam bodo morali pomagati tudi gojenci sami.«

Seveda smo ga tudi povprašali, kaj meni o vzroku požara.

»Po mojem mnenju se je vzgalo v bivši spalnici na podstrešju, ki smo jo uporabljali za garderobo, v njej pa je bilo tudi nekaj posteljnih vložkov, odej in drugega. Kadar je v domu polno gojencev, se je često dogajalo, da so se skrivali prav v tem prostoru, kjer so verjetno tudi kadili. Čeprav smo prostor zaklepali, obstaja možnost, da je ogenj povzročil odvržen cigaretni ogorek. To pa je seveda samo moja domneva.«

Deško vzgajališče v Gorenjem Logatcu je današnji požar močno poškodoval. — Od dveh spalnic v prvem in dveh v drugem nadstropju, sta zgornji dve neuporabni, ker je strop na več mestih porušen. Prav tako je uničeno ostrešje in vsi prostori na podstrešju. Materialno škodo je težko oceniti, ker bo potrebno mnogo več dela, kot izgleda; stropi so namreč leseni in vsi močno poškodovani.

V. SMOLE

Nepreviden skok v levo

KRANJ, 11. julija — Včeraj popoldne je na križišču ceste I. in zasavske ceste III. reda na Laborah pri Kranju avtobus KR-41-28 (voznik Franc Biček) oplazil Miro Krampel, ki je šla iz Kranja proti Orehku. V križišču je namreč Biček z avtobusom pravilno prehiteval Kramplovo po levi in potem zavijal na Savsko cesto, vendar je Kramplova pri prehitevanju nenadoma skočila v levo, tako da jo je avtobus zbil po cesti. Pri padcu je dobila pretres možganov, se udarila v ramo in se ranila po levi nogi. Prepeljali so jo v kranjski zdravstveni dom.

Tovornjak v Sočo

GORICA, 11. julija — Pri visečem mostu čez Sočo v Rodežu je tovornjak GO-19-07 (voznik Alojz Piščanc iz Razgurij pri Podnanosu) včeraj opoldne zapeljal v Sočo. Pri vzvratni vožnji je namreč zapeljal na nasip, ki pa se je vdrl, tako da se je tovornjak znašel v vodi. Šofer je na srečo pravočasno odskočil. Škoda: pol milijona dinarjev.

Izsledili so pobeglega motorista

MARIBOR, 11. julija — Organi tajništva za notranje zadeve so včeraj izsledili Franca Voha (27 let), ki je 15. junija pozno zvečer z motorjem MB-14-523 v vasi Bistrica podrl pešca Jožeta Herača (61 let) iz Bistrice. Pri nesreči je Herič dobil kompliciran zlom noge, motorist pa je po nesreči pobegnil.

Neprevidna vožnja s kolesom

MARIBOR, 11. jul. — Včeraj opoldne je kolesar Stjepan Korade na Šentiljski cesti v Mariboru pri hiši štev. 140 pri prehitevanju zbil po cesti Katarino Korenjak. Ta je pri padcu dobila pretres možganov in in odrgnine.

Dež, velika hitrost in slabe gume so botrovali nesreči pri »Keršiču«

Voznik »Juniorja« je še v bolnišnici, vendar izven nevarnosti

LJUBLJANA, 11. julija — Ko je minulo sredo ob pol šestih popoldne Milan Marincelj s svojim novim »Opel-rekordom« LJ-91-20 zapeljal v prvo semaforsko križišče od Šentvida proti mestu, se je nenadoma vlil dež. Voznik ni zmanjšal hitrosti in tako se je pri gostilni »Keršič« nenadoma znašel pred »Juniorjem« LJ-179-52.

Marincelj je na blagem ovinku pri »Keršiču«, v katerega se je pripeljal s hitrostjo med 70 in 80 kilometri na uro, začel zavirati. Toda vsa prizadevanja so bila zastonj, vozilo je vztrajno vieklo na levo polovico ceste. Se hip in »Junior«, ki ga je upravljal Milislav Jelačič, se mu je zaril v desni bok. Ljudje, ki so se pred nalivom zatekli v bližnje veže, so prihiteli na pomoč. »Opla« je sunek vrgel na pločnik, »Juniorja« pa je vrglo nazaj. Toda oba sta obstala na kolesih.

V obeh vozilih je bilo [illegible] ljudi. Marincelj je bil na srečo sam in se je le laže poškodoval, medtem ko je Jelačič, ki je vozil s približno hitrostjo 60 kilometrov na uro, skupaj s svojo ženo Marijo ter otrokoma Mileno in Jožkom nemočen čakal trčenja. Sploh ni zaviral ali kako drugače ukrepal, saj je zagledal vozilo pred seboj komaj sekundo pred trčenjem. Volan mu je izbilo iz rok in zaril se mu je v prsni koš, ženo in otroka pa je sunek vrgel naprej.

Rešilni avto in avto Ljudske milice, ki sta tuleč takoj prihitela, sta ponesrečence odpeljala v ljubljansko bolnišnico. Danes je tam le še Jelačič, vsi drugi so le laže ranjeni. Jelačič ima hude notranje poškodbe, vendar je njegovo življenje izven nevarnosti.

Marincelj je prehitro vozil, razen tega pa je imel že zelo izrabljene gume, tako da je na spolzki cesti pri zaviranju izgubil oblast nad svojim vozilom. Ob teh pogojih nesreče ni bilo mogoče preprečiti.

S.

Požar v Ritoznoju

MARIBOR, 11. jul. - Danes je izbruhnil požar na gospodarskem poslopju Pavla Majdiča iz Ritoznoja 10. Zgorelo je celotno stanovanjsko in gospodarsko poslopje, 1200 kg sena, 100 kg masti, sobno in kuhinjsko pohištvo, sadni mlin in nekateri drugi predmeti. Škoda znaša 1,200.000 din. Vzrok požara raziskujejo.

M. K.

Kolesar izsiljeval prednost

NOVO MESTO, 11. jul. — Včeraj ob 14.30 je kolesar Janez Potočar trčil v osebni avtomobil NM-21-06, ki ga je upravljal Viktor Pfaff. Potočar je pripeljal iz smeri Trške gore po cesti IV. reda in je na priključku te ceste z avto cesto izsiljeval prednost. Kolesar se je laže poškodoval in so ga prepeljali v novomeško bolnišnico.

Smrtna nesreča voznika osebnega avtomobila

na železniški postaji v Mostu na Soči

MOST NA SOČI, 11. jul. — Včeraj dopoldne je na železniško postajo v Mostu na Soči pripeljal osebni avtomobil znamke »Fiat 600« GO-33-53, ki ga je upravljal 36-letni Stanislav Tušar iz Tolmina. Z osebnim avtomobilom je zapeljal pred prtljažnice, kjer je razložil prtljago, nato pa nameraval avtomobil obrniti in se vrniti v Tolmin. Z vzvratno vožnjo pa je na 5,2 metra širokem prostoru zapeljal na tračnico prvega tira v trenutku, ko je mimo pripeljal premikalni vlak št. 922. Strojevodja osebnega avtomobila ni mogel videti, ker je bila lokomotiva na koncu kompozicije. Zavirač Emil Cingerle je opazil osebni avtomobil na tirih in je z zastavico in piščalko dal strojevodji znak, naj ustavi, ta pa zaradi kratke razdalje vlaka ni uspel več ustaviti. Prednji vagon je z levim odbijačem zadel osebni avtomobil in ga potiskal pred sebej proti razkladalni rampi. Ko je vlak obstal, je bil voznik osebnega avtomobila mrtev v popolnoma uničenem vozilu.

Za potovanje počitek dopust ROMANI NN

3 ponesrečenci na viaduktu v Tremerju

CELJE, 11. julija — Na viaduktu v Tremerju pri Celju je včeraj pozno popoldne zaneslo motorista Rudolfa Kranjca, ki je vozil iz Laškega proti Celju, na levi rob ceste, kjer je zbil pešca Ivana Jurkovića iz Padeža. Padel je tudi sam ter njegova sopotnica Martina Dežman iz Tolstega pri Laškem. Motorist si je zlomil levo roko v zapestju, njegova sopotnica pa se je udarila v glavo. Tudi Jurković si je nalomil desno nogo, zato so mu nudili prvo pomoč v ambulanti, medtem ko so Dežmanovo in Kranjca prepeljali v celjsko bolnišnico. Kranjc je kazal znake vinjenosti, zato so mu odvzeli vozniško dovoljenje.

Prehitra vožnja po ‚kačjih ridah'

POSTOJNA, 11. julija — Štefan Zver iz Ljubljane je z osebnim avtomobilom LJ-153-48 včeraj popoldne vozil zelo hitro od Postojne proti Planini. Na nepreglednem ovinku na »kačjih ridah« je močno zavrl, ker mu je nasproti pripeljal osebni avtomobil GO-36-51 (voznik Ratko Marinič iz Barbana pri Gorici). Kar pa je bila cesta mokra in spolzka, je Zvera zaneslo na levo stran cestišča, kjer se je zaletel v nasproti prihajajoče vozilo. Na obeh osebnih avtomobilih je škode za okrog 200.000 dinarjev.

Nepazljiv mopedist

MARIBOR, 11. jul. - Danes se je pripetila na cesti I. reda v Kaniži hujša prometna nesreča. Mopedist Stanko Gradišnik iz Štrihovca 56 pri Šentilju se je zaletel v nasproti vozeči osebni avtomobil, ki ga je upravljal angleški državljan Francis Reginald Poingdestre iz Bejruta. Mopedist je med vožnjo gledal v levo ter z roko mahal svojemu prijatelju. Pri tem je zapeljal na levo stran cestišča. Ob udarcu si je razbil sprednji del lobanje in dobil hujše rane.

M. K.

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1—3. — UREDNIŠTVO: LJUBLJANA TOMŠIČEVA 3 — UPRAVA: TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896. — PRODAJNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 3, TELEFON ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463, ZA ZUNANJE NAROČNIKE 21-832 POSTNI PREDAL 29 — BRZOJAVNI NASLOV: »DELO« LJUBLJANA ŽIRO RAČUN PRI NARODNI BANKI: LJUBLJANA 600-11-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV — ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika: 20-646

FESTIVAL

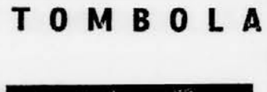

KRIŽANKE

DANES ob 20.30 v letnem gledališču ERO Z ONEGA SVETA v okviru XI. poletnih kulturnih prireditev. Izvaja ansambel Ljubljanske opere in solisti: Marjana RADEV, Mirka KLARIC, Josip SUTEJ, Jovan GLIGORJEVIĆ, Friderik LUPSA, Vanda ZIHERL in Anton GASPERSIČ.

NEDELJA, 14. julija ob 20.30 v letnem gledališču: nastop bolgarskega folklornega ansambla GEORGIJ DIMITROV. Predprodaja vstopnic od 10. do 12. in od 17. ure dalje pri blagajni v Križankah.

Gledališče

OPERA

Petek, 12. julija, ob 20.30: Gotovac: ERO Z ONEGA SVETA. S sodelovanjem jugoslovanskih solistov-gostov. Predstava v Križankah v okviru XI. poletnih kulturnih prireditev. V primeru slabega vremena bo predstava v Operi.

Nedelja, 14. julija, ob 21. uri: Prokofjev: KAMNITI CVET. — Balet. Gostovanje v Kopru.

Konec operne sezone 1962-63.

RTV Ljubljana

SPORED ZA PETEK

4.00 do 8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored im dnevni koledar) 8.05 Iz starejše slovenske glasbe. (F. S. Vilhar, V. Parma, D. Jenko, K. Hoffmeister). 8.30 Od planina do bing-banda. 8.55 Pionirski tednik. 9.25 Petkovo koncertno dopoldne z ansamblom Zagrebških solistov. Tomaso Albinoni: Koncert za godala. C. D. v. Dittersdorf: Koncert za čembalo in godalni orkester. Antonio Vivaldi: Simfonija št. 1 v C-duru. 10.15 Plošča za ploščo. 10.35 Naš podlistek — K. Paustovski: Spomini na sodobnike — 10.55 Vsak dan nova popevka. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! (Oddaja za voznike in potnike motornih vozil). 12.05 Zabavna glasba. 12.15 KN — Inž. Milan Hafner: Predlog programa proizvodnje in odkupa mleka v 7-letnem perspektivnem obdobju v SRS. 12.25 Domači napevi za prijetno opoldne. 12.45 Bosanska narodna glasba. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Preludij, divertimento in suita. Jurij Gregorc: Melanholični preludij. Krsto Odak: Divertimento. Milenko Živković: Suita iz rugeva. 14.05 V paviljonu zabavne glasbe. 14.25 Nekaj Gershwinovega. 15.15 Napotki za turiste. 15.20 Harmonika in kitara. 15.40 Romantične in moderne poje KZRTVL pod vodstvom Milka Škoberneta. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Dragulji iz oper. (Fidelio — Tajna poroka — Vestalka — Seviljski brivec — Momčil — Moč usode — Lohengrin — Pri szekelynskih predicah — Mrtvo mesto — La Wally). 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu. 18.10 Mali koncert zabavne glasbe. 18.45 Iz naših kolektivov. 19.00 Obvestila. 19.05 Glasbene razglednice. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Zoltan Kodaly: Slike iz Matre. 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled. 20.30 Griegovi večeri — III. oddaja. 21.00 Stari ruski napevi (igra Helmuth Zacharias) 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.15 Zabavni orkestri in solisti naših radijskih postaj. 22.50 Literarni nokturno. 23.02 Skupni program JRT — studio Ljubljana Glasba velikih mojstrov Karol Szymanowski: Drugi koncert za violino in orkester. Bela Bartok: Koncert za orkester. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

DRUGI PROGRAM

19.00 Napoved II. programa — poročila. 19.05 Zabavni zvoki. 20.00 Med deli Johanna Sebastiana Bacha. 20.30 Radijski dnevnik II programa. 20.45 Poje Jula de Palma. 21.05 Milan Ristić: Sedem bagatel za orkester. Simfonični orkester Radiotelevizije Beograd dirigira Mladen Jagušt. 21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišlije. Roj Bredberi: Rja. 21.45 Jazz do 22.00. 22.00 do 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan.

TELEVIZIJA

Na kanalih 5, 6, 11 s pretvorniki

19.30 **Skrb za življenjsko raven** — filmska reportaža (Ljubljana)
20.00 **TV dnevnik** (Beograd)
20.30 **Propagandna oddaja** (Ljubljana)
20.45 **Spored jugoslovanske kinoteke — »Nedolžnost«** — češki film v režiji Otokarja Vavre (Ljubljana)
22.15 **Poročila** (Zagreb)

Na kanalu 9

19.30 **Beograjska kronika** (Beograd)
19.45 **»Na ravninah Sprče«** — oddaja studia Sarajevo (Beograd)

Kino

KINOTEKA, Miklošičeva cesta 28: ameriški film: UPOR V SING SINGU. Režija: Paul Fejos. Glav. vl.: Henrich Georg, Dita Parlo. Ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.

KINO UNION: ameriški film ZORO MASCEVALEC. Režija: Carls Barton. Igra Henry Kolvin. Tednik. Predstave ob 17, 19 in 21. uri. Ob 10. uri matineja sovj. barvna komedije VLAK PELJE NA VZHOD.

KINO KOMUNA: italijanski CS film STOJ ZUPAN (PROMETNIK). Režija Luigi Zampa. Igrajo: Alberto Sordi, Vittorio de Sica. Tednik. Predstave ob 16., 18. in 20. uri.

KINO SLOGA: prem. sovj. filma TAHIR IN ZUHRA. Režija: N. Ganijev. Igra J. Rizajeva. Tednik. Predstave ob 16., 18. in 20.

KINO VIČ: amer film V SVETU KOMEDIJE Režija: Harold Lloyd. Igra Harold Lloyd. Predstave ob 16, 18 in 20., uri.

KINO ŠIŠKA: prem. CS ital. nem. glasbenega filma MARINA. Režija: Paul Martin. Igrajo: Rocco Granata, Silvio Francesco, Georgia Moll. Tednik. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 14. ure dalje.

LETNI KINO BEŽIGRAD: sovj. barvna glasbena komedija VLAK PELJE NA VZHOD. Režija: J. Rejzman. Igrata: L. Drankovskaja, L. Galis. Tednik. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro in pol pred predstavo.

MLADINSKI KINO: domači film VOJNA, ob 10., 15. in 17. uri. Film za mladino od 12. leta starosti dalje.

KINO SAVA: ameriški barvni film ISKALCI, ob 16., 18. in 20. uri.

LETNI KINO DOMA JLA, LJUBLJANA: nemški film ZVEZDA RIA, ob 20.30.

KINO TRIGLAV, Ljubljana: japonski barvni film ŠAMPION IN PLESALKA. Tednik. Predstavi ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje. Zadnjič.

KINO ZADOBROVA: švedski film NASMEH POLETNE NOČI, ob 19. uri.

KINO DRAVLJE: italijanski barvni CS film ORIENTALKE, ob 20. uri.

KINO VEVČE: amer. VV film NENADOMA LANSKO POLETJE, ob 20. uri.

KINO BLED: franc. film AFRODITA, BOGINJA LJUBEZNI, ob 18. in 20.30.

KINO CENTER, KRANJ: franc. CS film UZDA OKOLI VRATU, ob 18. uri. Ob 20. uri nem. film REVIJA POPEVK.

KINO STORŽIČ, Kranj: amer. barvni film TRAPER KELLY, ob 18. in 20. uri.

KINO PARTIZAN: franc. CS film UZDA OKOLI VRATU, ob 20.30.

KINO RADOVLJICA: jugoslovansko-nemški pustolovni barvni CS film ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU (po romanu K. Maya), ob 18. uri. Angleški fantastični film ČLOVEK NA LUNI, ob 20. uri.

KINO RADIO, JESENICE: ruski film IVANOVO OTROŠTVO, ob 19. uri.

KINO PLAVŽ, Jesenice: ruski barvni film OPERACIJA DEDIŠČINE, ob 20. uri.

KINO METROPOL, Celje: italijanski barvni CS film LJUBIM — LJUBIS, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO UNION, Celje: ruski film STARI IN MLADI, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DELAVSKI DOM, Trbovlje: angleški barvni VV film OBOROŽEN NAPAD, ob 18. in 20. uri.

KINO ČRNOMELJ: angleški barvni film LEPA CIGANKA, ob 20.30.

KINO PARK — Murska Sobota: nemški barvni film GRASCINA STRAHOV, ob 17.30 in 20. uri.

MESTNI KINO PTUJ: domači kriminalni film MINUTA ZA UMOR, ob 17,45 in 20. uri.

KINO »SOČA« — NOVA GORICA: angl. film NIKOLI NE POPUŠČAJ.

KINO SOLKAN: amer. barvni film GUSAR.

KINO SVOBODA, SEMPETER: amer. barv. film MOŽ Z ZLATO PISTOLO.

KINO SVOBODA, Sežana: angleški film BILO JIH JE SEDEM, ob 20.15.

KINO SOČA, TOLMIN: jugoslov. film KOZARA, ob 20.30.

Čestitke

NA NARAVOSLOVNO- tehnološki fakulteti je iz matematike diplomirala **IVA MULEC.** Čestitamo

Šolstvo

SVET ZA PROSVETO PRI OBČINSKI SKUPŠČINI V NOVEM MESTU razpisuje naslednje štipendije:

— 4 štipendije za študij matematike in fizike na višji pedagoški šoli,
— 1 štipendijo za študij matematike in fizike na univerzi.
— 1 štipendijo za študij angleškega jezika na višji pedagoški šoli,
— 1 štipendijo za študij ruskega jezika na višji pedagoški šoli,
— 3 štipendije za študij tehnične vzgoje na višji pedagoški šoli.

K prošnjam naj kandidati priložijo:

— zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo fakultetne uprave o opravljenih izpitih in srednji oceni,
— kratek življenjepis,
— priporočilo mladinske oziroma študentovske organizacije.

Prednost pri podelitvi štipendije imajo tisti kandidati, ki so opravili že več izpitov na navedenih šolah.

Prošnje vložite na naslov: Občinska skupščina v Novem mestu, referat za šolstvo.

Razpis velja do 31. julija 1963.

5711-S

PO 22. členu Temeljnega zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ št. 32-349/55) Komisija za štipendije Občinske skupščine Jesenice razpisuje za šolsko leto 1963/64 naslednje štipendije:

FILOZOFSKA FAKULTETA
1 štipendijo za študij slovenskega jezika
1 štipendijo za študij sociologije-psihologije
1 štipendijo za študij turistične geografije

FAKULTETA ZA ARHITEKTURO, GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO
1 štipendijo za študij na gradbenem oddelku.

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendijo za študij na I. stopnji — turistična smer
1 štipendijo za študij na II. stopnji — turistična smer
1 štipendijo za študij na II. stopnji

VISJA PEDAGOŠKA ŠOLA ALI I. STOPNJA UNIVERZE
4 štipendije za študij matematike — fizike
1 štipendijo za študij slovenščine — ruščine
1 štipendijo za študij angleščine — ruščine
1 štipendijo za študij slovenščine — srbohrvaščine
3 štipendije za študij biologije — kemije
2 štipendiji za študij zemljepisa — zgodovine
2 štipendiji za študij tehnične vzgoje
1 štipendijo za študij logopedije
1 štipendijo za študij na Višji šoli za socialne delavce
1 štipendijo za študij na višji komercialni šoli — turistična smer
1 štipendijo za študij na višji šoli za sanitarne tehnike

Prošnje, kolkovane s 50 din državne takse, sprejema Komisija za štipendije Občinske skupščine Jesenice do 25. julija 1963.

Prošnjam je treba priložiti:
— življenjepis
— zadnje šolsko spričevalo
— potrdilo podjetja, ustanove ali zavoda, v katerem sta zaposlena roditelja prosilca, o višini mesečnih prejemkov in otroškega dodatka

Priloge k prošnji je treba kolkovati s 30 din državne takse. Komisija ne bo upoštevala nepravilno kolkovanih prošenj, prošenj, katerim ne bodo priložene zahtevane priloge, niti prošenj, ki ne bodo vložene v roku ali za razpisana mesta.

Štipendije bodo podeljene glede na letnik študija v višini od 7.000 do 10.000 din mesečno.

Komisija za štipendije

5710-S

KOMPAS OBVEŠČA

PRED POTOVANJEM ne imejte nobenih skrbi! Vse, kar bo prispevalo, da bo Vaše potovanje prijetnejše in udobnejše, lahko uredite v vsaki poslovalnici KOMPASA! Že nekaj dni pred potovanjem si lahko nabavite želeno vozno karto (železnica, ladja, letalo) tudi s popustom, rezervirate sedež v letalu, posteljo v spalnem vagonu ali kabino na ladji! Vsaka poslovalnica KOMPASA posreduje tudi nabavo potnega lista in vseh potrebnih vizumov!

DO 15. JULIJA se lahko v vsaki poslovalnici KOMPASA prijavite za šestdnevni avtobusni izlet na AZURNO OBALO, šestdnevni avtobusni izlet v HANNOVER in šestdnevni avtobusni izlet v MULHOUSE na gasilsko olimpiado. V poslovalnici KOMPASA so na razpolago tudi podrobnejši programi izletov in ostale informacije.

NOVA POSLOVALNICA V DUBROVNIKU posluje v središču mesta na Pilah v Ulici Maršala Tita 12, nova KOMPASOVA POSLOVALNICA. Poslovalnica nudi vse turistične usluge. — Vsem, ki se bodo v času počitnic mudili v DUBROVNIKU, priporočamo, da se poslužijo uslug, ki jih nudi poslovalnica. Poslovalnica posluje neprekinjeno od 8. do 21. ure.

Obvestila

IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA na gospodarski razstavi občine Moste-Polje v osnovni šoli Ketteg-Murn na Kodeljevem

I. nagrada: motorno kolo »Danuvia« št. 214
II. nagrada: moško kolo »Rog« št. 6242
III. nagrada: prašič 100 kg št. 4818
IV. nagrada: prašič 100 kg št. 4289
V. nagrada: prašič 100 kg št. 5031

Izžrebanci naj se zglasijo zaradi prevzema dobitkov najkasneje do 20. 7. v predsedstvu ObLO Moste — Polje, Proletarska 1-I.

Prireditveni odbor

8508 O

ZARADI GRADBENIH DEL na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani se je uprava šole preselila v Glasbeno šolo Center, Vegova 5. Vse stranke hkrati obveščamo, da je možna telefonska zveza v nujnih primerih samo preko Glasbene šole Center, telefonska številka 22-723.

5713 O

ODDELEK ZA INSPEKCIJSKE SLUŽBE OKRAJNE skupščine Koper sporoča, da se podaljša zapora ceste III. reda štev. 2316 na odseku Zelin—Cerkno zaradi del na modernizaciji za čas od 10. 7. do 20. 7. 1963. Dovoz v Cerkno je mogoč iz Žirov, iz Idrije preko Spodnje Idrije in Žirov in iz Mosta na Soči na Rako in Bukovo za vozila do 5 ton.

O

Mali oglasi

DUCCATI, 98 ccm, ugodno proda Franc Štefančič, Ivanje selo 2, Rakek. Ogled vsak dan. 8614-4

KMEČKO POSESTVO obsoj glavni cesti, 11 ha zemlje raznih kultur, prodam zaradi starosti. — Ludvik Brečko, Vinski vrh — Slivnica, Celje. P 775-7

OD POSTOJNE do Ljubljane izgubljen kopalni pribor. Prosim, vrnite v Gankarjevo 18, Kranj. P 776-8

UPOKOJENEC sprejme v stanovanje upokojenko za skupno gospodinjstvo. Ivan Korenič, Dvori 126, Izola. 8469-6

LAHKO PRIKOLICO za osebni avto, avtoradio Autovox in dvoglasno hupo 12 V proda Cihlar, Robičeva 7. 8562-3

DESKO KOLO, ukradeno na motodirkah v Zg. Šiški, dobite Za vasjo 6. 8576-8

SOBO S POSEBNIM VHODOM oddam takoj dvema tovarišicama. Ponudbe pod »Opremljena«. 8541-6

POTNIŠKE AVTOMOBILE, terenska vozila, avtobuse in kamione kupuje za svoje komitente »AGENCIJA BEOGRAD«, Beograd, Dositejeva 21/III telefon 622-322 4667-3

POROČEN ZIDAR potrebuje stanovanje ali prazno sobo. Za uslugo dela. Ponudbe pod »Zidar«. 8560-6

TELEVIZOR Siemens avtomatik in magnetofon Grundig TK 23, nujno proda Branko Mežan, Dol. Nemška vas 33, Trebnje. 8559-4

POTREBUJEM SAMSKO SOBO, plačam dobro. Ponudbe pod »Nujno«. 8558-6

ENOSOBNO STANOVANJE zamenjam. Berlot, Poljanska cesta št. 53. 8557-6

POTREBUJEM sobo s posebnim vhodom, plačam dobro. Ponudbe pod »Siviljas«. 8556-6

KUPIM DKW De Lux ali Junior, lahko karamboliran. Ponudbe pod »Gotovina«. 8555-3

PRODAM ŠPORTNI VOZIČEK (modelen) in kavč, skoraj nov. Tomšič, Jarnikova 9. 8554-4

LEPO dvosobno sončno stanovanje na Jesenicah zamenjam za enako ali manjše v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Ugodno«. 8551-6

VZAMEM ŠIVILJO na stanovanje. Ponudbe pod oznako »Poštena«. 8494-6

STUDENTKA POTREBUJE SOBO, lahko neopremljena. Ponudbe pod »Plača dobro«. 8490-6

OTROŠKI VOZIČEK, kombiniran, kupim. Ponudbe pod »Dobro ohranjena«. 8609-5

ZLATARNA, Trst, S. Spiridione 2.

5320-4

STAVBNO PARCELO, ki leži na ugodnem terenu, prodam. Primerno za weekend v Zg. Pirničah. Ponudbe pošljite v ogl. oddelek pod »Ugodno«. 8616-7

DEKLE ali starejšo tovarišico sprejmem k 2 in 5-letnemu otroku. Pogoji zelo ugodni. Ponudbe: Milan Izgoršek, Vevče 38, Polje. 8615-1

ZAVAROVALNICA BEŽIGRAD
Ljubljana, Parmova 33
razpisuje
dne 17. julija 1963 ob 9. uri v prostorih zavarovalnice
JAVNO LICITACIJO
dveh poškodovanih vozil FIAT 600. Leto izdelave 1959 in 1961. Vse informacije dobite v pisarni zavarovalnice ali po telefonu 36-404, 405-406. 5709

TOVARNA USNJA
»RUNO«
TRŽIČ
razpisuje delovno mesto
pravnega referenta
za pravne in splošne zadeve, z zadostno izobrazbo ali prakso na ustreznem delovnem mestu.
Nastop takoj ali po dogovoru. Osebni dohodki po pravilniku. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Pismene ponudbe sprejema uprava podjetja, Tržič, Koroška cesta 9. 5687

ČASOPISNO PODJETJE
»DELO« — Ljubljana, Tomšičeva 1
sprejme v delovno razmerje:
mlajšega delavca
z urejeno vojaščino, z dokončano osemletko, ki bi se želel priučiti za rezača v knjigoveznici
snažilko
Ponudbe sprejema sekretariat podjetja v četrtek, 11. julija 1963, in v petek, 12. julija 1963. od 8. do 12. ure.

AGROKOMBINAT LJUBLJANA
Komisija za sprejem in odpust delavcev
razpisuje
naslednja delovna mesta:

SEFA SOCIALNO-KADROVSKEGA ODDELKA
pogoj: filozofska fakulteta ali visoka šola za socialne delavce ali visoka kadrovska šola, zaželena je praksa.

SEFA KNJIGOVODSTVA OSNOVNIH SREDSTEV
pogoj: ekonomska fakulteta ali srednja ekonomska šola z najmanj petletno prakso na takem ali podobnem delovnem mestu.

LIKVIDATORJA V KNJIGOVODSTVU
pogoj: srednješolska izobrazba z dvoletno prakso na takem ali podobnem delovnem mestu in obvladanje strojepisja.

PERSONALNA EVIDENCA
pogoj: dvoletna administrativna šola ali nepopolna srednja šola s potrebno prakso.

KNJIGOVODJO ZA OBRAT DUPLICA
pogoj: srednja ekonomska šola z najmanj 5-letno prakso na tem delovnem mestu

STROJEPISKO za plansko analitski sektor
pogoj: administrativna šola z najmanj enoletno prakso.

Za dobo 1—2 mesecev sprejmemo na počitniško prakso za delo v knjigovodstvu
6 STUDENTOV
zadnjih letnikov srednje ekonomske šole, gimnazije ali ekonomske fakultete. — Nagrade za opravljeno delo po dogovoru.
V začasno delovno razmerje sprejmemo
DVE STUDENTKI
Delovno mesto po dogovoru.
Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Nastop službe takoj. Stanovanja niso zagotovljena. 5702

KMETIJSKO POSESTVO
»BARJE«
obrat JESENKOVO
LJUBLJANA
Cesta na Loko št. 4 (Trnovo) sprejme
več študentov ali dijakov
nad 16 let
za sezonsko delo v vrtnariji.
Zglasite se osebno! 5714

ILUSTRIRANE NOVICE VSEGA TEDNA V TOVARIŠU

S potrtim srcem sporočamo vsem prijateljem in znancem, da je nenadoma preminil naš dobri mož, oče, sin, brat, zet in svak

Stane Tušar

strokovni glasbeni učitelj

Pogreb bo danes, 12. julija 1963 ob 17. uri v Planini pri Rakeku.

Žalujoči:
žena Mira, hčerka Mateja, starši, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

IZŠLA JE NOVA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE REVIJE
TO VA RIŠ

Opozarjamo na reportaže:
KJE SIJE SONCE? — kam lahko greste letovat poceni in kje boste verjetno imeli največ sonca
TRIJE: SEPE, JURKOVIČ in STRNISA — letošnji blejski festival popevke je bil boljši kot lani
SMRT PANCHA VILLE — ob smrti največjega karakternega igralca mehiškega filma Pedra Armendariza
POCENI KALORIJE NA TEKOČEM TRAKU — obisk v veliki mariborski samopostrežni trgovini
PIKNIK — naši rojaki na domačih tleh
STARA SLAVA IN NOVI TURIZEM — ob Ohridskem jezeru je vedno dovolj lepega za še tako izbirčnega turista
VEDNO VROČA KAMČATKA, dežela številnih ognjenikov
GRAD NAD SLOVENJ GRADCEM — še en biser iz zakladnice naše spomeniške arhitekture
HUMOR
KADITI PREPOVEDANO
SVET V MOZAIKU
**N

Vrtimo globus

TOKIO — Po poročilih TASS je začel ponovno delovati ognjenik »Zakejama« v pogorju Mioko na Japonskem. Iz ognjeniškega žrela, ki je mirovalo 13 let, bruhajo plameni in dim.

OTTAWA — Po najnovejših statističnih podatkih ima Kanada 18,896.000 prebivalcev. Štetje je bilo prve dni junija.

RIM — V povojnih letih je izdelala italijanska industrija okoli šest milijonov motornih koles. Proizvodnja je naglo naraščala do konca 1955, ko so začeli motocikle izpodrivati avtomobili. Italija je izvozila doslej okoli 1.3 milijona motornih koles.

PARIZ — Po napovedih strokovnjakov bo Francija pridelala letos 13.6 milijona ton pšenice, s čimer bo na svetovni lestvici prehitela Indijo in se uvrstila na četrto mesto, tako da bodo pred njo SZ z 69.5, ZDA z 29.2 in 14.9 milijona tonami. Francozi si obetajo tudi rekordni pridelek ječmena.

LONDON — Na razstavi varnostnih naprav v Londonu so pokazali med drugim oklepni voz, tako imenovano »blagajno na kolesih« za velesejme, razstave in druge prireditve. Šip na tej blagajni ne prebije krogla iz samokresa, razen tega pa lahko blagajnik ob pritisku na gumb »spusti zaponico«, se pravi, da posebna kovinska plošča zakrije okence.

HAMBURG — V hamburškem pristanišču bo še dobre tri mesece zasidrana 24.000-tonska čezoceanska ladja »Orion«, ki so jo najeli organizatorji razstave cvetličarstva in vrtnarstva ter uredili na njej nad tisoč ležišč za obiskovalce te mednarodne prireditve. Pred 28 leti zgrajeno čezoceansko ladjo so že namenili za staro železo, zdaj pa bo vsaj še do jeseni služila novi rabi.

MOSKVA — Sovjetski tehniki pripravljajo načrte za graditev desetega okraja v Norilsku, velikem sibirskem rudarskem mestu 300 km severno od polarnega kroga. V novi mestni četrti za 14.000 prebivalcev bodo sezidali 11-nadstropne stolpnice. To bodo prva tako visoka poslopja na polarnem območju.

TOKIO — Japonska družba »Nippon Columbia« je začela izdelovati majhne rastlinjake za domačo rabo, v katerih je mogoče tudi pozimi pridelovati paradižnike in gojiti cvetje. Aparat, ki tehta nekaj nad poldrugi kilogram in je visok 40 cm, zagotavlja pod plastičnim šotorom stalno temperaturo 20 stopinj Celzija.

BRESCIA — Vozovi cirkusa »Tibertis« so na poti v Brescio (severna Italija) peljali mimo sejmišča, na katerem so mukale krave. Eden izmed levov je bil očitno lačen, ker je skočil iz kletke, se pognal na sejmišče in popadel telička. Goved se je splašila, lev prav tako, krave so pritisnile z ograjo vred proti tovornjakom, pod enega izmed njih pa se je zatekla prav nič nevarna zver in se dala prijeti.

VELIKO PRISTANIŠČE — Te dni je bilo v Duisburgu ob udeležbi nizozemskih, belgijskih in nemških strokovnjakov mednarodno zborovanje o rečnih plovbah. Skozi duisburško rečno pristanišče (na sliki), ki je največje svoje vrste na evropski celini, gre med drugim tretjina porurskega jekla. Nekaj podatkov o pristaniščnih napravah: 130 žerjavov, med njimi 15 takih za pretovarjanje žita, trije električni prekucniki za premog in 15 posebnih jaškov, ki z zmogljivostjo 6.000 ton na uro skrbijo za čim hitrejše razkladanje in natovarjanje ladij.

Most za „evropsko cesto 4“

Delno so že pripravljeni načrti za kopensko zvezo čez Baltik

Nekaj kilometrov pred novim danskim pristaniščem Rödbyhavn je te dni zasidrana nenavadna barka. Medtem ko plujejo v obe smeri skoraj drug za drugim prevozni splavi s tisoči potnikov, osebnih avtomobilov, avtobusov in tovornih vagonov na krovu, možje v tisti barki vrtajo v morsko dno. Šele pred dvema mesecema so uvedli neprekinjen trajektni promet med dansko in severnonemško obalo, vendar pripravljajo tehniki že nove načrte: most čez 20 km široki preliv Fehmarn naj bi povezal skandinavske in srednjeevropske dežele.

Čeprav mnogi označujejo zamisel o mostu čez Baltik kot prebujno domišljijo, lani ustanovljena družba za pripravo kopenske zveze čez Fehmarnbelt v zračni črti Fehmarn—Lolland z vso resnostjo zbira podatke, na podlagi katerih bi zamašila luknjo na »evropski cesti številka štiri«. Pred nekaj tedni so začeli raziskovati morsko dno, v ta okvir sodi tudi tista barka z vrtalnimi napravami ob plovni poti trajektov.

Z uvedbo prevoznih splavov se je znatno skrajšal čas, potreben za pot iz Köbenhavna v Hamburg, kljub temu pa traja še vedno do sedem ur. Če bi zgradili most, bi avtomobilist premagal razdaljo v dobrih štirih urah, in sicer kadarkoli, tako poleti — zdaj je treba zaradi turističnega navala čakati pri trajektu več ur — kakor pozimi, ko je plovba pogosto prekinjena zaradi snežnih viharjev in ledu. Torej dovolj razlogov za most.

»S tehničnega stališča ne bo težav,« pravijo strokovnjaki, ki pripravljajo načrte za 19.3 km dolgi most med otokoma Fehmarn in Lolland. Kot primer omenjajo most Maracaibo v Venezueli, kjer so morali zaradi močvirnih tal zasidrati opornike tudi do 50 metrov globoko. In dalje: most čez Veliki Belt — Dani so že pripravili načrte zanj — po dolžini in zahtevnosti graditve ne bo mnogo zaostajal za fehmarnskim in vendar ni dvoma, da ga bodo gradili.

Po prvih načrtih, ki jih pripravljajo tehnični strokovnjaki danskih, nemških in francoskih podjetij, industrijskih in trgovskih zbornic ter drugih organizacij, bi bilo vozišče na mostu največ 55 m nad morsko gladino. Za ladje, ki jih plove po tem prelivu vsako leto kakih 80.000, bi bili pod mostom dve glavni (širina po 825 m) in še dve stranski vrzeli, tako da nova kopenska zveza med Skandinavijo in osrednjim delom evropske celine ne bi ovirala plovbe. Po sredini mostu bi speljali dvotirno železniško progo, ki bi jo z vsake strani obdajali po dve vožišči za avtomobilski promet in po dve stezi (za pešce, mopediste in kolesarje).

Poskusne vrtine v največ 30 m globokem prelivu Fehmarn kažejo, da bi bilo treba na najtežavnejšem mestu zasidrati opornike v globini 40 m. S Fehmarna bi zgradili 1.2, z Lollanda pa 3 km dolg nasip, kar bi prav tako precej olajšalo graditev. Na laboratorijskih modelih proučujejo posledice teh nasipov za razmere na obeh otokih, v prelivu pa raziskujejo tokove z radioaktivnim peskom, s fluorescentnimi barvami in z ultravijoličnimi žarki. Tako bodo zbrali zanesljive podatke o tokovih in o selitvi morskega peska.

Gradbeni stroški — po približnih računih bi stal ta most okoli 375 milijonov dolarjev — bi se povrnili nekako v štirih desetletjih, če bi znašala mostnina toliko, kot je treba zdaj plačati za prevoz s trajektom. Gradbena dela bi bila opravljena čez deset let. Snovalci zamisli pa si obetajo še drug vir dohodkov: pod mostno ogrodje bi »obesili« turistične restavracije z razglednimi ploščadmi, od koder bi gostje iz višine skoraj 50 m občudovali ladijski promet. V tej zvezi čaka delo tudi pravnike, ki bodo morali odgovoriti na vprašanje, ali bodo te restavracije izven obalnega pasu postregle z alkoholom brez carine.

J. K.

Daljše življenje vrtnic

Poskusi kažejo, da gospodinjski plin znatno podaljša »življenjsko dobo« okrasnih cvetic v vazah. Primer z vrtnicami: popki na pecljih, ki jih je obdajal etilenski oksid, brezbarvni, rahlo sladkobni plin, so ostali prvih 20 ur povsem nespremenjeni, razcvetati so se začeli šele v zadnjih urah tretjega dne. Po navadi se od grmiča odrezan popek vrtnice razcvete že po 40 urah in kmalu začne veneti.

Gasilci v zaščitnem oklepu

Kar je polžu hišica in mornarju rešilni pas, to naj bi postali pred ognjem varni zaščitni oklepi za vse tiste, ki gasijo gozdne požare. Oklep so izdelali v laboratorijih ameriške gozdne uprave, ki je že razdelila kakih 2.000 teh pripomočkov gozdarjem in drugim, katerih naloga je preprečevati škodo zaradi gozdnih požarov. Gozdna uprava sodi, da se bo novi pripomoček na splošno uveljavil v gasilski službi.

Med poskusi so ugotovili, da človek v tem zaščitnem oklepu brez škode vzdrži veliko vročino, ki lahko znaša v neposredni bližini do 315 stopinj Celzija. Stožčasti pripomoček tehta samo kilogram in ga je mogoče nositi v vrečici na plečih, kjer je tako zvit, da ga lastnik po potrebi razgrne in se v nekaj sekundah zavaruje pred ognjem. Zunanja plast iz tankega aluminija pokriva izolirni papir, pod njim pa je ognja varna bombažna tkanina. Znotraj ima zaščitni oklep posebne naramnice, v zgornjem delu pa izrez s prozornim vložkom in špranje za zrak, tako da se človek v njem varno giblje tudi v neposredni bližini besnečega gozdnega požara.

Konec »izzivalca morja«

Sporočilo o brodolomu, med katerim je utonil René Lescombes, je močno odjeknilo v Arcachonu, francoskem obalnem mestu južno od Bordeauxa. Mnogi Lescombesovi prijatelji izražajo dvom, da se je zgodila nesreča, čeprav vedo, da je »samotarski pomorščak« naravnost izzival morje, saj je najraje plul z barkami, ki jih je težko krmariti.

V drugi polovici junija bi moral Lescombes pripluti z Guadelupa v bližino francoskih obal na sedem metrov dolgem in tri metre širokem splavu »Mille bornes«. V smeri proti zahodu je Lescombes srečno preplul Atlantik, po oddihu se je odločil za vrnitev, v prvi polovici junija so ga videli na gladini pred Azorskimi otoki.

Nesreča se je pripetila sredi junija nedaleč od Ponta Delgada na Cvetličnem otoku. Morje je bilo tako razburkano, da ni bilo mogoče misliti na pomoč, sicer pa samotni jadralec Lescombes po svoji navadi tudi ni prosil zanjo. Nekaj dni kasneje je morje naplavilo obleko in razbitine splava, čez čas pa so našli med skalovjem skoraj do nespoznavnosti obtolčeno Lescombesovo truplo. »Izzivalca morja« so zagrebli na pokopališču nedaleč od majhnega pristanišča Santa Cruz.

Lescombes o sebi ni govoril kot o mornarju, marveč kot o pomorskem pustolovcu, ker je namenoma plul tako, kakor da se je sprl s pametjo. Pred desetimi leti se je kot človek, ki takrat skorajda ni imel niti pojma o morju in plovbi po njem, odpravil iz Bordeauxa s šest metrov dolgo jadrnico na pot čez južni del Atlantika. Na krovu je imel dva kilograma prepečenca, sodček s petdesetimi litri vode in vojaški kompas. Zajel ga je vihar, visoki valovi so mu odplavili hrano in sodček z vodo. Imel je srečo: ravno še o pravem času se je ujel v njegovo jadro ugoden veter, ki ga je odnesel proti Casablanci, kamor je »izzivalec morja« priplul, ko je že omedleval od izčrpanosti in lakote.

»IZZIVALEC MORJA« — René Lescombes pred zadnjo plovbo čez Atlantik: na ono stran je priplul brez posebnih težav na svojem splavu, nesreča ga je doletela med vračanjem tako rekoč tik pred zaključkom dolge plovbe.

»Porotnikom je treba povedati, da je ta hotel kakih šest kilometrov izven mesta, že na deželi,« je vskočil predsednik.

Potem se je obrnil k meni.

»Ali priznavate, da ste hodili v ta hotel skupaj z žrtvijo?«

»Da, dvakrat ali trikrat sva bila tam.«

Ni prikrival svojega zadovoljstva: moji odgovori so se ujemali z zapisnikom.

»Sicer pa,« je nadaljeval komisar, »sicer pa mi je o tem razmerju pripovedovala gospodična Delpestre tisti večer, ko je prišlo do umora.«

»Gospodično Delpestre bomo poslušali kot pričo, vi pa povejte porotnikom, kako je obtoženi to orožje spoznal za svoje.«

»Zelo preprosto: pokazal sem mu ga, niti najmanj ni oporekal.«

Zdelo se je, da ta preprosta razlaga ni kaj prida všeč predsedniku.

»Ali nam hočete opisati, kako ste prišli k njemu domov?«

»Obiskal sem ga v pisarni.«

»Da, v njegovi pisarni... Pripovedujte!«

»K njemu sem šel kmalu popoldne, bilo je desetega marca. Takoj me je sprejel. Obtoženi je že vedel o umoru, sam od sebe je povedal, da je bila Juliette Leroy šest let njegova ljubica.«

»Ali se vam je zdel pretresen, razburjen, nemiren?«

»Name je takoj napravil vtis človeka, ki se zna obvladati.«

»Kaj mislite s tem?«

»To, da je sposoben skriti resnično žalost ali pa biti hladnokrven morilec, oboje hkrati.«

Predsednik se je našobil.

»V tej točki pa vaše pričevanje izpodbija izjave nekaterih drugih, ki so trdili, da je obtoženec vihrav in podvržen izbruhom jeze.«

»Morda! Toda jaz sem vedno imel občutek, da se zna dobro obvladati. Še bolj sem se prepričal o tem med dolgimi zaslišavanji.«

»Dobro, dobro... Vrniva se torej k orožju.«

»Revolver je takoj spoznal za svojega.«

»In kako vam je to razložil?«

»Rekel je, da ga je dal žrtvi dva dni prej, da bi se imela s čim braniti, če bi bilo treba. Vprašal sem ga, ali je morda vedel, da se je žrtev čutila ogroženo, pa je dejal, da ne, da je šlo za bojazen brez pravega, brez otipljivega vzroka.«

»Da. In potem ste mu rekli, naj da svoje prstne odtise.«

»Seveda! Pa tudi pri tem ni ugovarjal.«

x x x

Medtem ko me je komisar zasliševal, sta v sosednji sobi drdrala dva pisalna stroja. Sedel je v globokem usnjenem naslanjaču in potihoma govoril. Uganil sem, da skozi ropot pisalnih strojev v sosednji pisarni vleče na uho oddaljeno enakomerno škrebljanje sto dvajsetih statev. To je zamolkel utrip, katerega ritem veča moč kakor ogromno srce. Nisem še srečal obiskovalca v svojem uradu, ki bi ob tem ostal ravnodušen. Celo sam sem po več kot dvajsetih letih občutil še vedno enako razburjenost, kadar sem jih slišal. Mar je to znamenje moje moči? Morda, toda občutljiv sem bil predvsem za ritem, kakor je človek občutljiv in dovzeten za ritem, kadar gleda, kako korakajo vojaki.

Med zaslišavanjem sem mu bral na obrazu, da tudi njega prevzema ta moč. Medtem ko mi je govoril, je postajal vse bolj vznemirjen. Nedvomno se je vpraševal, ali ni morda ravnal nápak. Potem se je začel vleči za desno uho, jaz pa sem mu razlagal, da Leroy ni imela posebnega razloga za bojazen. Kako naj bi drugače tudi bilo — si je nemara mislil — saj je bila ljubica človeka, ki s takšno gotovostjo vodi to podjetje. Vse, kar se je nanašalo name, je moralo biti odsev te urejenosti in brezhibnosti.

Do tistega popoldneva prve dni marca in nekaj dni, preden je bila umorjena Leroy, sem tudi sam tako mislil.

Sijalo je sonce, toda precej močan severni veter je pometal po cesti, ki je peljala do hišice. Avto sem pustil v tovarni, kajti popoldne nisem imel poslovnih sestankov, pa sem izkoristil sleherno priložnost, da sem se razgibal. Na koncu poti sem videl moškega, ki je odhajal. S hrbtom je bil obrnjen proti meni. Ker je močno pihalo, si je zavihal ovratnik na dežnem plašču. Pogledal sem ga malo pozorneje, kot bi ga sicer, ker je šepal, tako da je za seboj vlekel levo nogo. Kljub oddaljenosti se mi je zdel precej velik in mladostnega koraka. Ko je prišel na križišče, sem ga videl, kako se je moral upirati vetru, ki mu je razkril notranjo stran dežnega plašča. Le zakaj sem obstal in gledal za njim? Morda zaradi njegove trde noge. Zasmilil se mi je in mi postal simpatičen, ne da bi vedel, zakaj. Morda zato, ker se mi je zdel mlad in ker ga je veter tako neusmiljeno bičal.

V Leroyinem nasmehu je bilo vedno nekaj skrivnostnega ne morda kaj skrivnega in prikrivanega, nemara nekaj, kar je bilo podobno spoznanju nekega drugega sveta, tistega sveta, ki se nama je izmikal. Mislim, da je samo redkim lepim ženskam dan tak skrivnosten nasmeh na ustnicah.

Oblečena je bila v gladek kostim iz rjavega jerseya; edina poživitev je bila svetla kravata. Poljubil sem jo na lice: kadar sem prišel, sem jo vselej poljubil na lice, da ji ne bi zbrisal rdečila z ustnic.

»Mar si začela spet kaditi?« sem jo vprašal, ko sem stopil v atelje.

Vonj po tobaku me je presenetil. Kadila je takrat, ko sva se spoznala, pozneje pa sva oba pustila cigarete.

»Vrnil se je,« je dejala.

Obstala je na pragu. Šele tedaj sem pod šminko zapazil bledico. Pogledal sem jo, ne da bi razumel.

»Vrnil? Kdo?«

»On. Henri.«

Henri. Ime mi ni povedalo ničesar, čutil pa sem, da postajam živčen.

»Kakšen Henri? Govori vendar!«

SLOVENIJA AVTO

LJUBLJANA

S SVOJO ZASTOPNIŠKO ORGANIZACIJO ZA VOZILA »ZASTAVA« V SLOVENIJI:

»FERROMOTO«, Maribor
»ŽELEZNINA-AVTODELI«, Novo mesto
»AUTO CELJE«, Celje
»TRGOAVTO«, Koper

ORGANIZIRA JULIJA V VSEH VEČJIH KRAJIH SLOVENIJE:
DEMONSTRACIJO TOVORNIH IN SPECIALNIH VOZIL PROIZVODNJE »CRVENA ZASTAVA«, IN SICER:

11. julija Dravograd — dopoldne
12. julija Ptuj — dopoldne
12. julija Murska Sobota — popoldne
15. julija Celje, Trg oktobrske revolucije — dopoldne
15. julija Žalec, Velenje, Slovenj Gradec — popoldne
16. julija Laško, Radeče — dopoldne
16. julija Trbovlje, Hrastnik — popoldne
18. julija **Ljubljana in okolica** — dopoldne
18. julija Domžale, Kamnik — popoldne
19. julija Kranj, Tržič — dopoldne
19. julija Radovljica, Jesenice, Škofja Loka — popoldne
20. julija Logatec, Vrhnika — dopoldne
24. julija Koper — dopoldne
24. julija Izola — dopoldne
24. julija Portorož — dopoldne
24. julija Buje — popoldne
24. julija Umag — popoldne
24. julija Piran — popoldne
25. julija Kozina — dopoldne
25. julija Sežana — dopoldne
25. julija Vipava — popoldne
25. julija Ajdovščina — popoldne
25. julija Nova Gorica — popoldne
26. julija Tolmin — dopoldne
26. julija Bovec — dopoldne
26. julija Idrija — popoldne
26. julija Postojna — popoldne

Vabimo vse interesente, da si ogledajo in preskusijo vozila. Izkoristite izredno ugodne pogoje za nakup tovornih vozil

»ZASTAVA« 5567

Za dobro voljo

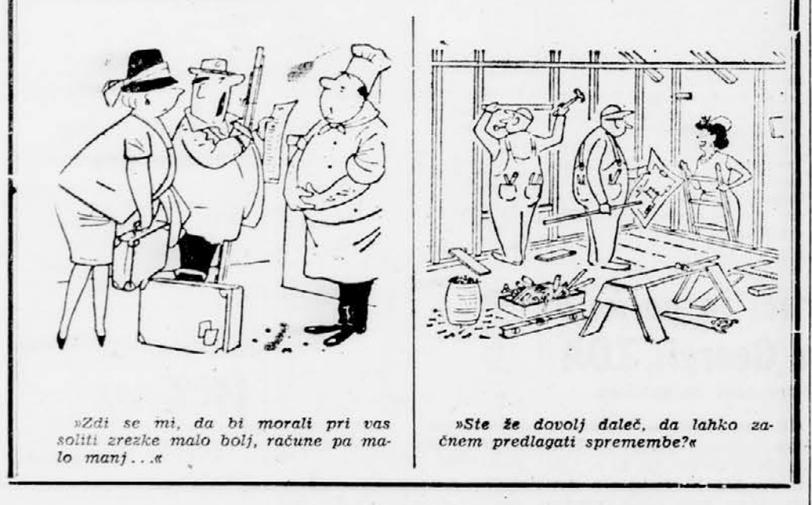

»Zdi se mi, da bi morali pri vas soliti zrezke malo bolj, račune pa malo manj...«

»Ste že dovolj daleč, da lahko začnem predlagati spremembe?«

Križanka

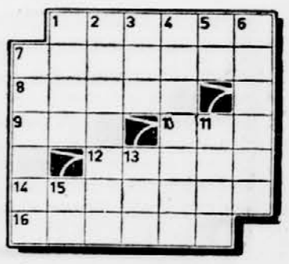

VODORAVNO: 1. zagovornik rasizma, 7. študijski tečaj, 8. sredozemska okrasna rastlina, katere listi so stilizirani na glavah korintskih stebrov, 9. moška oseba iz indijskega epa »Mahabharata«, 10. prestolnica ob Tiberi, 12. slika iz preprostega vaškega življenja, 14. junak Puškinovega romana v verzih, 16. divji kozel.

NAVPIČNO: 1. naše največje pristanišče, 2. žensko ime, 3. moški potomec, 4. spletka, zahrbtna poteza, 5. avtomobilska oznaka sarajevskega okraja, 8. predsednik ZDA v letih 1945–1953, 7. največje brazilsko pristanišče za izvoz kave, 11. pripadnik naroda, ki je živel na našem ozemlju pred prihodom Slovanov, 13. kos celote, 15. kratica za nogometni klub.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Passos, 7. avtomat, 9. Riad, 10. VA, 11. kan, 12. kin, 13. et, 14. cink, 15. tiranje, 17. kuloar.

60. Prebili so se na drugi breg globeli, zatem pa se je sled vzpenjala vse više in više. Vztrajno so sledili ranjeno žival. Oddaljevali so se od kraja, kjer so se spopadli z gorilo, prej komaj zaznavno bučanje je postajalo glasnejše. Nenadoma pa so se znašli ob vrhu mogočnega slapa. Žival je bežala naravnost po ozkem skalnem grebenu in izginila v votlini pod debelo vodno zaveso.

Damatang in očka sta stekla za njo, Fodeba, Boris in Gima pa so čakali zunaj. Ko sta prva dva izginila za vodno zaveso, je Gima nenadoma zgrabil Borisa in ga odnesel po skalnem grebenu. Fodeba je stekel za njim, da bi ga zadržal, toda močni in urni lovec je že izginil v votlini.

Ko je Fodeba planil v temno votlino, je videl samo še, kako je zver odvrgla gorilijo kožo in planila iz skrivališča. »Stari vrač!« ga je prešinilo, ko je zagledal zlobni obraz, spačen od bolečine. »Torej sploh nismo zasledovali ranjene živali! Zver!« je zaklel in stekel na prosto. Toda Gima je bil urnejši. Pred njim je švignil iz votline in spodmaknil skalo, ki je podpirala greben. Damatang se je prvi znašel. Naperil je puško in ustrelil. Toda prepozno. Skale so se vsule v dolino in pokopale pod seboj tudi starega čarovnika. Popotniki pa so ostali odrezani od sveta, v votlini pod bučečim slapom.

PROCES PROTI GLOBKEJU — Generalni sekretar francoskega gibanja proti rasizmu, semitizmu in za mir Charles Parlant govori med razpravo proti visokemu bonskemu funkcionarju Globkeju, ki mu sodijo v odsotnosti. Foto: ADN

RASISTIČNI IZPADI V NEW YORKU — Skupina mladincev, od katerih so nekateri zakriti s kapucami Ku Klux Klana, hoče napasti več oseb (v ozadju), ki so zasedle vhod neke restavracije, ker ta ni hotela zaposliti črncev. Foto: AP

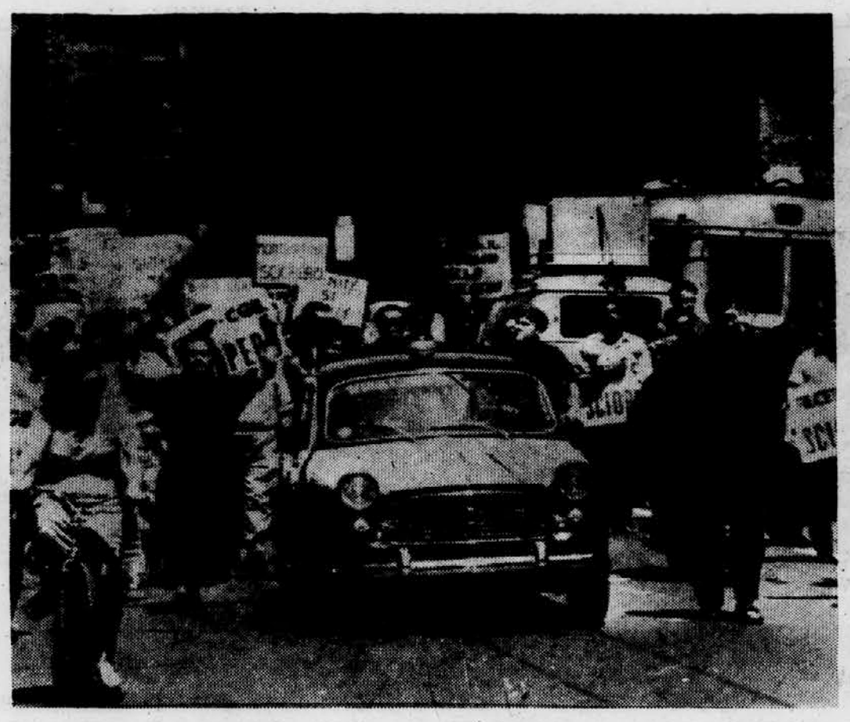

»ENOTNI BOMO ZMAGALI« — Tak je eden od napisov na transparentih, ki so jih nosili stavkajoči delavci kemičnega monopola Montecatini po milanskih ulicah. Vse tri glavne sindikalne organizacije, CGIL, CISL in UIL, so napovedale petdnevno stavko, ker vodstvo koncerna ni sprejelo zahtev po zvišanih plačah. Stavkajoči so priredili motoriziran sprevod po Milanu. Foto: AP

PREVEČ VROČEKRVNI NAVIJALCI NA DIRKAH — Na vsakoletnih tekmah Grand Prix za športne avtomobile v mestu Garnett (ZDA) je bilo v neredih ranjenih 100 ljudi. Skupina mladoletnikov je s konservami za pivo napadla policijo. AP

Nadaljevanje s prve strani

●

ECOSOC

ostaja za minimalnimi potrebami razvijajočih se dežel. Pojasnil je pomen konference OZN o trgovini in razvoju, ki je v tem, da bodo ustvarjeni mednarodni pogoji za pospešitev razvoja manj razvitih dežel, s tem pa tudi za uresničitev ciljev desetletnega razvoja.

Razprava o desetletju razvoja v Ekonomsko-socialnem odboru je pokazala, da v čedalje večji meri uvidevajo potrebo, da OZN preide od ugotavljanja problemnov razvijajočih se držav in problemov v mednarodnih gospodarskih odnosih v celoti na praktično reševanje teh problemov. V razpravi se je izkristaliziralo mnenje, da je prvi pogoj takšnega razvoja uspeh konference OZN o trgovini in razvoju.

●●

U Tant — papež

čevanju vojne kot tudi pomoč državam v razvoju in zaščito pravic ter dostojanstva človeka.

Na koncu svojega govora, ki ga je imel v angleškem jeziku, je papež Pavel VI. izrazil najboljše želje za napredek OZN.

Generalni sekretar OZN je potem obiskal vatikanskega državnega sekretarja Cicognanija.

Po obisku v Vatikanu se je U Tant odpeljal na sedež Organizacije OZN za kmetijstvo in prehrano (FAO), kjer ga je sprejel generalni direktor Sen z vsemi visokimi funkcionarji te organizacije.

●●●

Diverzanti

albanske obveščevalne službe, ki jih je kot oborožene diverzante poslala na ozemlje SFRJ. To so ljudje, ki so se izselili ali pa so bili repatriirani iz Albanije, ali pa gre za jugoslovanske državljane, ki so pobegnili ali zašli na albansko ozemlje, kjer so jih najeli za delo v korist albanske obveščevalne službe. Njihova naloga je bila zbirati podatke vojaške, gospodarske in politične narave, širiti iredentistično propagando in najemati državljane SFRJ za obveščevalno delo v korist Albanije.

Vse to, v nasprotju s trditvami albanske strani, nedvomno priča, da albanska obveščevalna služba in albanska vlada opravljata sistematično in organizirano sovražno dejavnost v odnosu do Jugoslavije, katere posledice utegnejo imeti samo negativen učinek za medsebojne odnose obeh dežel, kakor tudi na položaj na balkanskem področju nasploh.

Sukarno: »Za vsako ceno proti Maleziji«

DŽAKARTA, 11. jul. (Reuter). Indonezijski predsednik Sukarno je izjavil, da je malajski premier Tunku Abdul Rahman prekršil malajsko - indonezijsko - filipinski dogovor, ker je podpisal londonski sporazum o ustanovitvi Malezijske federacije. Pripomnil je, da so se zunanji ministri Malaje, Filipinov in Indonezije prejšnji mesec na konferenci v Manili sporazumeli, da Malezijska federacija ne bo ustanovljena prej, preden prebivalstvo Severnega Bornea ne izrazi svoje volje glede priključitve tega področja k federaciji.

Sukarno je nadalje dejal, tudi predsednika Sallala, ki je prejšnji teden izrazil upanje, da se bo Indonezija »za vsako ceno uprla Maleziji«. Predsednik Sukarno dvomi, da bo prišlo do sestanka najvišjih predstavnikov Indonezije, Filipinov in Malaje, ki naj bi bil v filipinskem glavnem mestu Manili.

Smrtne obsodbe v Sani

ADEN, 11. jul. (Reuter.) Kot poroča radio Sana, je ljudsko sodišče v Sani danes obsodilo na smrt 9 oseb. Obtožene so bile pripravljanja državnega udara v Jemenu. Sodišče je hkrati izreklo zaporne kazni 12 in ostalim udeležencem v zaroti.

Zaroto so odkrili prejšnji mesec med obiskom predsednika Sallala v nekaterih arabskih državah.

Bagdad: »Grobo vmešavanje«

BAGDAD, 11. jul. (Tanjug). Bagdadski radio je danes objavil izjavo predstavnika iraškega zunanjega ministrstva, ki je označil sporočilo sovjetske vlade v zvezi z dogodki na iraškem severu kot »grobo vmešavanje v notranje zadeve Iraka«.

Afrika terja razprave v VS o apartheidu, vojni v Angoli

Varnostni svet naj bi pozval k bojkotu Južnoafriške republike

NEW YORK, 11. julija (Tanjug) — Na sedežu OZN pričakujejo, da se bo v desetih dneh sestal Varnostni svet in razpravljal o politiki apartheida, ki jo izvaja vlada Južnoafriške republike. Pričakujejo tudi, da bo predložena Varnostnemu svetu zahteva, naj razpravlja o angolskem problemu in o kolonialni vojni, ki jo vojuje Salazarjev režim proti angolskemu domačemu prebivalstvu.

O tej zahtevi zdaj na široko razpravljajo protikolonialne sile, predvsem v afriški skupini, ki si prizadevajo, da bi v tem pogledu čimprej in nujno ukrepali v skladu s sklepi konference v Adis Abebi.

Posebni odbor, ki je razpravljal o politiki apartheida in rasne diskriminacije južnoafriškega režima, je končal dolgo razpravo in zadolžil svojega poročevalca, da pripravi poročilo, ki bo takoj predloženo Varnostnemu svetu.

Odbor sodi, da je treba proti Južnoafriški uniji nujno nastopiti z gospodarskim bojkotom in jo tako prisiliti, da bi opustila politiko apartheida. Bojkot naj bi obsegal tudi dobave orožja in nafte.

Odbor obsoja represalije proti prebivalcem Južnoafriške republike in zahteva, naj južnoafriške oblasti izpustijo vse politične zapornike. Pri tem posebej omenjajo Nobelovega nagrajenca Alberta Luthulija, ki je prav tako v priporu.

Posebni odbor zahteva, naj Varnostni svet pozove vse članice OZN, da ustavijo vse dobave vojaškega materiala Južni Afriki. To velja posebno za stalne članice Varnostnega sveta, ki pošiljajo Južni Afriki orožje.

Odboru je bilo predloženih več peticij, vsebujočih dragocene podatke o apartheidu in o drugih dejstvih, ki govore o politiki Južne Afrike. Predlagatelj ene izmed peticij Makavane je med drugim navedel podatke o tujih investicijah v Južnoafriški republiki. Ti podatki osvetljujejo stališče nekaterih držav do Verwoerdove rasistične vlade. Makavane navaja, da je Velika Britanija v zadnjih letih investirala v Južnoafriški republiki okrog 3 milijarde dolarjev. Na Francijo in Švico odpade 20% vseh tujih investicij v Južni Afriki. Ameriške investicije pa znašajo skoraj 700 milijonov dolarjev, to je 17% tujih investicij.

Sovjetska trgovina s tujino

Zahodne države kupujejo v SZ letala, tehnične licence in drugo

MOSKVA, 11. julija (Tanjug) — Sovjetski minister za zunanjo trgovino Patoličev je danes izjavil, da je zunanjetrgovinska izmenjava Sovjetske zveze dosegla lani vrednost 12,1 milijarde rubljev, kar je za 14 odstotkov več kot leta 1961. Sovjetska zveza ima zdaj trgovinske odnose z 80 državami, pri čemer največ trguje s socialističnimi deželami.

Hkrati se povečuje blagovna izmenjava s Finsko, Japonsko, Francijo, Švico, Italijo, Zahodno Nemčijo in Veliko Britanijo.

»Treba pa je poudariti tudi to,« je dejal Patoličev, »da se je v nekaterih zahodnih krogih konec lanskega leta okrepila tendenca, da bi umetno omejili trgovinsko izmenjavo s Sovjetsko zvezo. Vendar upamo, da bo zmagala zdrava pamet v mednarodnih odnosih in da se bo naša trgovina s temi državami razvijala normalno.«

Kakor je rekel Patoličev, je za sovjetski izvoz v zadnjih letih značilno, da se je povečal eksport strojev in opreme, raznih surovin, živil in blaga za široko potrošnjo. Tako so od leta 1955 do 1962 med drugim izvozili 165.000 tovornih in 214.000 potniških avtomobilov, nadalje 94.000 traktorjev in 26.000 kombajnov. Patoličev je pripomnil, da zdaj mnoge tuje firme povpraševajo po novih tipih sovjetskih potniških letal »TU-124« in »AN-24« kot tudi helikopterjih »MI-6«. Nekatere firme v ZDA so odkupile sovjetsko licenco za proizvodnjo aparatov za šivanje žil, francoskim družbam pa so prodali licenco postopka pri mehanični hladni obdelavi jekla.

Patoličev je izjavil, da bo Sovjetska zveza uvozila industrijsko opremo, ladje, proizvode črne metalurgije, surovo usnje in druge surovine ter polizdelke in da bo povečala uvoz blaga za široko potrošnjo iz drugih držav. Predvidoma se bo povečal tudi uvoz jugoslovanske trikotaže iz sintetičnih vlaken, novih modelov obutve iz Češkoslovaške in Madžarske, pohištva iz DR Nemčije in konserviranega sadja in sočivja iz Bolgarije, Madžarske in Romunije.

Srečanje — prispevek k enotnosti mednarodnega študentovskega gibanja

Mednarodno študentovsko srečanje v Ljubljani postaja tradicionalno

LJUBLJANA, 11. julija — V dneh od 4. do 15. julija zaseda v Ljubljani 47 tujih študentov iz 21 držav, zbranih na Mednarodnem študentovskem srečanju. Na prireditvi, ki ji lahko rečemo, da je že skoraj tradicionalna v študentovskem svetu in jo je ljubljanski Univerzitetni odbor ZŠJ letos pripravil že devetič zapovrstjo, so zastopani študentje iz vse Evrope in Afrike.

Deset dni, izpolnjenih s programom, je verjetno prekratkih, da bi se seznanili z vsem, kar žele tako oni kot tudi ljubljanski študentje — gostitelji. Zato je program lahko zajel samo del tega zanimanja. Naslov letošnjega srečanja »Student v moderni družbi« pokriva teme, kot so jugoslovanska revolucija, nova ustava in visoko šolstvo. V drugem delu pa bo govora o specifičnih študentovskih vprašanjih, štipediranju, kreditiranju, študijskih režimih itd.

Namen srečanja je predvsem v tem, da naši študentje predstavijo domovino tujim kolegom, katerih velika večina je letos prvič v Jugoslaviji. V ta namen vzdržujejo ljubljanski študentje že dolga leta stike z vrsto univerz po vsej Evropi, predvsem pa z naprednimi študentovskimi organizacijami na teh univerzah. Poleg študentov iz zahodnih držav, so tu še študentje iz Poljske in ZSSR ter nekaterih afriških držav. Prisoten je tudi predstavnik tržaških Slovencev iz kluba »Jadran«.

Zelo važno vlogo pa ima srečanje tudi glede na sedanjo razcepljenost mednarodnega študentovskega gibanja, ki je razdeljeno na zahodno in vzhodno študentovsko organizacijo — COSEC in MSS. Na srečanju so v glavnem predstavniki univerz — čeprav so tudi nekatere nacionalne zveze poslale svoje zastopnike — vendar že to, da sedijo in razpravljajo skupaj študentje, katerih organizacije so sicer včlanjene v različne mednarodne zveze, pomeni velik prispevek k graditvi enotnosti mednarodnega študentovskega gibanja.

K tej enotnosti pa si ZSJ prizadeva z vsemi silami, tako da se lahko njeno aktivnost, v kateri je precejšnjega pomena tudi kontinuiteta ljubljanskih srečanj, čuti v vsej mednarodni študentovski dejavnosti.

Da so organizatorji letošnjega srečanja uspeli ustvariti delovno in diskusijsko vzdušje, pričajo tako vtisi tujih udeležencev kot tudi primerjava s prejšnjimi srečanji. Medtem ko so prejšnja leta stremeli predvsem k pritegnitvi čimvečjega števila tujih predstavnikov, pa imajo zadnji seminarji poudarek na kvalitetnem delu in sproščenem razpravljanju.

Na srečanju so imeli predavanja vidni javni in znanstveni delavci, univerzitetni profesorji dr. Mikuž, dr. Vavpetič in dr. Vogelnik. Poleg predavanj in diskusij zajema program še nekaj kulturnih prireditev in turističnih obiskov. Prisotne udeležence sta sprejela tudi rektor ljubljanske univerze dr. Makso Snuderl in predsednik mestnega sveta Ljubljane Marjan Tepina.

DRAGO ZAJC

Francoski delavci se borijo za polno pravico do stavke

Zakon o omejitvi pravice stavke v javnih službah?

PARIZ, 11. julija (Tanjug) — S kratkimi prekinitvami dela in protestnimi zborovanji so delavci in uslužbenci v javnih službah, v nacionalizirani industriji in v rudnikih danes manifestirali svoje nezadovoljstvo s sklepom vlade, da sprejme zakon, s katerim bi tem kategorijam delavcev in uslužbencev omejila pravico do stavke.

Na protestnih zborovanjih, ki so bila po vsej državi in so jih skupno organizirale tri glavne sindikalne centrale, so delavci sprejeli resolucije, ki so jih poslali poslancem, senatorjem in predstavnikom lokalnih oblasti.

Delavci in uslužbenci so se tako rekoč stoodstotno odzvali pozivu sindikatov, naj na ta način pokažejo svoje nezadovoljstvo z vladnim sklepom, tako da je to ena najbolj uspelih manifestacij v Franciji v zadnjih nekaj letih. Delavci in rudarji so zelo disciplinirano izpolnjevali direktive sindikatov glede tega, kako dolgo naj trajajo prekinitve dela. Tako so se rudarji na severu spustili v jaške četrt ure pozneje, kot se začne njihov delovni čas. Podobno so ravnali delavci v nacionaliziranih metalurških podjetjih. Delavci v pristanišču so stavkali pol ure pred začetkom dela, medtem ko bodo železničarji prenehali delati pred koncem delovnega dne.

V tej akciji so sodelovali delavci in uslužbenci PTT, nadalje delavci v električnih podjetjih in plinarnah, v tovarni avtomobilov Renault, uslužbenci v mestnem prometu Pariza, uslužbenci v organih lokalne oblasti in drugi.

Predlagani zakon o omejitvi pravice do stavke v javnih službah bodo danes obravnavali parlamentarni odbori, v sredo pa ga bodo predložili parlamentu.

Vladni sklep, da uvede ta zakon, sta razen sindikatov doslej obsodili tudi Komunistična partija in Socialistična stranka Francije. Socialistična stranka je objavila sinoči sporočilo, v katerem naglaša, da je ta zakonski osnutek v nasprotju z določbami ustave, ki priznava pravico do stavke.

Še ena pohvala »Galebu«

PARIZ, 1. julija (Tanjug). Francoska revija »Aviation«, ki je svojo zadnjo številko posvetila 25. mednarodni aeronavtični razstavi, prirejeni nedavno v Parizu, priobčuje zelo pohvalno oceno o jugoslovanskem šolskem reakcijskem letalu »Galeb«. O tem letalu naše konstrukcije in izdelave »Aviation« piše, da je bilo na razstavi »prijetno presenečenje«. Revija poudarja, da je ‚nagli' »Galeb« zelo uspešno predstavljal Jugoslavijo na tej mednarodni prireditvi. Revija objavlja fotografijo »Galeba« v poletu.

New Delhi bo nemara odobril zahodni predlog o »dežniku«?

Tisk: samo še formalno soglasje vlade

NEW DELHI, 11. julija (Tanjug) — Uradni krogi v New Delhiju nočejo komentirati nedavnega angloameriškega predloga o skupnih letalskih manevrih nad Indijo, dopuščajo pa vtis, da bi utegnil biti ta predlog sprejet. Predstavnik zunanjega ministrstva je povedal, da predlog proučujejo zainteresirane vlade.

Pričakujejo, da bo formalni zahodni predlog o skupnih vajah indijskih in zahodnih letalskih sil ter o drugih dogovorih za obrambo Indije pred napadi iz zraka dostavljen v nekaj dneh.

Indijski tisk piše o teh dogovorih kot o dejstvu, ki čaka samo še formalnega soglasja indijske vlade. Dobro poučeni »Times of India« piše danes, da je Indija odklonila prejšnji zahodni načrt o »zračnem dežniku« in zahtevala od Washingtona in Londona pomoč za okrepitev lastnih letalskih sil in za ureditev učinkovitega radarskega in telekomunikacijskega sistema. Načelno soglasje o tej pomoči — piše list — je bilo doseženo med obiskom indijskega ministra za gospodarsko in obrambno koordinacijo Krišnamačarija v Washingtonu in Londonu. Tedaj je bil dosežen tudi dogovor o skupnih letalskih manevrih, medtem ko se bodo o številnih tehničnih podrobnostih dogovorili šele potem, ko se bo indijska vlada dokončno odločila.

Spopad med črnci in policijo v Savannahu v Georgii, ZDA

Spet aretacije, gasilske cevi in solzilec

SAVANNAH, 11. julija (Reuter-AFP) — V mestu Savannah v ameriški zvezni državi Georgii so bile pozno sinoči protirasistične demonstracije, ki se jih je udeležilo nad 2000 črncev. Da bi razgnala demonstrante, je policija uporabila proti njim bombe s solzilnim plinom in gasilske cevi.

Demonstracije so organizirali po sinočnjem velikem zborovanju črncev, na katerem so njihovi voditelji govorili o nujnosti, da zmaga načelo rasne enakosti v ZDA.

Skupina demonstrantov je krenila proti zaporu, kjer je zaprt eden izmed črnskih voditeljev Jose Williams. Demonstranti so zahtevali, da takoj izpustijo tega borca za pravice črncev. Policija pa je aretirala več demonstrantov, ki so prišli v prostore zapora, da bi predložili to zahtevo.

Policija je uradno sporočila, da so aretirali še 25 demonstrantov, ki so jih polovili na ulicah. Demonstranti so na napad policajev odgovorili tako, da so metali vanje kamenje. V tem spopadu je bilo ranjenih več ljudi.

Tudi v drugih ameriških krajih so bile včeraj protirasistične demonstracije. Demonstranti v Danvilleu, v državi Virginiji, so zahtevali, naj delodajalci zagotove več delovnih mest za brezposelne črnce. V mestu Peorii, v državi Illinois, je policija aretirala 40 črncev, ki so demonstrirali proti segregaciji pri zaposlovanju.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Sukarnova čestitka predsedniku Titu

BEOGRAD, 10. jul. (Tanjug). Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je ob izvolitvi prejel brzojavno čestitko tudi od indonezijskega predsednika Sukarna.

Uspeh mariborskega pevskega zbora

LONDON, 10. jul. (AFP). Na sedemdnevnem tekmovanju folklornih pevskih zborov iz 24 držav, ki se je danes končalo v Llangollenu, je drugo nagrado dobil zbor iz Maribora.

Naša delegacija se je vrnila iz Alžira

BEOGRAD, 10. jul. (Tanjug). Nocoj se je iz Alžira vrnila v Beograd jugoslovanska državna delegacija, ki se je pod vodstvom člana ZIS Milutina Morače udeležila proslave dneva alžirske neodvisnosti 4. julija.

Novi predsednik jugoslovanske RTV

NOVI SAD, 10. jul. (Tanjug). Upravni odbor jugoslovanske RTV je na tukajšnji današnji seji sprejel nov pravilnik o uskladitvi skupnega televizijskega sporeda jugoslovanskih televizijskih studiov ter je zaradi odhoda dosedanjega predsednika generalnega direktorja RTV Ljubljana Draga Seligerja na novo dolžnost izvolil za novega predsednika generalnega direktorja RTV Beograd Zdravka Vukovića.

Naši novinarji v vzhodni Sibiriji

IRKUTSK, 10. jul. (TASS). Delegacija zveze novinarjev Jugoslavije je po tridnevnem obisku v vzhodni Sibiriji, kjer si je ogledala tovarno aluminija v Šeljehovu, Bajkalsko jezero, veliko hidroelektrarno v Bratsku in inštitut sibirskega oddelka akademije znanosti, danes pod vodstvom predsednika Jožeta Smoleta odpotovala iz Irkutska v Leningrad.

Ameriški kmetovalci odpotovali v ZSSR

WASHINGTON, 10. julija. (TASS). Na povabilo sovjetskega ministrstva za kmetijstvo je odpotovala v ZSSR delegacija ameriških kmetijskih strokovnjakov pod vodstvom ministra za kmetijstvo Freemana.

Teleprinterska zveza SZ-ZDA 1. septembra

MOSKVA, 10. jul. (TASS). Minister za zveze ZSSR Nikolaj Psurcov je danes sporočil, da bo teleprinterska zveza med Moskvo in Washingtonom začela uradno obratovati 1. septembra.

Pododbor za revizijo ustanovne listine OZN

NEW YORK, 10. jul. (AP). Odbor za spremembo ustanovne listine OZN je danes z 62 glasovi ob 10 vzdržanih ustanovil pododbor predstavnikov devetih držav, ki bo do septembrskega zasedanja Generalne skupščine pripravil predloge za izpolnitev zahtev afriških držav glede razširitve Varnostnega sveta, ki ga sedaj sestavlja 11 članic, in Ekonomsko-socialnega sveta, ki pa ga sestavlja 18 članic.

Avstrija podaljšala rok za preganjanje nacističnih zločincev

DUNAJ, 10. jul. (Tanjug). Avstrijski parlament je danes sprejel zakon, po katerem se 20-letni rok za zastaranje nacističnih zločinov podaljšuje do 29. junija 1965.

Mohamed Budiaf v hišnem priporu

ALŽIR, 10. jul. (Reuter). Alžirsko ministrstvo za informacije je objavilo, da so bivši podpredsednik vlade Mohamed Budiaf in še tri osebe v hišnem priporu.

Jugoslovanska loterija

Poročilo o žrebanju 14. kola srečk, ki je bilo 11. VII. 1963 v Beogradu

Srečke s končnicami	so zadele dobitek din
0	400
04560	60.400
11390	40.400
82760	40.400
91990	60.400
001720	1.000.400
01	800
81	2.000
871	4.000
42341	40.000
68801	60.800
97721	40.000
364811	600.000
62	600
602	4.000
03292	60.000
03622	40.000
17062	40.600
23262	40.600
23932	60.000
204422	5.000.000
03	600
93	600
69143	40.000
75693	60.600
112643	400.000
265233	400.000
352783	600.000
04	800
44	1.000
84	1.000
69734	80.000
05	1.000
85	600
52595	200.000
77915	60.000
78895	60.000
6	400
53646	100.400
57526	60.400
85906	60.400
92136	40.400
95386	100.400
502756	400.400
99776	80.400
37	600
807	8.000
1227	20.000
13777	80.000
20227	80.000
33767	80.000
51157	80.000
69627	80.000
005207	2.000.000
552507	400.000
098	10.000
04578	40.000
38518	80.000
82628	80.000
79	800
89	600
99	800
9049	20.000
02139	80.000

Večji dobitki v Sloveniji: 200.000 din v Celju na št. 052595, 100.000 din v Ljubljani na št. 353646, po 80.000 din v Ljubljani na št. 238518, 402139 in 469734, v Trbovljah na štev. 499776, na Jesenicah na štev. 120227, v Celju na št. 569627 in Mariboru na štev. 182628.

Žrebanje srečk — vsak drugi četrtek!

Telegrami

ŠTUDENTSKI SEMINAR — RIO DE JANEIRO. V brazilskem mestu Salvador se je začel mednarodni seminar študentov iz nerazvitih držav. Prisostvuje tudi predstavnik Jugoslavije.

PRIMANJKLJAJ V JORDANIJI — BEJRUT. V jordanskem proračunu za letošnje leto znaša primanjkljaj 14 milijonov dolarjev. Jordan dobiva letno 40 milijonov dolarjev ameriške pomoči.

JAPONSKI POSKUSI Z RAKETAMI — TOKIO. Japonska je uspešno izstrelila raketo »Zrak-zrak«, ki ima doseg 6 km. Ta poizkus je napravila japonska uprava za obrambo.

FRANCIJA PRIPRAVLJA JEDRSKE POSKUSE — WELLINGTON. Novozelandski premier Keith Holyoake je izjavil v parlamentu, da je Francija zavrnila protest Nove Zelandije zaradi francoskih priprav za jedrske poskuse na otokih Gambiez v Južnem Pacifiku.

Pa še to

REŠITEV IZ ZADREGE — Rimski župan Glauco Dalla Porta je obvestil politične skupine občinskih svetnikov, naj vsaka določi svojega predstavnika v občinsko delegacijo, ki jo bo sprejel novi papež Pavel VI. Opozoril jih je tudi, da morajo biti ob tej priložnosti vsi v frakih. Šef komunistične skupine v občinskem svetu Aldo Natoli je zbral svoje kolege in jih vprašal, kdo ima frak. Ker ga ni imel nihče, so v delegacijo določili žensko — Mario Michetti.

VREME

Vremenska slika: Nad Slovenijo se zadržujejo frontalne motnje in povzročajo slabo vreme. Z njimi doteka nad Alpe in srednjo Evropo še nekoliko hladnejši zrak. Zato bo še naprej nestanovitno.

Napoved za petek: Deloma sončno bo s spremenljivo oblačnostjo in predvsem popoldne nagnjenje h krajevnim ploham oziroma vihtam. - Zjutraj v po kotlinah kratkotrajna megla. Temperature se bodo nekoliko znižale. Ponoči bodo okoli 10, v Primorju 17, najvišje dnevne med 20 in 25 stopinjami C.

ČRNOMELJ

Neurejena preskrba s kurivom

V Črnomlju ni prodajalne kuriva, zato hodijo potrošniki po premog kar na rudnik v Kanižarici. To povzroča težave, ker na rudniku nimajo organizirane prodaje na drobno, niti ni v interesu rudnika prodaja »drobnim« odjemalcem. V Črnomlju bi morali imeti prodajalno kuriva, tako premoga kot tudi drv za široko potrošnjo. Vsekakor bi sodila taka prodajalna v sestav trgovskega podjetja. P. R.

Zaposlovanje — široka naloga

»Zavod za zaposlovanje naj ne bo samo registrator, temveč živ organizem.« so naglasili na nedavni seji občinske skupščine, ko so govorili o zaposlovanju. Nad 320 otrok je letos končalo osemletno šolanje, le 25 se jih je prijavilo za nadaljevanja šolanja. Kaj z drugimi? Potrebe po strokovnem kadru so velike že sedaj, v bodoče bodo še večje. Zavod ima prijavljenih 150 takih, ki iščejo zaposlitev, na drugi strani pa v nekaterih dejavnostih manjka delovne sile. Zavod za zaposlovanje naj bi bil v nenehnem stiku z vsemi kolektivi in skupno z njimi analiziral stanje zaposlovanja v vsaki gospodarski organizaciji ter proučil tudi perspektivne potrebe po kadrih za daljše obdobje. Zaposlovanje in usmerjanje v poklice je potrebno usklajevati s potrebami družbenega razvoja komune. P. R.

NOVO MESTO

V Labodu presegli polletni plan

Industrija perila »Labod« je v prvi polovici letošnjega leta vnovčila za 34,4 % več proizvodnje kot lani v istem razdobju. Svoj polletni plan je izpolnila s 101 %. Podjetje je nabavilo nekaj najnujnejših strojev, problem pa so tesni in neustrezni prostori, ki ga bodo odpravili po preselitvi novomeškega obrata NOVOLESA v Stražo. P. R.

POGLED NA SOČO PRI PLAVAH — Krajevne organizacije ZZB Anhovo, Deskle in Plave pripravljajo skupno proslavo dneva vstaje slovenskega ljudstva, ki se bo začela že 20. julija zvečer ob tabornem ognju na prostrani ravnici v Plavah ob Soči, blizu kraja, kjer so edinice Briško-beneškega odreda NOV uničile sovražno postojanko. Na sporedu bodo družabno-zabavne prireditve. Naslednji dan v dopoldanskih urah pa bodo imeli na istem kraju zbor preživelih borcev in aktivistov NOV iz srednjega Posočja s podelitvijo odlikovanj. — J. P. Foto: J. Gal

CERKNICA

Turistično posvetovanje v Rakovem Škocjanu

Rakov Škocjan pri Cerknici, 11. julija. Pod okriljem ljubljanske in koprske turistične podzveze bo jutri zjutraj ob osmi uri cerkniško turistično društvo priredilo v Rakovem Škocjanu pri Cerkniškem jezeru turistično posvetovanje, ki se ga bodo udeležili turistični delavci in predstavniki družbeno-političnih organizacij z Vrhnike, Logatca, Postojne, Planine, Rakeka, Loške doline, Ilirske Bistrice, Divače, Bukovja in Razdrtega. Na tem sestanku bodo razpravljali o boljšem sodelovanju med posameznimi turističnimi kraji na tem območju, organizaciji propagandne in turistično-informativne službe ter pripravah za izdajo skupnega turističnega prospekta, kakor tudi o drugih skupnih problemih. N. L.

Blejski turistični paradoks

Na začetku sezone je v hotelih manj gostov kot maja in junija

Kdor te dni obišče Bled, lahko opazi, da so ulice in sprehajališča bolj prazna kot v juniju, da so prireditve slabše obiskane, pa tudi na izletih, ki jih dnevno prirejajo, je manj gostov. Kako je torej z začetkom sezone na Bledu? Kako to, da med glavno sezono hoteli niso tako dobro zasedeni kot so bili maja in junija?

Pri turističnem društvu Bled so povedali, da je te dni na Bledu približno 1360 gostov od tega več kot polovica tujih. Približno toliko gostov je bilo tudi lani in predlanskim v tem času — le s to razliko, da so letos v večini tujci, prejšnja leta pa so bili v večini domači gostje. In če pogledamo še malo nazaj in se spomnimo, kaj smo lani pisali ob tem času, lahko ugotovimo, da je običajno vsa leta na prehodu v glavno sezono neko mrtvilo — nek zastoj, ki ga doslej še nismo mogli odpraviti. Že lani je bilo več predlogov, da bi kazalo predsezonske cene prav zaradi tega splošnega pojava podaljšati do 10. julija, cene glavne sezone pa do 10. septembra. Vendar v gostinskih podjetjih niso razpravljali o podobnih predlogih, razen v hotelu Toplice, kjer nameravajo ta predlog tudi uresničiti. Nekaj podobnega so že pred leti ukrenili v letoviščih sosednjih držav, kjer so opazili isti pojav. Kljub vsemu pa sorazmerno nizko število gostov, če ga primerjamo z junijem, ko je bilo na Bledu večkrat tudi več kot 2000 gostov, ne kaže gledati preveč črno.

Junija je bilo na Bledu skupno 44.905 gostov, od tega 26.156 tujih, lani pa je bilo skupno le 33.618 gostov. Vendar velja omeniti, da so k večjemu letošnjemu številu gostov v juniju prispevali razni seminarji in posvetovanja. Zanimivo je tudi, da so zašebne sobe precej prazne, saj je od 1000 postelj zasedenih le 230.

Prav gotovo pa je Bled pričakal sezono bolj pripravljen kot prejšnja leta. Asfaltirali so velik del pločnikov, program v zabaviščih in festivalni dvorani je bolj kakovosten in pestrejši, bilo je tudi nekaj večjih prireditev itd. Vendar pa je ostal problem, o katerem so razpravljali že lani: kako odstraniti ali vsaj zmanjšati hrup na blejskih ulicah? Na mnogih ulicah v bližini hotelov in najbolj obiskanih zasebnih sob se začne hrup že pred 6. uro zjutraj in nato traja vse popoldne pozno v noč. Tudi na poti okrog jezera se morajo sprehajalci stalno izogibati motornim vozilom, ki vozijo hitreje, kot je dovoljeno. B. BENEDIK

Reorganizacija varstva otrok v Tržiču

Varstvene ustanove bodo prevzele stanovanjske skupnosti

Letošnji občinski družbeni plan v Tržiču daje med drugim precej poudarka vse večji vlogi, ki naj jo imajo krajevne skupnosti pri družbenem, ekonomskem in političnem samoupravljanju v komuni. V planu je predvideno tudi, naj bi problem varstva in vzgoje otrok, ki je na nekaterih območjih še slabo razvito, skušale odpraviti prav te krajevne in stanovanjske samoupravne enote.

Prvi korak v prizadevanju za odpravitev tega problema je prav gotovo reorganizacija otroškega varstva, ki so jo sedaj pričeli izvajati. Doslej je bil v Tržiču osrednji vzgojno-varstveni zavod, ki je imel razen dnevnega varstva šolskih in predšolskih otrok tudi internat.

Sedaj bodo internat ukinili, za tistih nekaj otrok, ki so bili doslej v njem in ki nimajo druge možnosti bivanja, pa bodo preskrbeli primerne rejnike. Vzgojno-varstvene ustanove bodo na svojih področjih prevzele v upravljanje in vodenje stanovanjske skupnosti Tržič-center, Ravne in Pristava.

Stanovanjske skupnosti so se letos tudi finančno okrepile, zato bodo lahko same financirale vzgojno-varstvene ustanove. Seveda pa bodo morali zvišati delež staršev pri oskrbnini otrok. Doslej so starši plačevali za vsakega otroka le po 700 dinarjev na mesec, zato je moral večji del sredstev za vzdrževanje zavoda kriti sklad za šolstvo. Odslej bo sklad prispeval le za stroške za strokovni kader, kasneje pa bo morda tudi to odpadlo.

Strokovni vzgojiteljski kader bodo enakomerno porazdelili v varstvene ustanove. Pri samem varstvu in vzgoji otrok bodo šolskim otrokom posvetili več pozornosti pri učenju in pripravah na pouk. Preko upravnega odbora in delovnega kolektiva bo svet za varstvo družine in socialno varstvo skrbel za pravilno delo v vzgojno-varstvenih ustanovah. Reorganizacijo vzgojno-varstvene ustanove bodo zaključili do pričetka šolskega leta 1963/64. L. STRUŽNIK

POSTOJNA

Čedalje več turističnih načitev

Polletna bilanca turističnega prometa v Postojni in okolici je ugodna. Ne samo, da je do konca junija obiskalo Postojnsko jamo 23 % in Predjamski grad 28% turistov več kot v istem času lani, pač pa je bilo tudi več turističnih nočitev, ki je tretji najvažnejši pokazatelj intenzivnosti kraškega turističnega prometa.

Gostišča postojnske občine so namreč v prvem polletju zabeležila že 10.302 nočitvi ali 38 % več kot v istem času lani. Število nočitev domačih gostov je večje za 35 %, število nočitev inozemskih gostov pa za 39 %: Zlasti dobro sta bila doslej obiskana dva nova objekta, to je motel na Tržaški cesti v Postojni in kamping pri Pivki jami, kjer je samo v weekendih 55 ležišč.

Za letošnji razvoj turističnega prometa na tem območju je še posebno značilen večji dotok inozemskih gostov. Do konca junija jih je bilo v Postojnski jami za 36 % in v Predjamskem gradu za 38 % več kot v prvem polletju lani, zaradi česar je realno pričakovati, da se bo letos dotok deviznih sredstev povečal vsaj za petino. Lani so namreč v Postojni izračunali, da so od tujskega turističnega prometa iztržili pol milijarde deviznih dinarjev. A. M.

Iz včerajšnje tretje izdaje

LJUBLJANA — Na pobudo okrajnega komiteja ZMS Ljubljana pripravlja občinski komite mladine za Bežigradom tri akcije za zbiranje sredstev za pomoč Litijčanom pri obnovi komune, ki jo je v zadnjih dveh mesecih močno prizadela vrsta potresnih sunkov. Za Bežigradom pričakujejo, da bo pri zbiranju odpadnih surovin sodelovalo več kot 1500 mlačink in mladincev iz vrst delavske mladine in približno 1000 dijakov.

Iz današnje prve izdaje

MARIBOR — V zadnjem času so bili abonenti zdravstvene menze zelo zaskrbljeni, ker bodo to menzo morali podreti zaradi gradnje novega mostu. Občinska skupščina Maribor-Center nima denarja, da bi problem takoj odpravila, zato je predlagala, naj bi pripravljala dietično hrano gostinska podjetja. Po razpravah so se odločili, da bo za abonente zdravstvene menze pripravljala hrano gostinska šola na Braniku.

NOVA POSTAJA V PIRANU — Stari Tartini bo imel sedaj mir pred avtobusi, ki so posebno sedaj v sezoni tako pogosto brneli okrog njegovega spomenika. Pred dobrim tednom se je piranska avtobusna postaja preselila iz mestnega središča na morsko nabrežje blizu luške kapetanije, kjer so zanjo zgradili tudi primerno poslopje in uredili postajališče za avtobuse. Upajmo, da se bodo prav kmalu vsi navadili na novo postajo, kajti še vedno se dogaja, da posebno tujci, čakajo avtobus na starem mestu, ker je opozorilo o novi avtobusni postaji tako majhno in od sonca že povsem zbledelo, da ga mnogi sploh ne morejo upoštevati. Foto: D. Kralj

Turisti - kam?

SEVERNA DALMACIJA

PAKOŠTANE je prijetno ribiško mestece s 1900 prebivalci, ki leži 7 km južno od Biograda na moru, nedaleč od Vranskega jezera. Mesto ima lepe peščene plaže v okrilju borovih gozdov, izobilje morskih in sladkovodnih rib. Možni so izleti do Vranskega jezera, na Kornatske otoke, v Šibenik in na slapove Krke. V zasebnih sobah je 350 postelj po 200 do 400 din za noč. Prehrana v zadružni restavraciji stane 700 do 800 dinarjev. Za postavitev šotora je treba plačati po 10 dinarjev za kvadratni meter, za parkiranje pa 100 dinarjev dnevno. Mesto ima ugodne avtobusne zveze z Zadrom, Reko, Ljubljano in drugimi kraji. Informacije daje Turistično društvo »Božikovina«, Pakoštane.

PIROVAC — je ribiško mesto južno od Vranskega jezera, v bližini Biograda na moru v Pirovškem zalivu. Ima veliko plažo. Možnost izletov na Vransko jezero, Biograd na moru ter na otok Murter. V zasebnih sobah je 300 postelj po 150 do 320 dinarjev. Hrana v zadružni restavraciji 500 do 600 dinarjev. Dnevna taksa za postavitev šotora od 50 do 100 dinarjev. Informacije daje Turistično društvo Pirovac pri Biogradu na moru.

SLOVENIJA

ŠKOFJA LOKA — je turistično mesto s 3400 prebivalci, znano po številnih umetniških spomenikih v mestu in v okolici. Leži ob sotočju Selške in Poljanske Sore. Mesto ima lepo kopališče v Puštalu. Vsako soboto je v kopališki restavraciji tudi ples. Okolica je zelo slikovita in so možni krajši izleti na Krancelj in škofjeloški grad z znamenitim muzejem. Daljši izleti so možni na hrib Lubnik, Križno goro, Osojnik in Crngrob. Možni so tudi izleti v Poljansko ali Selško dolino. V obeh rekah so možnosti za robolov. Možnost nastanitve v gostinskem podjetju »Kronar«, ki ima 20 postelj, prenočišča so na razpolago tudi v zasebnih sobah. Informacije daje potovalna agencija Izletnik in Turistično društvo Škofja Loka.

POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO so mirno naselje s 310 prebivalci jugozahodno od Škofje Loke. Prometne zveze z avtobusi so ugodne. Ob topli Poljanščici je kopališče. Možnost ribolova na postrvi in belice. Prijetni izleti so možni v Gorenjo vas, Škofjo Loko, Pasjo ravan, v vasico Javorje ali na Blegaš. Obiskovalci lahko prenočijo v gostišču na Vidmu, ki ima 4 postelje, v zasebnih sobah pa je 32 postelj. Informacije daje Turistično društvo Poljane nad Škofjo Loko.

EVROPSKI PRVAK MIRO CERAR SE JE VRNIL DOMOV

Prisrčen stisk rok mojstroma

Sprejem v čast obeh telovadcev na mestnem svetu

LJUBLJANA, 10. julija. Predsednik mestnega sveta inž. Marjan Tepina je priredil nocoj sprejem za evropskega prvaka v telovadbi Mira Cerarja in nosilca bronaste kolajne s tekmovanja v Beogradu Tineta Šrota. Sprejemu na mestnem svetu so med drugim prisostvovali predsednik zveze za telesno kulturo Slovenije Janez Zemljarič, predsednik gimnastične zveze Franc Kutin in trenerja obeh telovadcev Boris Gregorka in Roman Tomažič.

Pred poslopjem magistrata je množica Ljubljančanov prisrčno pozdravila šampiona. Marsikdo je vgneči uspel stisniti roko skromnemu telovadcu, ki se je nato z vrhnje stopnice vsem zahvalil za topel sprejem. To je bil isti Cerar, ki je v finišu dramatičnega boja v nedeljo dopoldne nesebično miril zagreto publiko v dvorani beograjskega sejmišča, saj bi svojemu največjemu telovadnemu nasprotniku Šahlinu privoščil zmago, kakor je privoščil bronasto kolajno v preskoku svojemu tovarišu Tinetu Šrotu.

Pod oboki starega magistrata je potem gostitelj ing. Marjan Tepina čestital Cerarju, ki je že v drugo dobil naslov najboljšega telovadca v Evropi, in Šrotu, ki tudi ni zaman potoval v Beograd. Poudaril je nujno vlogo pri širjenju ugleda našega mesta in vse domovine v svetu in jima zaželel uspehov še v prihodnje. Za vse, tudi za besede Franca Kutina in Borisa Gregorke, ki vidita v Cerarju vzpodbudo za mlajše tekmovalce — za množičnost, se je šampion preprosto zahvalil.

PRED ATLETSKIM DVOBOJEM BALKAN : SKANDINAVIJA V HELSINKIH

Domačini so favoriti

V balkanski reprezentanci je med 65 člani 21 Jugoslovanov

Finski, deželi športa, se prihodnji teden obeta novo veliko slavje. Helsinški olimpijski stadion bo namreč prizorišče povratnega dvoboja moških reprezentanc Balkana in Skandinavije. Bolgarski, grški, jugoslovanski, romunski in turški atleti na eni ter danski, finski, islandski, norveški in švedski tekmovalci proti njim, se bodo borili na prekrasnih tekmovališčih v senci idiličnega stadionskega stolpa, da bi na evropskem prvenstvu v malem pokazali svoje sposobnosti v čim lepši luči.

Finci so po Atenah 1957 domačini tega tekmovanja. Skok iz klasične antične dežele športa v moderno je hkrati tudi simboličen prikaz napredka, ki ga je atletika zabeležila v zadnjem času, pa tudi od leta 1957, ko sta se reprezentanci sestali prvič. V tej dobi se sicer ni bistveno spremenilo razmerje moči, dvoboj bo pa navzlic temu nedvomno napet in poseben užitek za atletsko izredno »izobraženo« finsko občinstvo. Ne smemo namreč pozabiti, da imajo na Finskem med samo nekaj več ko 4 milijoni prebivalcev 908 osnovnih atletskih organizacij z več ko 300.000 člani!

MANJŠA razlika kt pred šesti mleti

Ko govorimo o favoritu srečanja, je seveda na dlani, da balkanska reprezentanca nima dosti upov na zmago. V Atenah so zmagali Skandinavci s 66 točkami razlike (243 : 177). Za vsako ekipo so tekmovali po trije atleti v vsaki disciplini, pri točkovanju pa so dajali 6 točk za prvo, 5 za drugo itd., štafete 5 : 2. Od takrat se je razmerje moči obrnilo v prid Balkanu, kar kaže tudi izračun z lanskega PEA v Beogradu, kjer bi bila po doseženih rezultatih zmagala Skandinavija 232 : 202 točkama. Letošnji rezultati atletov balkanskih, kakor tudi skandinavskih držav opozarjajo na nov korak naprej. V Sofiji — na izbirnih tekmah — je bilo zrušenih več rekordov, pa tudi izidi z mitingov na severu so zgovorni po tej plati.

Vsak poraz v okviru beograjskih »računskih« 30 točk bi bil torej uspeh za Balkan.

Seveda pa tudi ta izračun po dosežkih s PEA lahko vara. Mnogi atleti, ki so lani nastopali, letos ne tekmujejo več. Lorger je dal sprinterjem slovo, Brodnik je v JLA, Bačvarov se je uvrstil v ekipo samo za štafeto 4 x 100 m. Bosnar je poškodovan, med Skandinavci pa je evropski prvak v teku na 200 m Jonsson mrtev, pa tudi sicer je v ekipi nekaj novih imen.

ESKO SIVEN, največji Španov tekmec

MOREBITI TUDI NOVI REKORDI

Tako ali tako pa bo dvoboj Balkan:Skandinavija zelo kvaliteten nazlic temu, da so atleti teh držav lani v Beogradu osvojili samo dve zlati, tri srebrne in dve bronasti kolajne. Ni namreč nemogoče, da bomo priča tudi rekordnim dosežkom. Pri tem ne gre samo za državne rekorde, marveč prihajajo v poštev tudi rezultati na še višji ravni. Finec Nikula, evropski rekorder, je na primer ves čas na sledi svetovnemu rekordu v skoku s palico, njegov rojak Eskola je že letos preskočil 8 m v skoku v daljino, zelo kvalitetna disciplina pa utegne biti tudi tek na 3000 m z zaprekami, v kateri ima naš Španjan letos drugi najboljši rezultat na svetu.

In poglejmo za konec še, koliko atletov posameznih držav bo nastopilo v obeh reprezentancah:

Balkan — Jugoslavija 21, Romunija 20, Bolgarija 15, Grčija 8, Turčija 1.

Skandinavija — Finska 28, Švedska 13, Norveška 12, Danska 2 in Islandija 1.

EVGEN BERGANT

PENTTI ESKOLA — letos 804 cm v daljino

Ukmar osemnajsti

LONS—LE—SAUNIER, 11. julija — V XI. etapi kolesarske dirke Tour de l'Avenir (Sallanches—Lons—le—Saunier 183 km) je zmagal Melihov (SZ) v 5:15,33. Jugoslovana Ukmar in Bajlo sta privozila skozi cilj takoj za zmagovalcem. Ukmar je bil 18., Bajlo pa 21. Plasma ostalih Jugoslovanov: 44. Šebenik, 56. Čubrič, 61. Škerlj.

V generalnem plasmaju je obdržal vodstvo Francoz Zimmermann. Vrstni red Jugoslovanov: 38. Bajlo, 39. Ukmar, 57. Škerlj, 64. Čubrič, 68. Šebenik.

Profesionalni kolesarji na Tour de France so vozili na progi Chamonix—Lons—le—Saunier (225 km). Zmagal je Belgijec Brands, rumeno majico pa je še naprej obdržal Francoz Anquetil.

Olimpija : Proleter 108:81

ZRENJANIN, 11. julija — V predzadnji košarkarski tekmi zvezne lige (pomladanski del) je ljubljanska Olimpija premagala domači Proleter s 108:81 (48:28). Pred približno 1000 gledalci sta sodila Franković (Zagreb) in Atanasovski (Skopje).

Olimpija: Bassin 17, Tavčar 6, Vrhovec 10, Jelnikar 25, Dermastia 9, Lokar 3, Eise 10, Logar 27.

Proleter: Pajić 10, Engler 13, Minia 10, Feri 8, Šanta 15, Katić 24.

Olimpija je prikazala zelo lepo in učinkovito igro ter z lahkoto odpravila nasprotnika. Najboljša sta bila Jelnikar in Logar, pri domačinih pa Katič.

Jutri ob 20. uri bo na igrišču v Tivoliju prvenstvena tekma med Železničarjem iz Karlovca in domačo Olimpijo.

Železničar : Partizan 90:83 (46:36)

Zastava : Beograd 49:66 (26:50)

C. Zvezda : Zadar 92:84 (36:37)

Subotić izključen iz reprezentance

BEOGRAD, 11. julija. — Na sestanku izvršnega odbora Atletske zveze Jugoslavije so izključili člana »Slavonije« Slavka Subotića iz državne reprezentance do 1. junija prihodnjega leta. Kazen ga je doletela zaradi neresnosti na pripravah za meddržavno srečanje med Bolgarijo in Jugoslavijo.

ŠIKOVEC 40,4 na 300 m

ZAGREB, 11. julija. — Na medklubskem atletskem mitingu je članica Mladosti Olga Šikovec-Lincer pretekla 300 m v 40,4, kar je nov jugoslovanski rekord, ki ga je imela doslej, in sicer 41,1.

Vivod 199 cm v višino

CELJE, 10. jul. Na današnjem mitingu AD Kladivar je Branko Vivod ponovno zboljšal svoj republiški rekord v skoku v višino, ko je v tretjem preskoku preskočil 199 cm. Njegov rekord je bil doslej 197 cm. F. K.

ATLETSKI MITING v ŠIŠKI

LJUBLJANA, 11. julija. Atletski klub Ljubljana prireja v nedeljo, 14. t. m. ob 9.30 na stadionu v Šiški atletski miting v republiškem merilu. Na sporedu bodo tudi discipline 1500 m čez zapreke, 800 m (mladinci) ter 400 m (mladinke) kot izbirno tekmovanje za določitev državne mladinske reprezentance, ki se bo 20. in 21. t. m. srečala z ustrezno ekipo Bolgarije v Skopju.

Vodstvo Ljubljane prosi za sodelovanje vse atletske sodnike.

Ljubljanski plavalci v Italiji

Najboljši mladinec Vošnjak prejel plaketo

Na povabilo komiteja za turizem občine Mantove so imeli Ljubljančani pretekło nedeljo dvoboj s tamkajšnjim klubom za vodne športe »Mincioma«, ki se je končal s 4 točkami prednosti zanj, in sicer — 88:84. Tekmovalj so v članski in mladinski konkurenci. Za »Mincio« je nastopalo tudi nekaj dobrih plavalcev iz Verone, Vicenze, Padove in Milana.

Rezultati: moški — 100 m metuljček: Asti 1.09,1, Vošinek 1.10,9; 100 m prsno: Sacchi 1.19,2, Ogrin 1.22,6; 100 m hrbtno: Elsa 1.12,0, Goršič 1.15,1; 100 m prosto: Frattini 59,7, Zavrnik 1:04,5; štafeta 4x100 m prosto: »Mincio« 4.18,8, Ljubljana 4.27,1. — Ženske — 50 m metuljček: Strumolo 36.1, Maier 39.3; 50 m prsno: Sacchi 41,5, Peterman 41,7; 50 m hrbtno: Souvan 40,2, Buratti 40,2; 50 m prosto: Benti 30,9, Holec 35,9; štafeta 4x50 m mešano: »Mincio« 2:34,0, Ljubljana 2:35,4. — Mladinci: 50 Vošnjak 29,7, Žule 31,9; štafeta 4x50 m mešano: Ljubljana 2:13,9, »Mincio« 2:21,2.

Izven konkurence sta plavali še Tominškova in Souvanova, ki sta bili obe zelo dobri. Tominškova je plavala 100 m prsno 1:28,6, Souvanova pa 100 m hrbtno 1:33,6.

Dvoboj je gledalo okrog 1500 gledalcev, ki so bučno zaploskali Vošnjaku, ko mu je mestni župan izročal plaketo kot najboljšemu mladincu na tekmovanju.

Na povratku iz Mantove so se ljubljanski plavalci ustavili še v Trstu, kjer so v neuradnem troboju premagali oba tržaška kluba Edero in Triestino.

Nekaj boljših rezultatov: moški — 100 m prsno: Ogrin 1.20,6, Pavšič 1:22,6; 200 m prosto: Breskvar 2:27,3; 100 m metuljček: Umek (Triestina) 1:07,2, Vošinek 1:09,1, Vošnjak 1:10,5; 200 m hrbtno: Goršič 2:40.5; štafeta 4x100 m prosto: Edera 4:14,7, Triestina 4:18,7, Ljubljana 4:20,4. — Ženske — 100 m prosto: Peterman 1:19,8; 100 m hrbtno: Souvan 1:21,5; 200 m prsno: Tominšek 3:10,1, Peterman 3:14,5; štafeta 4x100 m prosto: Edera 4:57,3, Ljubljana 5:22,5.

(kD)

Vasović pri Č. zvezdi

BEOGRAD, 11. julija. — Dosedanji član Partizana Vasović bo v novi sezoni nastopal za Crv. zvezdo, za katero je podpisal pogodbo za štiri leta.

NOGOMETNI TURNIR MLADINCEV

Slovenija : Črna gora II. 3:3 (2:1)

Amaterska načela bledijo v tenisu

PARIZ, 11. julija. — Na kongresu mednarodne teniške federacije so ponovno razpravljali o amaterskih načelih. Ugotovili so, da ta načela vse bolj bledijo. Izvršni odbor federacije bo moral v prihodnje izbrati učinkovitejšo kontrolo glede materialnih dajatev amaterjev na raznih turnirjih. Po dosedanjih predpisih lahko teniški igralec prejema na dan največ 5 funtov šterlingov.

Brez Reshevskega?

LOS ANGELES, 11. julija. — V petem kolu mednarodnega šahovskega turnirja Memorial Piatigorski se je v prvih petih urah igre končala samo partija Olafsson — Petrosjan z remijem v 40. potezi, pri čemer je imel islandski velemojster lepe možnosti za zmago nad svetovnim prvakom. Partiji Najdorf — Keres in Benkö — Panno sta bili prekinjeni, medtem ko je Reshevsky zaradi bolezni preložil partijo z Gligoričem. Kolikor ameriški velemojster Samuel Reshevsky ne bo odzravel do današnje partije s Keresom, bo verjetno odstopil s turnirja. Stanje po V. kolu:

Najdorf 3 (1), Keres 2,5 (2), Gligorić 2,5 (1), Petrosjan 2 (1), Olafsson 2, Reshevsky 1,5 (1), Panno 1 (3), Benkö 0,5 (1).

Musil novi prvak SRS

LJUBLJANA, 11. julija. — Mariborski mojstrski kandidat Vojko Musil je osvojil naslov mladinskega šahovskega prvenstva Slovenije za leto 1963. Končni vrstni red:

Musil (Maribor) 11, Jelen (Novinar) 10,5, Zagar (Mb) 10, Ceglar (Nov) 9,5, Bratko (Nov) 8,5, Murovec (Kranj) 8, Kovačič (Celjski ŠK) 6, Klemenčič (Mb) 5,5, Kutin (Nov) in Picek (Novo mesto) 5, Grum (Hrastnik) 4,5, Golob (Celjski ŠK) 3,5, Maurer (Kranj) 2,5 in Mihevc (Mb) 1,5. Vodeči Jelen je v zadnjem kolu izgubil partijo z Bratkom.

Na mladinskem šahovskem prvenstvu Jugoslavije, ki bo od 1. do 20. avgusta v Dravogradu, bodo Slovenijo zastopali Musil, Jelen, Zagar in Ceglar, kolikor pa bo kdo izmed najboljših slovenskih mladincev igral na svetovnem mladinskem prvenstvu v Vrnjački banji, pa bo nastopil tudi petoplasirani Bratko.

Conski turnir

HALLE, 11. julija. — Rezultati VIII. kola conskega šahovskega turnirja: Uhlmann — Portisch remi, Johansson (Švedska) — Robatsch 0:1, Larsen — Johansson (Island) 1:0, Ivkov — Pavlov 1:0, Donner — Ofstadt prek. v dobljenem položaju na Donnerja, Kanko — dr. Trifunović remi, Malich — Johansson prek., Kinmarck — Kavalek 0:1, Versterinen — Minec 1:0, Haman — Doda prekinjeno.

Stanje po VIII. kolu: Robatsch 6, Larsen 5,5 (1), Portisch, Uhlmann, Ivkov, Johansson (Island) 5, Johansson (Švedska) 4,5 (1), Vesterinen 4,5, dr. Trifunović 4 itd.

V nedeljo mednarodni slalom s kajaki

LJUBLJANA, 11. julija. — V nedeljo bo v Tacnu že druga zanimiva prireditev s kajaki, in sicer mednarodni slalom. Začetek prvega teka bo ob 9., drugega pa ob 14. uri. Dvajsetorici najboljših domačih tekmovalcev bodo delali družbo še kajakaši iz CSSR, Italije, Avstrije, Poljske in ZDA. Največ jih bo iz CSSR, in sicer nič manj ko 23, med njimi tudi trije bivši svetovni prvaki: Koštal, Vebrova ter Novak-Novak in Jerasek. Število zastopstvo bodo poslali tudi Avstrijci (17), med njimi oba znana kajakaša Danek in Klepp.

Korpa zmagal v Duisburgu

DUISBURG, 10. jul. — Na evropskem namiznoteniškem kriteriju je prvo mesto osvojil Korpa po zmagi nad Švedom Bernardom 2:0. V igri mešanih parov sta Korpa in Mitrovićeva zasedla 3. mesto.

ZAČETEK DRŽAVNEGA MLADINSKEGA PRVENSTVA V KOŠARKI

Slovenija - Makedonija 64 : 62

KRALJEVO, 11. julija. Po uvodnih slovesnostih se je začelo I. mladinsko prvenstvo Jugoslavije v košarki. Najprej sta igrali Srbija in Črna gora. Zmagala je Srbija 86:65. Po zelo živahni in zanimivi igri je nato Slovenija premagala Makedonijo s 64:62, reprezentanca Hrvatske pa je odpravila BiH 78:62.

»SO PREHODI ZA PEŠCE RES NEPOTREBNI?« — Kako naj opravičimo tovarišico, ki pelje svojega otroka nepravilno čez cesto in ga s tem napačno vzgaja? Ali starejšega moškega, ki jo bo vsak hip posnemal? Tudi on ne sam! In tisto tovarišico, ki se sredi ceste brezskrbno ozira? In to, ki je že na varnem pločniku? Nobenega opravičila ni! Število nesreč se iz dneva v dan veča prav zaradi takih »brezskrbnežev«, ki se jim tako mudi, da raje pridejo pod avtomobil kot srečno čez cesto. — E. J.
Foto: S. Busič

Sto dinarjev za parkiranje

Sanitarni inšpektorji večkrat na obisku?

LJUBLJANA, 11. jul. Ko bodo uredili parkirne prostore na Mestnem trgu, v Kidričevi ulici, na ploščadi med Miklošičevo cesto in Cigaletovo ulico, na Trgu revolucije in še na nekaterih drugih cestah in trgih, bodo čuvaji pobirali po sto dinarjev za tri ure parkiranja osebnega avtomobila. To so sklenili na nocojšnji seji občinske skupščine Ljubljana-Center.

Določili so tudi tarife za tri ure parkiranja na omenjenih prostorih za ostala vozila: motorno kolo 50 din, avtobus 500 din itd. Osem ur parkiranja osebnega avtomobila na sejmišču motornih vozih bo stalo 300 din, za motorno kolo pa 100 din. Za rezervirani parkirni prostor za eno vozilo bodo delovne organizacije plačevale po 3000 din na mesec. Kolesarji bodo plačevali po 20 din, če bodo hoteli shraniti kolo za 8 ur. Sklep so utemeljili tudi s trditvijo, da v središču mesta ni organiziranega parkirnega prostora za tujce, ki pridejo v Ljubljano.

V prvem polletju letos je bilo v občini Center izrečenih za več kot 13 milijonov dinarjev kazni zaradi neprimernih higienskih in sanitarnih pogojev v gostinskih obratih in raznih trgovinah s prehrambenimi predmeti. Odborniki so zahtevali, naj občinsko sanitarno inšpekcijo okrepijo z novimi kvalificiranimi kadri. Zavzeli so se za ostrejše kazni in za več preventivnih ukrepov v sodelovanju s svetom za zdravstvo in družbenopolitičnimi organizacijami.

Občinska skupščina je razpravljala tudi o nujnosti gradnje stanovanj za borce. V ta namen naj bi se odslej združevala sredstva za vse kategorije borcev tako, da bi do konca prihodnjega leta vsi dobili primerna stanovanja. Dokaj kritičnih besed so izrekli tudi na račun komisije za prošnje in pritožbe, za delo katere občani največkrat niso niti vedeli.

Občinska skupščina je razrešila dolžnosti direktorja ljubljanskega Kinematografskega podjetja Karla Grahka in sprejela sklep o ustanovitvi posebne komisije, ki naj podrobno razišče notranje razmere in nepravilnosti v Kinematografskem podjetju Ljubljana.

N. L.

● Orkester Mojmira Sepeta odpotuje v SZ

Nocoj bo odpotoval v Sovjetsko zvezo plesni orkester Mojmira Sepeta. Tja potujejo Sepetovi godbeniki na povabilo Kijevčanov. Nastopali bodo predvsem v Kijevu in okolici. Na svoji turneji bodo nastopali v programu modne revije tamkajšnjih manekenov. Turneja bo trajala predvidoma tri tedne. E. J.

● Tudi v knjigarni »Mladinska knjiga« oddelek za plošče

Julija so v poslovalnici »Mladinske knjige« na Titovi cesti začeli prodajati tudi plošče. Prvo pošiljko so dobili iz Češkoslovaške in to le plošče s klasično glasbo. Vse plošče je posnela Češkoslovaška gramofonska tvrdka »Suprafon«. V »Mladinski knjigi« pa jih prodajajo po 2.700 in 2.000 dinarjev — in sicer plošče s 33 obrati v minuti, plošče s 45—timi obrati v minuti pa po 900 dinarjev. Med ljudmi je največ zanimanja za II. klavirski koncert Rahmaninova, saj so v dobrem tednu prodali kar deset plošč. Te dni bodo v tej poslovalnici »Mladinske knjige« dobili tudi gramofonske aparate s slušalkami za poslušanje plošč. B. S.

Kopališče na Sori bo urejeno

Čez dve leti v Šiški področni urbanistični načrti

LJUBLJANA, 11. jul. — V občini Ljubljana-Šiška so določena naslednja vplivna območja, za katera bodo izdelali urbanistične projekte: Ljubljana-Šiška, Medvode, Vodice. Poleg teh naselij, ki bodo dobila urbanistične projekte najpozneje 1965. leta, bodo še posebej obdelali turistična področja Medno, Šmartno pod Šmarno goro in pas vzdolž Save in Sore; bregova obeh rek bodo preuredili v rekreacijsko področje. Odlok o tem je danes sprejela občinska skupščina Ljubljana-Šiška na redni seji.

Poleg tega so na seji sklenili, da je treba čimprej pričeti s pripravami za izvedbo delovnega programa pri izdelavi sedemletnega načrta gospodarskega in družbenega razvoja njihove občine.

Po poročilih tržnega in vinarskega inšpektorja je prišlo do obsežne in zanimive razprave. Odborniki so grajali predvsem nekatera neustrezna gostišča in marsikje slabo urejeno preskrbo. Izrazili so željo, da bi prišlo do tesnejšega sodelovanja s tiskom, ki lahko mnogo pripomore pri odpravljanju tistih napak, ko ne zaležejo niti kazni obeh inšpektorjev.

Odborniki so grajali slabo urejeni rekreacijski center ob Sori, ki pa ga bo komunalno podjetje iz Medvod kmalu uredilo. Zelo burna je bila razprava, po kateri so sklenili, da dobi gospodarska organizacija Komunala Šiška v upravljanje poslovno zgradbo v Šentvidu št. 51, vendar iz nje ne sme izseliti glasbene in baletne šole, kakor tudi ne preurediti telovadnice, ki jo uporablja šola v druge namene.

Občinska skupščina je sprejela odlok o ustanovitvi zdravstvenega investicijskega sklada ter pravila tega sklada, potrdila je pravila občinskega sklada za borce in davčni zaključni račun ter dala poroštvene izjave nekaterim gospodarskim organizacijam.

E. J.

Ljubljana poleti

● Poceni in zasedeno

Člani delovnih kolektivov v občini Ljubljana-Center preživljajo svoje dopuste letos največ v domu počitniške skupnosti občinskega sindikalnega sveta v Kranjski gori, (kjer imajo na voljo tudi 120 ležišč pri zasebnikih), v Selcah pri Crikvenici (120 ležišč pri zasebnikih), v Vodicah pri Šibeniku, na Dugem otoku, v Omišlju ter v Portorožu in Savudriji. Dnevna oskrba v Kranjski gori (v sezoni) velja 1000 dinarjev, sicer pa 850 dinarjev, v Portorožu, Savudriji, Omišlju in Vodicah pa 1.050 dinarjev. Počitniška skupnost občinskega sindikalnega sveta ima v vseh svojih letoviščih na razpolago nad 500 postelj, ki so zdaj vse zasedene. Vsa organizacija dopustov za člane delovnih kolektivov v občini Ljubljana-Center — tudi prevozi z avtobusi v posamezna letovišča — je v rokah počitniške skupnosti, ki skrbi za rezervacijo prostorov v avtobusih in letoviščih. N. L.

● Letovanje otrok iz občine Moste-Polje

Iz občine Ljubljana-Moste-Polje so odšle v Zambracijo poleg Savudrije že tri kolonije. Prva izmena je odšla že 27. maja, takrat se je odpeljalo iz Ljubljane 80 predšolskih otrok. V ostalih treh kolonijah pa bo predvsem šolska mladina do 15. leta. V načrtu pa imajo še zdravstveno kolonijo od 3. do 30. septembra. V letovišče Pacug med Strunjanom in Portorožem sta odšli dve izmeni po 80 otrok. Prva je odšla že 17. junija, zadnji dve pa prideta na vrsto do 5. septembra. Za tiste otroke moščanske občine, ki se kolonije niso mogli udeležiti, pa so organizirali dnevna letovanja v okolici Ljubljane. H. H.

● Vič: tudi v času dopustov proizvodnja normalna

Kljub poletnim mesecem je proizvodnja v občini Ljubljana-Vič Rudnik normalna. Vse gospodarske organizacije v viški občini so v minulih šestih mesecih dosegle polletni plan 104,2%, če pa izvzamemo tobačno tovarno, kjer je nekaj težav predvsem zaradi slabe kakovosti tobaka, znaša finančna realizacija vseh organizacij v občini Vič-Rudnik 122,3% polletnega plana. V občini je zaposlenih 11500 delavcev.

Počitniška skupnost pri sindikalnem svetu Ljubljana - Vič Rudnik nudi članom nelovnih skupnosti v Nerezinah na Lošinju počitniški dom s 140 posteljami. Dnevna oskrba za člane delovnih kolektivov viške občine velja 800 dinarjev, za ostale pa 1.000 dinarjev. V. T.

● Druga izmena odpotovala v kolonije

Včeraj je odpotovala druga izmena otrok občine Ljubljana-Vič v kolonijo v Log pod Mangartom in v Rovinj. V Rovinju naenkrat letuje 450 otrok, v Logu pod Mangartom pa 40. Otroci bodo ostali na letovanju 19 dni. V kolonijo sprejmejo otroke od 3. do 15. leta starosti. V prvi izmeni so bili predvsem predšolski otroci. V obeh letoviščih se zvrstijo štiri izmene. Torej bo do konca počitnic letovalo v obeh letoviščih še okoli 280 otrok občine Vič-Rudnik. H. H.

V kinu nam kažejo

Zoro maščevalec

Ameriški črno-beli film »Zoro maščevalec« je zrežiral Charles Burton z Gayem Williamsom in Henryjem Colvinom v glavnih vlogah. Odkupilo ga je distribucijsko podjetje »Makedonija film«.

»Zoro maščevalec« je nekakšen kalifornijski Robin Hood, le da se junak Zoro ne bori na strani zatiranih proti nasilnežem, temveč junaško vihti zastavo španskega vitештva v boju proti izdajalcem domovine. Zgodba je postavljena v čas, ko so že pokale prve puške, pa so bili tudi rapirji še močno v časteh, tako da film pri izbiri rekvizitov za akcijske prizore pravzaprav sploh ne pride v zadrego. In s tem tudi že izpolnjuje edino nalogo, ki si jo je zadal: skrbi za živahen, nenehno dovolj napet potek dogajanja.

Film je pošten: ne prikriva, da je bil posnet brez pomembnejših pretenzij in da si je vzel za vzor najbolj uspele akcijske filme in njihove trike. Naiven, romantično junaški in pateličen upošteva tudi komično plat ter spretno pomeša resno z neresnim. Ta komercialno domiselno pripravljena zmes vpliva predvsem na mlajši del gledalcev, ki pride v našem repertoarju le malokrat na svoj račun.

S. G.

Iz današnje prve izdaje

MARIBOR — V zadnjem času so bili abonenti zdravstvene menze zelo zaskrbljeni, ker bodo to menzo morali podreti zaradi gradnje novega mostu. Občinska skupščina Maribor-Center nima denarja, da bi problem takoj odpravila, zato je predlagala, naj bi pripravljala dietično hrano gostinska podjetja. Po razpravah so se odločili, da bo za abonente zdravstvene menze pripravljala hrano gostinska šola na Braniku.

Iz današnje druge izdaje

TRBOVLJE — V trboveljski občini nameravajo v prihodnje posvetiti več pozornosti načrtnejšemu kadrovanju in štipendiranju. V trboveljsko-hrastniškem rudniku in v strojni tovarni že delajo analize o dosedanjih kadrih in potrebah o nadaljnjem razvoju. Doslej namreč še niso izdelali nobene analize o tem, koliko in kakšne kadre potrebuje trboveljsko gospodarstvo.

Ugodni gospodarski rezultati

Na seji občinske skupščine Kamnik, ki je bila v sredo pod predsedstvom Franceta Vidervola, so odborniki obeh zborov govorili o rezultatih gospodarjenja v občini od januarja do konca maja letos. Sklenili pa so tudi, naj se v podjetju »Meso«, ki je bilo pod prisilno upravo, ponovno uvede normalno poslovanje in samoupravljanje ter sprejeli predlog, po katerem se bo podjetje »Mleko« priključilo k »Ljubljanskim mlekarnam«.

V petih mesecih so v kamniški občini dosegli 45,2 odst. predvidenega letnega družbenega bruto proizvoda, kar pomeni, da so vrednost planirane proizvodnje v tem obdobju presegli za 3,5 odst. Ker so delovni kolektivi letos zelo enakomerno razporedili koriščenje dopustov skozi vse leto, pričakujejo, da bodo tudi polletni plan gotovo presegli. V nekaterih kolektivih, kot v Titanu, tovarni kovanega orodja, Svitu in Modelitu, so v petih mesecih realizirali že več kot polovico za letos planirane proizvodnje. Nekoliko zaostajata le podjetje »Kamnik« in živilska industrija. Zlasti slednja bo dva odstotka zaostanka z začetkom obratovanja novega obrata ETA lahko že v tem mesecu nadoknadila. V celoti je vrednost fakturirane proizvodnje v občini v obravnavanem razdobju skoraj za 32 odst. večja kot lani v istem času.

V aprilu in maju se je zelo popravilo tudi izpolnjevanje izvoznih nalog, ki so v prvem četrtletju zelo zaostajala. Do izpolnitve predvidene vrednosti izvoza je konec maja manjkalo le še 1,4 odst. Svoje izvozne obveznosti največ presegata kolektivava UTOK in tovarna kovanega orodja. V UTOKU (tovarni usnja) so v petih mesecih izvozili za 14 milijonov deviznih dinarjev več, kot so predvideli. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega (31.685 din) je sicer za 11,2 odst. višji od lanskega, vendar še vedno zaostaja za planiranim za 2,5 odst. (lj)

Turisti - kam?

SEVERNA DALMACIJA

PAKOŠTANE je prijetno ribiško mestece s 1900 prebivalci, ki leži 7 km južno od Biograda na moru, nedaleč od Vranskega jezera. Mesto ima lepe peščene plaže v okrilju borovih gozdov, izobilje morskih in sladkovodnih rib. Možni so izleti do Vranskega jezera, na Kornatske otoke, v Šibenik in na slapove Krke. V zasebnih sobah je 350 postelj po 200 do 400 din za noč. Prehrana v zadružni restavraciji stane 700 do 800 dinarjev. Za postavitev šotora je treba plačati po 10 dinarjev za kvadratni meter, za parkiranje pa 100 dinarjev dnevno. Mesto ima ugodne avtobusne zveze z Zadrom, Reko, Ljubljano in drugimi kraji. Informacije daje Turistično društvo »Božikovina«, Pakoštane.

PIROVAC — je ribiško mesto južno od Vranskega jezera, v bližini Biograda na moru v Pirovškem zalivu. Ima veliko plažo. Možnost izletov na Vransko jezero, Biograd na moru ter na otok Murter. V zasebnih sobah je 300 postelj po 150 do 320 dinarjev. Hrana v zadružni restavraciji 500 do 600 dinarjev. Dnevna taksa za postavitev šotora od 50 do 100 dinarjev. Informacije daje Turistično društvo Pirovac pri Biogradu na moru.

SLOVENIJA

ŠKOFJA LOKA — je turistično mesto s 3400 prebivalci, znano po številnih umetniških spomenikih v mestu in v okolici. Leži ob sotočju Selške in Poljanske Sore. Mesto ima lepo kopališče v Puštalu. Vsako soboto je v kopališki restavraciji tudi ples. Okolica je zelo slikovita in so možni krajši izleti na Krancelj in škofjeloški grad z znamenitim muzejem. Daljši izleti so možni na hrib Lubnik, Križno goro, Osojnik in Crngrob. Možni so tudi izleti v Poljansko ali Selško dolino. V obeh rekah so možnosti za robolov. Možnost nastanitve v gostinskem podjetju »Krona«, ki ima 20 postelj, prenočišča so na razpolago tudi v zasebnih sobah. Informacije daje potovalna agencija Izletnik in Turistično društvo Škofja Loka.

POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO so mirno naselje s 310 prebivalci jugozahodno od Škofje Loke. Prometne zveze z avtobusi so ugodne. Ob topli Poljanščici je kopališče. Možnost ribolova na postrvi in belice. Prijetni izleti so možni v Gorenjo vas, Škofjo Loko, Pasjo ravan, v vasico Javorje ali na Blegaš. Obiskovalci lahko prenočijo v gostišču na Vidmu, ki ima 4 postelje, v zasebnih sobah pa je 32 postelj. Informacije daje Turistično društvo Poljane nad Škofjo Loko.

PRED ATLETSKIM DVOBOJEM BALKAN : SKANDINAVIJA V HELSINKIH

Domačini so favoriti

V balkanski reprezentanci je med 65 člani 21 Jugoslovanov

Finski, deželi športa, se prihodnji teden obeta novo veliko slavje. Helsinški olimpijski stadion bo namreč prizorišče povratnega dvoboja moških reprezentanc Balkana in Skandinavije. Bolgarski, grški, jugoslovanski, romunski in turški atleti na eni ter danski, finski, islandski, norveški in švedski tekmovalci proti njim, se bodo borili na prekrasnih tekmovališčih v senci idiličnega stadionskega stolpa, da bi na evropskem prvenstvu v malem pokazali svoje sposobnosti v čim lepši luči.

Finci so po Atenah 1957 domačini tega tekmovanja. Skok iz klasične antične dežele športa v moderno je hkrati tudi simboličen prikaz napredka, ki ga je atletika zabeležila v zadnjem času, pa tudi od leta 1957, ko sta se reprezentanci sestali prvič. V tej dobi se sicer ni bistveno spremenilo razmerje moči, dvoboj bo pa navzlic temu nedvomno napet in poseben užitek za atletsko izredno »izobraženo« finsko občinstvo. Ne smemo namreč pozabiti, da imajo na Finskem med samo nekaj več ko 4 milijoni prebivalcev 908 osnovnih atletskih organizacij z več ko 300.000 člani!

MANJŠA RAZLIKA KOT PRED ŠESTIMI LETI

Ko govorimo o favoritu srečanja, je seveda na dlani, da balkanska reprezentanca nima dosti upov na zmago. V Atenah so zmagali Skandinavci s 66 točkami razlike (243 : 177). Za vsako ekipo so tekmovali po trije atleti v vsaki disciplini, pri točkovanju pa so dajali 6 točk za prvo, 5 za drugo itd., štafete 5 : 2. Od takrat se je razmerje moči obrnilo v prid Balkanu, kar kaže tudi izračun z lanskega PEA v Beogradu, kjer bi bila po doseženih rezultatih zmagala Skandinavija 232 : 202 točkama. Letošnji rezultati atletov balkanskih, kakor tudi skandinavskih držav opozarjajo na nov korak naprej. V Sofiji — na izbirnih tekmah — je bilo zrušenih več rekordov, pa tudi izidi z mitingov na severu so zgovorni po tej plati.

Vsak poraz v okviru beograjskih »računskih« 30 točk bi bil torej uspeh za Balkan.

Seveda pa tudi ta izračun po dosežkih s PEA lahko vara. Mnogi atleti, ki so lani nastopali, letos ne tekmujejo več. Lorger je dal sprinterjem slovo, Brodnik je v JLA, Bačvarov se je uvrstil v ekipo samo za štafeto 4 x 100 m. Bosnar je poškodovan, med Skandinavci pa je evropski prvak v teku na 200 m Jonsson mrtev, pa tudi sicer je v ekipi nekaj novih imen.

ESKO SIVEN, največji Španov tekmec

MOREBITI TUDI NOVI REKORDI

Tako ali tako pa bo dvoboj Balkan:Skandinavija zelo kvaliteten nazlic temu, da so atleti teh držav lani v Beogradu osvojili samo dve zlati, tri srebrne in dve bronasti kolajne. Ni namreč nemogoče, da bomo priča tudi rekordnim dosežkom. Pri tem ne gre samo za državne rekorde, marveč prihajajo v poštev tudi rezultati na še višji ravni. Finec Nikula, evropski rekorder, je na primer ves čas na sledi svetovnemu rekordu v skoku s palico, njegov rojak Eskola je že letos preskočil 8 m v skoku v daljino, zelo kvalitetna disciplina pa utegne biti tudi tek na 3000 m z zaprekami, v kateri ima naš Španec letos drugi najboljši rezultat na svetu.

In poglejmo za konec še, koliko atletov posamznih držav bo nastopilo v obeh reprezentancah:

Balkan — Jugoslavija 21, Romunija 20, Bolgarija 15, Grčija 8, Turčija 1.

Skandinavija — Finska 28, Švedska 13, Norveška 12, Danska 2 in Islandija 1.

EVGEN BERGANT

PENTTI ESKOLA — letos 804 cm v daljino

Brez Reshevskega?

LOS ANGELES, 11. julija. — V petem kolu mednarodnega šahovskega turnirja Memorial Platigorsky se je v prvih petih urah igre končala samo partija Olafsson — Petrosjan z remijem v 40. potezi, pri čemer je imel islandski velemojster lepe možnosti za zmago nad svetovnim prvakom. Partiji Najdorf — Keres in Benkö — Panno sta bili prekinjeni, medtem ko je Reshevsky zaradi bolezni preložil partijo z Gligorićem. Kolikor ameriški velemojster Samuel Reshevsky ne bo ozdravel do današnje partije s Keresom, bo verjetno odstopil s turnirja. Stanje po V. kolu:

Najdorf 3 (1), Keres 2,5 (2), Gligorić 2,5 (1), Petrosjan 2 (1), Olafsson 2, Reshevsky 1,5 (1), Panno 1 (3), Benkö 0,5 (1).

Musil novi prvak SRS

LJUBLJANA, 11. julija. — Mariborski mojstrski kandidat Vojko Musil je osvojil naslov mladinskega šahovskega prvenstva Slovenije za leto 1963. Končni vrstni red:

Musil (Maribor) 11, Jelen (Novinar) 10,5, Zagar (Mb) 10, Ceglar (Nov) 9,5, Bratko (Nov) 8,5, Murovec (Kranj) 8, Kovačič (Celjski SK) 6, Klemenčič (Mb) 5,5, Kutin (Nov) in Picek (Novo mesto) 5, Grum (Hrastnik) 4,5, Golob (Celjski SK) 3,5, Maurer (Kranj) 2,5 in Miheve (Mb) 1,5. Vodeči Jelen je v zadnjem kolu izgubil partijo z Bratkom.

Na mladinskem šahovskem prvenstvu Jugoslavije, ki bo od 1. do 20. avgusta v Dravogradu, bodo Slovenijo zastopali Musil, Jelen, Zagar in Ceglar, kolikor pa bo kdo izmed najboljših slovenskih mladincev igral na svetovnem mladinskem prvenstvu v Vrnjački banji, pa bo nastopil tudi petoplasirani Bratko.

Conski turnir

HALLE, 11. julija. — Rezultati VIII. kola conskega šahovskega turnirja: Uhlmann — Portisch remi, Johansson (Švedska) — Robatsch 0:1, Larsen — Johansson (Island) 1:0, Ivkov — Pavlov 1:0, Donner — Ofstadt prek. v dobljenem položaju na Donnerja, Kanko — dr. Trifunović remi, Malich — Johansson prek., Kinmarck — Kavalek 0:1, Versterinen — Minec 1:0, Haman — Doda prekinjeno.

Stanje po VIII. kolu: Robatsch 6, Larsen 5,5 (1), Portisch, Uhlmann, Ivkov, Johansson (Island) 5, Johansson (Švedska) 4,5 (1), Vesterinen 4,5, dr. Trifunović 4 itd.

Ljubljanski plavalci v Italiji

Najboljši mladinec Vošnjak prejel plaketo

Na povabilo komiteja za turizem občine Mantove so imeli Ljubljančani pretekło nedeljo dvoboj s tamkajšnjim klubom za vodne športe »Mincioma«, ki se je končal s 4 točkami prednosti zanj, in sicer — 88:84. Tekmovali so v članski in mladinski konkurenci. Za »Mincio« je nastopalo tudi nekaj dobrih plavalcev iz Verone, Vicenze, Padove in Milana.

Rezultati: moški — 100 m metuljček: Asti 1.09,1, Vošinek 1.10,9; 100 m prsno: Sacchi 1.19,2, Ogrin 1.22,6; 100 m hrbtno: Elsa 1.12,0, Goršič 1.15,1; 100 m prosto: Frattini 59.7, Zavrnik 1:04,5; štafeta 4x100 m prosto: »Mincio« 4.18,8, Ljubljana 4:27,1. — Ženske — 50 m metuljček: Strumolo 36.1, Maier 39.3; 50 m prsno: Sacchi 41,5, Peterman 41,7; 50 m hrbtno: Souvan 40,2, Buratti 40,2; 50 m prosto: Benti 30,9, Holec 35,9; štafeta 4x50 m mešano: »Mincio« 2:34,0, Ljubljana 2:35,4. — Mladinci: 50 Vošnjak 29,7, Zule 31,9; štafeta 4x50 m mešano: Ljubljana 2:13,9, »Mincio« 2:21,2.

Izven konkurence sta plavali še Tominškova in Souvanova, ki sta bili obe zelo dobri. Tominškova je plavala 100 m prsno 1:28,6, Souvanova pa 100 m hrbtno 1:23,6.

Dvoboj je gledalo okrog 1500 gledalcev, ki so bučno zaploskali Vošnjaku, ko mu je mestni župan izročal plaketo kot najboljšemu mladincu na tekmovanju.

Na povratku iz Mantove so se ljubljanski plavalci ustavili še v Trstu, kjer so v neuradnem troboju premagali oba tržaška kluba Edero in Triestino.

Nekaj boljših rezultatov: moški — 100 m prsno: Ogrin 1.20,6, Favšič 1:22,6; 200 m prosto: Breskvar 2:27,3; 100 m metuljček: Umek (Triestina) 1:07,2, Vošinek 1:09,1, Vošnjak 1:10,5; 200 m hrbtno: Goršič 2:40.5; štafeta 4x100 m prosto: Edera 4:14,7, Triestina 4:18,7, Ljubljana 4:20,4. — Ženske — 100 m prosto: Peterman 1:19,8; 100 m hrbtno: Souvan 1:21,5; 200 m prsno: Tominšek 3:10,1, Peterman 3:14,5; štafeta 4x100 m prosto: Edera 4:57,3, Ljubljana 5:22,5.

(kD)

Vasović pri C. zvezdi

BEOGRAD, 11. julija. — Dosedanji član Partizana Vasović bo v novi sezoni nastopal za Crv. zvezdo, za katero je podpisal pogodbo za štiri leta.

ZAČETEK DRŽAVNEGA MLADINSKEGA PRVENSTVA V KOŠARKI

Slovenija - Makedonija 64 : 62

KRALJEVO, 11. julija. Po uvodnih slovesnostih se je začelo I. mladinsko prvenstvo Jugoslavije v košarki. Najprej sta igrali Srbija in Črna gora. Zmagala je Srbija 86:65. Po zelo živahni in zanimivi igri je nato Slovenija premagala Makedonijo s 64:62, reprezentanca Hrvatske pa je odpravila BiH 78:62.

Ukmar osemnajsti

LONS—LE—SAUNIER, 11. julija — V XI. etapi kolesarske dirke Tour de l'Avenir (Sallanches—Lons—le—Saunier 183 km) je zmagal Melihov (SZ) v 5:15,33. Jugoslovana Ukmar in Bajlo sta privozila skozi cilj takoj za zmagovalcem. Ukmar je bil 18., Bajlo pa 21. Plasma ostalih Jugoslovanov: 44. Šebenik, 56. Čubrič, 61. Škerlj.

V generalnem plasmaju je obdržal vodstvo Francoz Zimmermann. Vrstni red Jugoslovanov: 38. Bajlo, 39. Ukmar, 57. Skerlj, 64. Čubrič, 68. Šebenik.

Profesionalni kolesarji na Tour de France so vozili na progi Chamonix—Lons—le—Saunier (225 km). Zmagal je Belgijec Brands, rumeno majico pa je še naprej obdržal Francoz Anquetil.

Olimpija : Proleter 108:81

ZRENJANIN, 11. julija — V predzadnji košarkarski tekmi zvezne lige (pomladanski del) je ljubljanska Olimpija premagala domači Proleter s 108:81 (48:28). Pred približno 1000 gledalci sta sodila Franković (Zagreb) in Atanasovski (Skopje).

Olimpija: Bassin 17, Tavčar 6, Vrhovec 10, Jelnikar 25, Dermastia 9, Lokar 3, Eise 10, Logar 27.

Proleter: Pajić 10, Engler 13, Minia 10, Feri 8, Santa 15, Katić 24.

Olimpija je prikazala zelo lepo in učinkovito igro ter z lahkoto odpravila nasprotnika. Najboljša sta bila Jelnikar in Logar, pri domačinih pa Katič.

Jutri ob 20. uri bo na igrišču v Tivoliju prvenstvena tekma med Železničarjem iz Karlovca in domačo Olimpijo.

Subotić izključen iz reprezentance

BEOGRAD, 11. julija. — Na sestanku izvršnega odbora Atletske zveze Jugoslavije so izključili člana »Slavonije« Slavka Subotića iz državne reprezentance do 1. junija prihodnjega leta. Kazen ga je doletela zaradi neresnosti na pripravah za meddržavno srečanje med Bolgarijo in Jugoslavijo.

ŠIKOVEC 40,4 na 300 m

ZAGREB, 11. julija. — Na medklubskem atletskem mitingu je članica Mladosti Olga Šikovec-Luncer pretekla 300 m v 40,4, kar je nov jugoslovanski rekord, ki ga je imela doslej, in sicer 41,1.

ATLETSKI MITING v ŠIŠKI

LJUBLJANA, 11. julija. Atletski klub Ljubljana prireja v nedeljo, 14. t. m. ob 9.30 na stadionu v Šiški atletski miting v republiškem merilu. Na sporedu bodo tudi discipline 1500 m čez zapreke, 800 m (mladinci) ter 400 m (mladinke) kot izbirno tekmovanje za določitev državne mladinske reprezentance, ki se bo 20. in 21. t. m. srečala z ustrezno ekipo Bolgarije v Skopju.

Vodstvo Ljubljane prosi za sodelovanje vse atletske sodnike.

Amaterska načela bledijo v tenisu

PARIZ, 11. julija. — Na kongresu mednarodne teniške federacije so ponovno razpravljali o amaterskih načelih. Ugotovili so, da ta načela vse bolj bledijo. Izvršni odbor federacije bo moral v prihodnje izbrati učinkovitejšo kontrolo glede materialnih dajatev amaterjev na raznih turnirjih. Po dosedanjih predpisih lahko teniški igralec prejema na dan največ 5 funtov šterlingov.

»Nagrada Loke« – najdražji cilj

Hitrostne dirke z motorji in avtomobili

LJUBLJANA, 11. julija.— AMD Škofja Loka bo priredilo 4. avgusta mednarodne motociklistične in avtomobilske hitrostne dirke za državno prvenstvo in »Nagrado Loke«. Na dirkah bodo startali najboljši jugoslovanski dirkači in nekateri priznani tekmovalci iz sosednjih držav. Tekmovanje bodo izvedli na znani 4,5 km dolgi krožni asfaltni progi z dvema ostrima in petimi blagimi zavoji s startom in ciljem pred veletrgovino »Loka«. Začetek prireditve bo ob 15. uri.

Prireditelji so razpisali tele tekmovalne razrede: avtomobili turistične serije in turistične izboljšane serije do 750 ccm, motorji do 50, 125, 175 in do 250 ccm za državno prvenstvo, medtem ko se bodo za »Nagrado Loke« lahko potegovali še dirkači z motorji nad 250 ccm in prikolicami do 1200 ccm. Posamezni razredi bodo tekmovali na tehle razdaljah: 50 ccm — 6 krogov (27 km), 125 ccm — 8 krogov (36 km), do 175 ccm — 8 krogov (36 km), do 250 ccm — 10 krogov (45 km), nad 250 ccm — 10 krogov (45 km), prikolice do 1200 ccm — 10 krogov (45 km) in avtomobili do 750 ccm — 8 krogov (36 km).

Za plasma v državnem prvenstvu bodo tekmovalci prejemali točke (za 1. mesto 8 točk, za II. mesto 6 točk, za III. mesto 4 točke itd.), razen tega pa dobi tekmovalec tudi za najhitrejši krog v kategoriji še dodatno točko. Dirkači bodo tekmovali posamično in v ekipni konkurenci. Prireditelji so razen tega pripravili tudi lepe denarne nagrade za prvoplasirane udeležence (od 8.000 dinarjev v razredu do 50 ccm do 25.000 dinarjev v skupini prikolic za 1. mesto).

Prireditelji z direktorjem dirke Jožetom Hauptmanom in predsednikom športne komisije Stanetom Kosom, so namenili za morebitno zboljšanje dosedanjega absolutnega hitrostnega rekorda proge še posebno spominsko plaketo »Nagrado Loke« in denarno nagrado 100.000 dinarjev. Sedanji rekorder škofjeloške proge je inž. Boško Šnajder iz Zagreba, ki je lani prevozil krog v času 2:20, se pravi s povprečno hitrostjo 115.714 km/h. To bo torej znamka, ki jo bodo naskakovali najboljši prvo nedeljo avgusta na hitrostnih dirkah v Škofji Loki. H.

V nedeljo mednarodni slalom s kajaki

LJUBLJANA, 11. julija. — V nedeljo bo v Tacnu že druga zanimiva prireditev s kajaki, in sicer mednarodni slalom. Začetek prvega teka bo ob 9., drugega pa ob 14. uri. Dvajsetorici najboljših domačih tekmovalcev bodo delali družbo še kajakaši iz ČSSR, Italije, Avstrije, Poljske in ZDA. Največ jih bo iz ČSSR, in sicer nič manj ko 28, med njimi tudi trije bivši svetovni prvaki: Koštal, Vebrova ter Novak-Novak in Jerasek. Število zastopstvo bodo poslali tudi Avstrijci (17), med njimi oba znana kajakaša Danek in Klepp.

»Doping«, ki ni škodljiv

Novo obliko »dopinga« si je v teku na 800 m iz Rima in svetovni rekorder na tej progi ter na eno milijo Peter Snell (Novi Zeland). Vsakokrat, kadar se mu zdi, da ni dovolj borben, si Snell na novo ogleda filmski posnetek o onem dramatičnem finalu na 800 m iz Rimu. »Brž ko slišim to reportažo in podoživim, kako sem se iz očitno brezupne situacije pretolkel do najlepše zmage v življenju, me mineta vsako nerazpoloženje in malodušje. Govoreči trak iz Rima je zame najboljše mamilo . . .«

PROCES PROTI GLOBKEJU — Generalni sekretar francoskega gibanja proti rasizmu, semitizmu in za mir Charles Parlant govori med razpravo proti visokemu bonskemu funkcionarju Globkeju, ki mu sodijo v odsotnosti. Foto: ADN

RASISTIČNI IZPADI V NEW YORKU — Skupina mladincev, od katerih so nekateri zakriti s kapucami Ku Klux Klana, hoče napasti več oseb (v ozadju), ki so zasedle vhod neke restavracije, ker ta ni hotela zaposliti črncev. Foto: AP

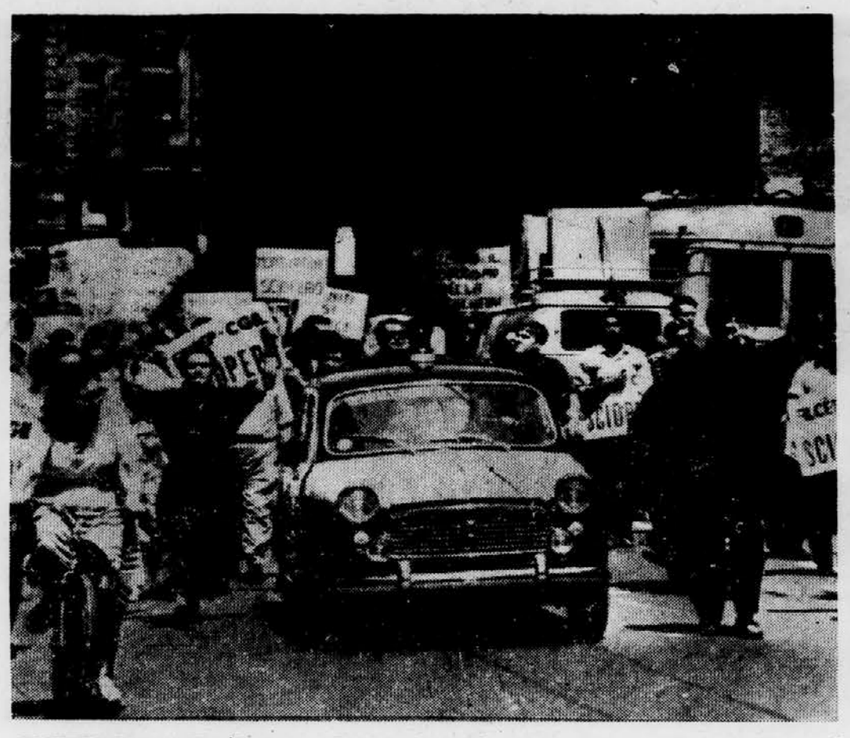

»ENOTNI BOMO ZMAGALI« — Tak je eden od napisov na transparentih, ki so jih nosili stavkajoči delavci kemičnega monopola Montecatini po milanskih ulicah. Vse tri glavne sindikalne organizacije, CGIL, CISL in UIL, so napovedale petdnevno stavko, ker vodstvo koncerna ni sprejelo zahtev po zvišanih plačah. Stavkajoči so priredili motoriziran sprevod po Milanu. Foto: AP

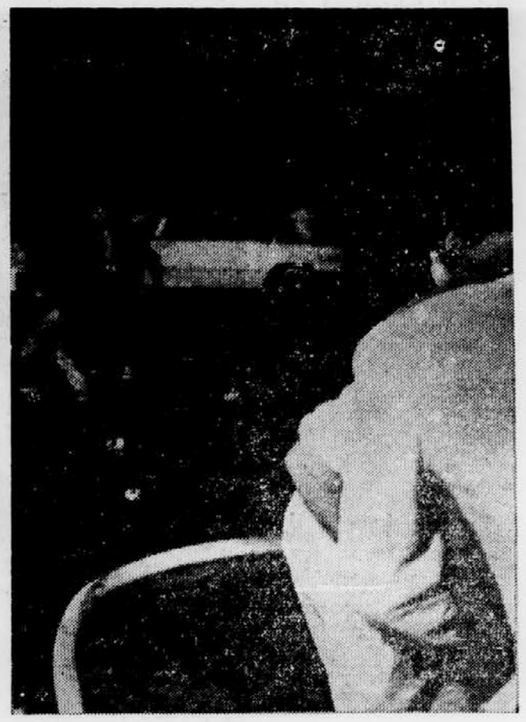

PREVEČ VROČEKRVNI NAVIJALCI NA DIRKAH — Na vsakoletnih tekmah Grand Prix za športne avtomobile v mestu Garnett (ZDA) je bilo v neredih ranjenih 100 ljudi. Skupina mladoletnikov je s konservami za pivo napadla policijo. AP

Nadaljevanje s prve strani

●

ECOSOC

ostaja za minimalnimi potrebami razvijajočih se dežel. Pojasnil je pomen konference OZN o trgovini in razvoju, ki je v tem, da bodo ustvarjeni mednarodni pogoji za pospešitev razvoja manj razvitih dežel, s tem pa tudi za uresničitev ciljev desetletnega razvoja.

Razprava o desetletju razvoja v Ekonomsko-socialnem odboru je pokazala, da v čedalje večji meri uvidevajo potrebo, da OZN preide od ugotavljanja problemov razvijajočih se držav in problemov v mednarodnih gospodarskih odnosih v celoti na praktično reševanje teh problemov. V razpravi se je izkristaliziralo mnenje, da je prvi pogoj takšnega razvoja uspeh konference OZN o trgovini in razvoju.

ECOSOC je zavrnil sovjetsko resolucijo za razpravo o borbah iraških vladnih čet proti Kurdom, kar naj bi bil genocid.

●●

U Tant — papež

čevanju vojne kot tudi pomoč državam v razvoju in zaščito pravic ter dostojanstva človeka.

Na koncu svojega govora, ki ga je imel v angleškem jeziku, je papež Pavel VI. izrazil najboljše želje za napredek OZN.

Generalni sekretar OZN je potem obiskal vatikanskega državnega sekretarja Cicognanija.

Po obisku v Vatikanu se je U Tant odpeljal na sedež Organizacije OZN za kmetijstvo in prehrano (FAO), kjer ga je sprejel generalni direktor Sen z vsemi visokimi funkcionarji te organizacije.

●●●

Diverzanti

albanske obveščevalne službe, ki jih je kot oborožene diverzante poslala na ozemlje SFRJ. To so ljudje, ki so se izselili ali pa so bili repatriirani iz Albanije, ali pa gre za jugoslovanske državljane, ki so pobegnili ali zašli na albansko ozemlje, kjer so jih najeli za delo v korist albanske obveščevalne službe. Njihova naloga je bila zbirati podatke vojaške, gospodarske in politične narave, širiti iredentistično propagando in najemati državljane SFRJ za obveščevalno delo v korist Albanije.

Vse to, v nasprotju s trditvami albanske strani, nedvomno priča, da albanska obveščevalna služba in albanska vlada opravljata sistematično in organizirano sovražno dejavnost v odnosu do Jugoslavije, katere posledice utegnejo imeti samo negativen učinek za medsebojne odnose obeh dežel, kakor tudi na položaj na balkanskem področju nasploh.

Sukarno: »Za vsako ceno proti Maleziji«

DŽAKARTA, 11. jul. (Reuter). Indonezijski predsednik Sukarno je izjavil, da je malajski premier Tunku Abdul Rahman prekršil malajsko - indonezijsko - filipinski dogovor, ker je podpisal londonski sporazum o ustanovitvi Malezijske federacije. Pripomnil je, da so se zunanji ministri Malaje, Filipinov in Indonezije prejšnji mesec na konferenci v Manili sporazumeli, da Malezijska federacija ne bo ustanovljena prej, preden prebivalstvo Severnega Bornea ne izrazi svoje volje glede priključitve tega področja k federaciji.

Sukarno je nadalje dejal, da se bo Indonezija »za vsako ceno uprla Maleziji«. Predsednik Sukarno dvomi, da bo prišlo do sestanka najvišjih predstavnikov Indonezije, Filipinov in Malaje, ki naj bi bil v filipinskem glavnem mestu Manili.

Smrtne obsodbe v Sani

ADEN, 11. jul. (Reuter.) Kot poroča radio Sana, je ljudsko sodišče v Sani danes obsodilo na smrt 9 oseb. Obtožene so bile pripravljanja državnega udara v Jemenu. Sodišče je hkrati izreklo zaporne kazni 12-im ostalim udeležencem v zaroti.

Po sporočilu radia Sane bodo obsodbe izvršili po potrditvi predsednika Salala.

Bagdad: »Grobo vmešavanje«

BAGDAD, 11. jul. (Tanjug). Bagdadski radio je danes objavil izjavo predstavnika iraškega zunanjega ministrstva, ki je označil sporočilo sovjetske vlade v zvezi z dogodki na iraškem severu kot »grobo vmešavanje v notranje zadeve Iraka«.

Afrika terja razprave v VS o apartheidu, vojni v Angoli

Varnostni svet naj bi pozval k bojkotu Južnoafriške republike

NEW YORK, 11. jul. (Reuter-Tanjug). Kongoški delegat je v imenu skupine afriških držav članic OZN nocoj zahteval čimprejšnji sestanek Varnostnega sveta, ki naj takoj prouči ukrepe za prenehanje apartheida v Južnoafriški republiki in osvoboditev afriških dežel izpod portugalske kolonialne uprave. Varnostni svet se bo sestal 18. julija.

Posebni odbor, ki je razpravljal o politiki apartheida in rasne diskriminacije južnoafriškega režima, je končal dolgo razpravo in zadolžil svojega poročevalca, da pripravi poročilo, ki bo takoj predloženo Varnostnemu svetu.

Odbor sodi, da je treba proti Južnoafriški uniji nujno nastopiti z gospodarskim bojkotom in jo tako prisiliti, da bi opustila politiko apartheida. Bojkot naj bi obsegal tudi dobave orožja in nafte.

Odbor obsoja represalije proti prebivalcem Južnoafriške republike in zahteva, naj južnoafriške oblasti izpustijo vse politične zapornike. Pri tem posebej omenjajo Nobelovega nagrajenca Alberta Luthulija, ki je prav tako v priporu.

Posebni odbor zahteva, naj Varnostni svet pozove vse članice OZN, da ustavijo vse dobave vojaškega materiala Južni Afriki. To velja posebno za stalne članice Varnostnega sveta, ki pošiljajo Južni Afriki orožje.

Odboru je bilo predloženih več peticij, vsebujočih dragocene podatke o apartheidu in o drugih dejstvih, ki govore o politiki Južne Afrike. Predlagatelj ene izmed peticij Makavane je med drugim navedel podatke o tujih investicijah v Južnoafriški republiki. Ti podatki osvetljujejo stališče nekaterih držav do Verwoerdove rasistične vlade. Makavane navaja, da je Velika Britanija v zadnjih letih investirala v Južnoafriški republiki okrog 3 milijarde dolarjev. Na Francijo in Švico odpade 20% vseh tujih investicij v Južni Afriki. Ameriške investicije pa znašajo skoraj 700 milijonov dolarjev, to je 17% tujih investicij.

Turčija zavrnila sovjetski predlog o brezatomski coni

ANKARA, 11. jul. (AFP). Turška vlada je izročila veleposlaniku ZSSR odgovor na sovjetsko noto o ustanovitvi brezatomske cone v Sredozemlju. Kot se je zvedelo, je Turčija zavrnila sovjetski predlog.

Francoski delavci se borijo za polno pravico do stavke

Zakon o omejitvi pravice stavke v javnih službah?

PARIZ, 11. julija (Tanjug) — S kratkimi prekinitvami dela in protestnimi zborovanji so delavci in uslužbenci v javnih službah, v nacionalizirani industriji in v rudnikih danes manifestirali svoje nezadovoljstvo s sklepom vlade, da sprejme zakon, s katerim bi tem kategorijam delavcev in uslužbencev omejila pravico do stavke.

Na protestnih zborovanjih, ki so bila po vsej državi in so jih skupno organizirale tri glavne sindikalne centrale, so delavci sprejeli resolucije, ki so jih poslali poslancem, senatorjem in predstavnikom lokalnih oblasti.

Delavci in uslužbenci so se tako rekoč stoodstotno odzvali pozivu sindikatov, naj na ta način pokažejo svoje nezadovoljstvo z vladnim sklepom, tako da je to ena najbolj uspelih manifestacij v Franciji v zadnjih nekaj letih. Delavci in rudarji so zelo disciplinirano izpolnjevali direktive sindikatov glede tega, kako dolgo naj trajajo prekinitve dela. Tako so se rudarji na severu spustili v jaške četrt ure pozneje, kot se začne njihov delovni čas. Podobno so ravnali delavci v nacionaliziranih metalurških podjetjih. Delavci v pristanišču so stavkali pol ure pred začetkom dela, medtem ko bodo železničarji prenehali delati pred koncem delovnega dne.

V tej akciji so sodelovali delavci in uslužbenci PTT, nadalje delavci v elektriških podjetjih in plinarnah, v tovarni avtomobilov Renault, uslužbenci v mestnem prometu Pariza, uslužbenci v organih lokalne oblasti in drugi.

Predlagani zakon o omejitvi pravice do stavke v javnih službah bodo danes obravnavali parlamentarni odbori, v sredo pa ga bodo predložili parlamentu.

Vladni sklep, da uvede ta zakon, sta razen sindikatov doslej obsodili tudi Komunistična partija in Socialistična stranka Francije. Socialistična stranka je objavila sinoči sporočilo, v katerem naglaša, da je ta zakonski osnutek v nasprotju z določbami ustave, ki priznava pravico do stavke.

Še ena pohvala »Galebu«

PARIZ, 1. julija (Tanjug). Francoska revija »Aviation«, ki je svojo zadnjo številko posvetila 25. mednarodni aeronavtični razstavi, prirejeni nedavno v Parizu, priobčuje zelo pohvalno oceno o jugoslovanskem šolskem reakcijskem letalu »Galeb«. O tem letalu naše konstrukcije in izdelave »Aviation« piše, da je bilo na razstavi »prijetno presenečenje«. Revija poudarja, da je ‚nagli' »Galeb« zelo uspešno predstavljal Jugoslavijo na tej mednarodni prireditvi. Revija objavlja fotografijo »Galeba« v poletu.

Sovjetska trgovina s tujino

Zahodne države kupujejo v SZ letala, tehnične licence in drugo

MOSKVA, 11. julija (Tanjug) — Sovjetski minister za zunanjo trgovino Patoličev je danes izjavil, da je zunanjetrgovinska izmenjava Sovjetske zveze dosegla lani vrednost 12,1 milijarde rubljev, kar je za 14 odstotkov več kot leta 1961. Sovjetska zveza ima zdaj trgovinske odnose z 80 državami, pri čemer največ trguje s socialističnimi deželami.

Hkrati se povečuje blagovna izmenjava s Finsko, Japonsko, Francijo, Švico, Italijo, Zahodno Nemčijo in Veliko Britanijo.

»Treba pa je poudariti tudi to,« je dejal Patoličev, »da se je v nekaterih zahodnih krogih konec lanskega leta okrepila tendenca, da bi umetno omejili trgovinsko izmenjavo s Sovjetsko zvezo. Vendar upamo, da bo zmagala zdrava pamet v mednarodnih odnosih in da se bo naša trgovina s temi državami razvijala normalno.«

Kakor je rekel Patoličev, je za sovjetski izvoz v zadnjih letih značilno, da se je povečal eksport strojev in opreme, raznih surovin, živil in blaga za široko potrošnjo. Tako so od leta 1955 do 1962 med drugim izvozili 165.000 tovornih in 214.000 potniških avtomobilov, nadalje 94.000 traktorjev in 26.000 kombajnov. Patoličev je pripomnil, da zdaj mnoge tuje firme povpraševajejo po novih tipih sovjetskih potniških letal »TU-124« in »AN-24« kot tudi helikopterjih »MI-6«. Nekatere firme v ZDA so odkupile sovjetsko licenco za proizvodnjo aparatov za šivanje žil, francoskim družbam pa so prodali licenco postopka pri mehanični hladni obdelavi jekla.

Patoličev je izjavil, da bo Sovjetska zveza uvozila industrijsko opremo, ladje, proizvode črne metalurgije, surovo usnje in druge surovine ter polizdelke in da bo povečala uvoz blaga za široko potrošnjo iz drugih držav. Predvidoma se bo povečal tudi uvoz jugoslovanske trikotaže iz sintetičnih vlaken, novih modelov obutve iz Češkoslovaške in Madžarske, pohištva iz DR Nemčije in konserviranega sadja in sočivja iz Bolgarije, Madžarske in Romunije.

New Delhi bo nemara odobril zahodni predlog o »dežniku«?

Tisk: samo še formalno soglasje vlade

NEW DELHI, 11. julija (Tanjug) — Uradni krogi v New Delhiju nočejo komentirati nedavnega angloameriškega predloga o skupnih letalskih manevrih nad Indijo, dopuščajo pa vtis, da bi utegnil biti ta predlog sprejet. Predstavnik zunanjega ministrstva je povedal, da predlog proučujejo zainteresirane vlade.

Pričakujejo, da bo formalni zahodni predlog o skupnih vajah indijskih in zahodnih letalskih sil ter o drugih dogovorih za obrambo Indije pred napadi iz zraka dostavljen v nekaj dneh.

Indijski tisk piše o teh dogovorih kot o dejstvu, ki čaka samo še formalnega soglasja indijske vlade. Dobro poučeni »Times of India« piše danes, da je Indija odklonila prejšnji zahodni načrt o »zračnem dežniku« in zahtevala od Washingtona in Londona pomoč za okrepitev lastnih letalskih sil in za ureditev učinkovitega radarskega in telekomunikacijskega sistema.

Nesreča argentinske rečne potniške ladje

BUENOS AIRES, 11. jul. (Reuter). Ob poškodbi velike argentinske rečne potniške ladje »Ciudad de Asuncion« na reki La Plati, kakih 65 km severno od Buenos Airesa na redni progi iz Montevidea, se je izmed 421 potnikov in članov posadke smrtno ponesrečilo najmanj 33 oseb, 4 pa so hudo ranjene.

Srečanje — prispevek k enotnosti mednarodnega študentovskega gibanja

Mednarodno študentovsko srečanje v Ljubljani postaja tradicionalno

LJUBLJANA, 11. julija — V dneh od 4. do 15. julija zaseda v Ljubljani 47 tujih študentov iz 21 držav, zbranih na Mednarodnem študentovskem srečanju. Na prireditvi, ki ji lahko rečemo, da je že skoraj tradicionalna v študentovskem svetu in jo je ljubljanski Univerzitetni odbor ZŠJ letos pripravil že devetič zapovrstjo, so zastopani študentje iz vse Evrope in Afrike.

Deset dni, izpolnjenih s programom, je verjetno prekratkih, da bi se seznanili z vsem, kar žele tako oni kot tudi ljubljanski študentje — gostitelji. Zato je program lahko zajel samo del tega zanimanja. Naslov letošnjega srečanja »Študent v moderni družbi« pokriva teme, kot so jugoslovanska revolucija, nova ustava in visoko šolstvo. V drugem delu pa bo govora o specifičnih študentovskih vprašanjih, štipediranju, kreditiranju, študijskih režimih itd.

Namen srečanja je predvsem v tem, da naši študentje predstavijo domovino tujim kolegom, katerih velika večina je letos prvič v Jugoslaviji. V ta namen vzdržujejo ljubljanski študentje že dolga leta stike z vrsto univerz po vsej Evropi, predvsem pa z naprednimi študentovskimi organizacijami na teh univerzah. Poleg študentov iz zahodnih držav, so tu še študentje iz Poljske in ZSSR ter nekaterih afriških držav. Prisoten je tudi predstavnik tržaških Slovencev iz kluba »Jadran«.

Zelo važno vlogo pa ima srečanje tudi glede na sedanjo razcepljenost mednarodnega študentovskega gibanja, ki je razdeljeno na zahodno in vzhodno študentovsko organizacijo — COSEC in MSS. Na srečanju so v glavnem predstavniki univerz — čeprav so tudi nekatere nacionalne zveze poslale svoje zastopnike — vendar že to, da sedijo in razpravljajo skupaj študentje, katerih organizacije so sicer včlanjene v različne mednarodne zveze, pomeni velik prispevek k graditvi enotnosti mednarodnega študentovskega gibanja.

K tej enotnosti pa si ZSJ prizadeva z vsemi silami, tako da se lahko njeno aktivnost, v kateri je precejšnjega pomena tudi kontinuiteta ljubljanskih srečanj, čuti v vsej mednarodni študentovski dejavnosti.

Da so organizatorji letošnjega srečanja uspeli ustvariti delovno in diskusijsko vzdušje, pričajo tako vtisi tujih udeležencev kot tudi primerjava s prejšnjimi srečanji. Medtem ko so prejšnja leta stremeli predvsem k pritegnitvi čimvečjega števila tujih predstavnikov, pa imajo zadnji seminarji poudarek na kvalitetnem delu in sproščenem razpravljanju.

Na srečanju so imeli predavanja vidni javni in znanstveni delavci, univerzitetni profesorji dr. Mikuž, dr. Vavpetič in dr. Vogelnik. Poleg predavanj in diskusij zajema program še nekaj kulturnih prireditev in turističnih obiskov. Prisotne udeležence sta sprejela tudi rektor ljubljanske univerze dr. Makso Snuderl in predsednik mestnega sveta Ljubljane Marjan Tepina.

DRAGO ZAJC

Spopad med črnci in policijo v Savannahu v Georgii, ZDA

Spet aretacije, gasilske cevi in solzilec

SAVANNAH, 11. julija (Reuter-AFP) — V mestu Savannah v ameriški zvezni državi Georgii so bile pozno sinoči protirasistične demonstracije, ki se jih je udeležilo nad 2000 črncev. Da bi razgnala demonstrante, je policija uporabila proti njim bombe s solzilnim plinom in gasilske cevi.

Demonstracije so organizirali po sinočnjem velikem zborovanju črncev, na katerem so njihovi voditelji govorili o nujnosti, da zmaga načelo rasne enakosti v ZDA.

Skupina demonstrantov je krenila proti zaporu, kjer je zaprt eden izmed črnskih voditeljev Jose Williams. Demonstranti so zahtevali, da takoj izpustijo tega borca za pravice črncev. Policija pa je aretirala več demonstrantov, ki so prišli v prostore zapora, da bi predložili to zahtevo.

Policija je uradno sporočila, da so aretirali še 25 demonstrantov, ki so jih polovili na ulicah. Demonstranti so na napad policajev odgovorili tako, da so metali vanje kamenje. V tem spopadu je bilo ranjenih več ljudi.

Tudi v drugih ameriških krajih so bile včeraj protirasistične demonstracije. Demonstranti v Danvilleu, v državi Virginiji, so zahtevali, naj delodajalci zagotove več delovnih mest za brezposelne črnce. V mestu Peorii, v državi Illinois, je policija aretirala 40 črncev, ki so demonstrirali proti segregaciji pri zaposlovanju.

Telegrami

ŠTUDENTSKI SEMINAR — RIO DE JANEIRO. V brazilskem mestu Salvador se je začel mednarodni seminar študentov iz nerazvitih držav. Prisostvuje tudi predstavnik Jugoslavije.

PRIMANJKLJAJ V JORDANIJI — BEJRUT. V jordanskem proračunu za letošnje leto znaša primanjkljaj 14 milijonov dolarjev. Jordan dobiva letno 40 milijonov dolarjev ameriške pomoči.

JAPONSKI POSKUSI Z RAKETAMI — TOKIO. Japonska je uspešno izstrelila raketo »Zrak-zrak«, ki ima doseg 6 km. Ta poizkus je napravila japonska uprava za obrambo.

FRANCIJA PRIPRAVLJA JEDRSKE POSKUSE — WELLINGTON. Novozelandski premier Keith Holyoake je izjavil v parlamentu, da je Francija zavrnila protest Nove Zelandije zaradi francoskih priprav za jedrske poskuse na otokih Gambiez v Južnem Pacifiku.

Pa še to

REŠITEV IZ ZADREGE — Rimski župan Glauco Dalla Porta je obvestil politične skupine občinskih svetnikov, naj vsaka določi svojega predstavnika v občinsko delegacijo, ki jo bo sprejel novi papež Pavel VI. Opozoril jih je tudi, da morajo biti ob tej priložnosti vsi v frakih. Šef komunistične skupine v občinskem svetu Aldo Natoli je zbral svoje kolege in jih vprašal, kdo ima frak. Ker ga ni imel nihče, so v delegacijo določili žensko — Mario Michetti.

Zadnje vesti

Aleksandar Ranković na drubrovniških poletnih igrah

DUBROVNIK, 11. julija. (Tanjug). Nocojšnji prvi prireditvi letošnjih dubrovniških poletnih iger — koncertu naše znane pevke članice newyorške Metropolitanske opere Zinke Kunc-Milanov, ki jo je spremljal dubrovniški mestni orkester pod taktirko dirigenta iste opere Kurta Adlerja, je v nabito polni dvorani prisostvoval tudi podpredsednik republike Aleksandar Ranković.

Sprejem v bolgarskem veleposlaništvu

BEOGRAD, 11. jul. (Tanjug). Bolgarski veleposlanik v Beogradu Grudi Atanasov je priredili nocoj v prostorih veleposlaništva sprejem na čast štirih jugoslovanskih znanstvenikov in književnikov, med njimi književnika akademika Franceta Bevka iz Ljubljane, ki jih je prezidij narodnega sobranja Bolgarije ob 1100. obletnici slovanskih pismenk in abecede nedavno odlikoval z Redom Cirila in Metoda I. stopnje.

Patriarh German odpotoval v Moskvo

BEOGRAD, 11. jul. (Tanjug). Patriarh srbske in makedonske pravoslavne cerkve German je nocoj odpotoval v Moskvo, kjer se bo skupaj s poglavarji in predstavniki ostalih pravoslavnih in nekaterih drugih krščanskih cerkev, udeležil velikih svečanosti ob 50-letnici arhierejske službe patriarha moskovskega in vse Rusije Aleksija.

Naši novinarji v Leningradu

LENINGRAD, 11. julija. (TASS). Delegacija jugoslovanskih novinarjev se je drugega dne bivanja v Leningradu srečala danes s tovariši iz tukajšnjih uredništev časopisov, radijske postaje in dopisništva TASS, ki so jo seznanili z oblikami svojih stikov s partijskimi, državnimi in družbenimi organizacijami, nato pa si je ogledala nekatere mestne znamenitosti in podjetje Elektrosila ter počastila spomin padlih Leningrajčanov med drugo svetovno vojno v borbah za obrambo mesta.

Vojaški udar v Ekvadorju

QUITO, 11. jul. (Reuter). Ekvadorska vojska je nocoj izvedla udar in strmoglavila vlado predsednika Carlosa Julia Arosemene, ki je bil na oblasti od 9. novembra 1961. V glavnem mestu Quitu so sestavili vojaško junto, katere sestavo pa še niso objavili. Cete junte, v kateri so poveljniki treh rodov vojske in namestnik obrambnega ministra, so obkolile predsedniško palačo, kjer so zajele predsednika Arosemeno s člani vlade.

Leonejeva vlada dobila investituro

RIM, 11. jul. (Tanjug). Italijanska skupščina je nocoj z 225 glasovi krščanskodemokratskih poslancev proti 225 glasovom komunistov, liberalcev in poslancev neofašističnega socialnega gibanja ter ob 119 vzdržanih glasovih socialistov, socialnih demokratov in republikancev izglasovala zaupnico Leonejevi vladi.

Harriman v Londonu

LONDON, 11. jul. (AP). Ameriški delegat na skorajšnjih trojnih razgovorih z ZSSR in Veliko Britanijo v Moskvi o prepovedi jedrskih poskusov Averell Harriman, ki je nocoj prispel v London na pripravljalne razgovore s predstavniki britanske vlade, se bo jutri dopoldne srečal z britanskim delegatom na teh razgovorih Hailshamom, nakar ga bo sprejel premier Macmillan, sestal pa se bo tudi z zunanjim ministrom Homeom.

Macmillan obišče avgusta Švedsko

STOCKHOLM, 11. julija. (AFP). Tu so uradno sporočili, da bo britanski premier Macmillan v spremstvu zunanjega ministra Homea uradno obiskal Švedsko od 9. do 13. avgusta.

Šahovska olimpiada

BUDVA, 11. jul. (Tanjug) Rezultati I. kola finala študentovske šahovske olimpiade — I. skupina: ZSSR : Jugoslavija 1,5:1,5 (1) (Baširov : Parma, Hodos : Minić in Pelc : Marović remi, Mnacakanjan : Bukić prekinjeno v izenačenem položaju), Mongolija : Bolgarija 1:2 (1), ZDA : Nizozemska 1:1 (2), Italija : Poljska 1:3, ČSSR : Madžarska 0,5:0,5 (3); II. skupina: Kuba : DR Nemčija 0:2 (2), Finska : Tunizija 2,5:0,5 (1), Švedska : Anglija 0:3 (1), Belgija : Škotska 3:0 (1), Turčija je bila prosta.

ZVEZNA KOŠARKA

Radnički : Lokomotiva 84:76 (38:34)

Jugoslovanska loterija

Poročilo o žrebanju 14. kola sreč, ki je bilo 11. VII. 1963 v Beogradu

Srečke s končnicami	so zadele dobitek din
0	400
04560	60.400
11390	40.400
82760	40.400
91990	60.400
001720	1.000.400
01	800
81	2.000
871	4.000
42341	40.000
68801	60.800
97721	40.000
364811	600.000
62	600
602	4.000
03292	60.000
03622	40.000
17062	40.600
23262	40.600
23932	60.000
204422	5.000.000
03	600
93	600
69143	40.000
75693	60.600
112643	400.000
265233	400.000
352783	600.000
04	800
44	1.000
84	1.000
69734	60.000
05	1.000
85	600
52595	200.000
77915	60.000
78895	60.000
6	400
53646	100.400
57526	60.400
85906	60.400
92136	40.400
95386	100.400
502756	400.400
99776	80.400
37	600
807	8.000
1227	20.000
13777	80.000
20227	80.000
33767	80.000
51157	80.000
69627	80.000
005207	2.000.000
552507	400.000
098	10.000
04578	40.000
38518	80.000
82628	80.000
79	800
89	600
99	800
9049	20.000
02139	80.000

Večji dobitki v Sloveniji: 200.000 din v Celju na št. 052595, 100.000 din v Ljubljani na št. 353646, po 80.000 din v Ljubljani na št. 238518, 402139 in 469734, v Trbovljah na štev. 499776, na Jesenicah na štev. 120227, v Celju na št. 569627 in Mariboru na štev. 182628.

Žrebanje sreč — vsak drugi četrtek!

VREME

Napoved za petek: Deloma sončno bo s spremenljivo oblačnostjo in predvsem popoldne tagnjenje h krajevnim ploham oziroma nevihtam. Zjutraj bo po kotlinah kratkotrajna megla. Temperature se bodo nekoliko znižale. Ponoči bodo okoli 10, v Primorju 17, najvišje dnevne med 20 in 25 stopinjami C.